औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)
पोष्ट बक्स नं. ८१२, बालाजु, काठमाडौं
फोन नं.: ४९५०८४९, ४९५०५२३, ४९५३१३३, ४९५१३६९, ४९५१२२४, ४९५०२७४
Website: www.idm.org.np, e-mail: info@idm.org.np

२८ औं
वार्षिक प्रतिवेदन-२०८३
आर्थिक वर्ष २०८२/२०८३

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड
सञ्चालक समिति

बाबुराम पन्त
अध्यक्ष
पोखरा महानगरपालिका-१७, कास्की

उदयराज भट्टराई
सदस्य
(उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय)

सुदिश कुमार अर्याल
सदस्य
(उपसचिव, अर्थ मन्त्रालय)

अनुप ढुङ्गाना
सदस्य
(सि.डि.ई., उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय)

एजाज आलम
सदस्य
(अध्यक्ष, नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघ)

पदम ओली
महाप्रबन्धक

वासुदेव सोडारी
वरिष्ठ अधिकृत/कम्पनी सचिव

२७औं वार्षिक प्रतिवेदन

(२०८३ असार २६ गते, शुक्रबार)

आर्थिक वर्ष २०८२/२०८३

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)

पोष्ट बक्स नं. ८१२, बालाजु, काठमाडौं

फोन नं.: ४९५०८४९, ४९५०५२३, ४९५३१३३, ४९५१३६९, ४९५१२२४, ४९५०२७४

website: www.idm.org.np

नोट

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको
२७औं साधारण सभामा लिमिटेडका सञ्चालक समितिका
अध्यक्षको मन्तव्य

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु,

यस लिमिटेडको गौरवमय २७औं वार्षिक साधारणसभामा उपस्थित आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु, यस सभामा हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी पाल्नु भएका नियमनकारी निकायका प्रतिनिधिज्यूहरु, लिमिटेडका बाह्य लेखापरीक्षकज्यू, संञ्चालक समितिका सहकर्मी साथीहरु, महाप्रवन्धकज्यू, कम्पनीका निर्देशकज्यू, उपनिर्देशकज्यू सहायक निर्देशकज्यू, लिमिटेडका सहकर्मी कर्मचारीहरु, पत्रकारज्यूहरु तथा उपस्थित महानुभावहरुलाई यस साधारण सभामा सञ्चालक समितिको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्दछु।

आज यस सम्मानित सभामा उपस्थित हुनु भएका आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु तथा अन्य उपस्थित महानुभावहरु समक्ष लिमिटेडको आ.व.२०८१/०८२को वार्षिक वासलात तथा सो एवं सम्वन्धित नाफा नोक्सानीको विवरण लगायतका उपलब्धी समेतको समिक्षात्मक विवरण पेस गर्न पाउदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु। विगतका दिनहरुमा लिमिटेड र उद्योग विचमा रहेको जमिन बहाल सम्वन्धी विवादका कारण आ.व. २०७९/०८०,२०८०/०८१ र २०८१/०८२ को वित्तीय विवरणहरुमा देखिएको आम्दानी तथा मुनाफाका विवरण मिति २०८३ आषाढ ४ गतेको सर्वोच्च अदातलको फैसलाबाट संशोधन तथा परिमार्जन गर्नु पर्ने अवस्था आएको छ । लिमिटेडले उल्लेखित वर्षहरुमा जमिन बहाल वापत जनाएको आम्दानीलाई आ.व. २०८२/८३ मा सर्वोच्च अदालतको उल्लेखित मितिको अन्तिम फैसलाले आम्दानी रिभर्स गर्नु पर्ने अवस्था सिर्जना गरेको हुँदा यो वर्षसम्मको संचित मुनाफाबाट शेयरधनीहरुलाई लाभांस वितरण गर्न सकिने अवस्था भएन । तर पनि आगामी वर्ष शेयरधनीहरुलाई लाभांस वितरण गर्न लिमिटेड सक्षम हुने विश्वास दिलाउन चाहन्छु। विगतमा आम्दानी जनाएको तर यो वर्ष आम्दानी फिर्ता गर्नु पर्ने विवरण संचालक समितिको प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ।

लिमिटेडको स्थापनाकालदेखि नै उद्योगी र लिमिटेड विचमा उत्पन्न हुने गरेको जमिन बहाल वृद्धि सम्वन्धी विवादलाई सधैको लागि अन्त्य गर्न स्वाचालित बहाल बृद्धि व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। सर्वोच्च अदालतको परमादेश बमोजिम मिति २०८३ श्रावण १ गते देखि लागु हुने गरी जमिन बहाल वृद्धि गर्ने गरी स्वाचालित व्यवस्थाको आधारमा भाडादर सिफारिस गर्न उपसमिति गठन भएको छ र त्यो उपसमितिले प्रतिवेदन दिनसाथ सञ्चालक समितिबाट नयाँ भाडादर कायम हुनेछ। यसबाट अव उप्रान्त जमिन बहाल सम्वन्धी विवाद गर्न उद्यमी तथा उद्योग संगठनहरुलाई कानूनी व्यवहारिक तथा नैतिक स्थान रहने छैन। जसको कारण लिमिटेड निरन्तर अगाडी बढ्न सहज हुनेछ । विगतका दिनहरुमा रुग्ण रहेका भौतिक पूर्वाधारहरु निर्णय गर्न प्रयाप्त साधन र स्रोत नभई रहेको अवस्थाले प्रयाप्त काम हुन सकेको थिएन तर यो व्यवस्था कायम भएपछि पूर्वाधार निर्माणकोको समस्या समाधान हुनेछ । अत लिमिटेड आफ्नै श्रोतको र साधनबाट पुराना औद्योगिक क्षेत्रको भौतिक पूर्वाधार सुधार तथा नयाँ औद्योगिक क्षेत्रको चरणबद्ध विकास गर्न सक्षम र सबल हुनेछ।

अन्तमा पेस भएका सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन, लेखापरीक्षकबाट पेस भएका आर्थिक प्रतिवेदनहरुमा समिक्षात्मक छलफल गरी अनुमोदन को लागि आग्रह गर्दछु। यस गरिमामय साधारण सभामा उपस्थितिको लागि यहाँहरुलाई पुनः स्वागत तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

बाबुराम पन्त
अध्यक्ष
सञ्चालक समिति

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

बालाजु, काठमाडौं

क्र.सं.	विषय सूची	पृष्ठ नं.
१.	साधारण सभा सम्बन्धी सूचना	
२.	सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षको प्रतिवेदन	१
३.	कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७८ सम्बन्धी विवरणहरु	१७
४.	लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन	२५
५.	२०८२ आषाढ मसान्तसम्मको वित्तीय अवस्थाको विवरण, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह, इक्विटीमा भएको परिवर्तन तथा सो सँग सम्बन्धित अनुसूचीहरु	२९

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)

बालाजु, काठमाण्डौ।

२७औं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

सूचना प्रकाशित मिति:२०८३।३।४

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड, सञ्चालक समितिको मिति २०८३।२।२८ गते बसेको १८औं बैठकको निर्णयानुसार लिमिटेडको २७औं वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा देहायका विषयहरु उपर छलफल गर्न बस्ने भएकोले सबै शेयरधनी महानुभावहरुको उपस्थितिका लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

वार्षिक साधारण सभा हुने

मिति: २०८३ असार २६ गते, शुक्रबार ।
समय:अपरान्ह ३:३० बजे ।
स्थान: लिमिटेडको केन्द्रीय कार्यालय, बालाजु, काठमाण्डौ ।

छलफल हुने प्रस्तावहरु:

१. साधारण सभामा सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षले पेस गरेको प्रतिवेदन पारित गर्ने।
२. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहित २०८२ आषाढ मसान्तको वित्तीय अवस्थाको विवरण, सोहीमितिमा समाप्त आ.व.२०८१।०८२ सम्मको नाफा नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण एव सम्बन्धी अनुसूचीहरु पारित गर्ने।
३. आ.व.२०८१।०८२ को मुनाफाबाट प्रस्तावित नगद लाभांश पारित गर्ने।
४. आ.व.२०८२।०८३को वित्तीयतथा कर लेखापरीक्षण गर्नका लागि महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट लेखापरीक्षक नियुक्तिको लागि परामर्श भई आएका लेखापरीक्षकलाई लेखापरीक्षकमा नियुक्ति गर्ने र निजको पारिश्रमिक तोक्ने।
५. विविध।

सञ्चालक समितिको आज्ञाले
कम्पनी सचिव

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

(कम्पनी दर्ता नं.१६९/०४४।४५)

२७औं वार्षिक साधारणसभामा प्रस्तुत

सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन

(कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १०९ अनुसार)

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

श्री शेयरधनी महानुभावहरु,

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको २७औं वार्षिक साधारणसभामा भाग लिन आउनु भएका सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरुलाई सञ्चालक/समिति र मेरो तर्फबाट समेत हार्दिक स्वागत गर्दछु। यस लिमिटेडको प्रबन्ध-पत्र तथा नियमावलीले निर्देशित गरेबमोजिम लिमिटेडले नेपाल सरकारको औद्योगिक नीति अनुरुप मुलुकभित्र स्थापना गरिने उद्योगहरुलाई आवश्यक पर्ने जमिन, सडक, ढल, पानी, बिजुली जस्ता आधारभूत सुविधाहरु उपलब्ध गराउने साथै औद्योगिक क्षेत्रहरुको सम्भाव्यता अध्ययन, संस्थापना, विकास, व्यवस्थापन, प्रवर्द्धन गरी देशको औद्योगिकरणमा योगदान पुर्‍याउने कार्य गर्दै आएको छ ।

विगतमा विविध कारणहरुले गर्दा कम्पनी ऐनमा उल्लेखित अवधिभित्र साधारणसभा सम्पन्न हुन नसकेको कटु यथार्थलाई मनन्रु गर्दै २७औं साधारणसभा आ.व.२०८१/८२को तोकिएको समयभित्र (२०८२ पौष मसान्तभित्र) सम्पन्न गर्ने प्रयास गरिएको र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन समय मै प्राप्त भएता पनि लिमिटेडको जग्गा बहाल वृद्धि सम्वन्धमा सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०८१/१२/१२ भएको केही उल्टी फैसलाको पूर्ण पाठ प्राप्त हुने समयमा जेन्जी आन्दोलन भई सर्वोच्च अदालतमा समेत आगलागी भई आगजानी भएको कारणले ढिला गरी मिति २०८२/९/१३ गते फैसलाको पूर्ण पाठ लिमिटेडमा प्राप्त भएको सो फैसलाका सम्बन्धमा लिमिटेड संचालक समितिको मिति २०८२/९/२५गते बसेको बैठकले सर्वोच्च अदालतको केही उल्टी फैसलाका कारण लिमिटेडको चार आर्थिक वर्षको जग्गा बहालमा नोक्सानी भएकोले सर्वोच्च अदालतको फैसला उपर पुनरावलोकन गर्ने निर्णय भई सोही बमोजिम अदालतमा निवेदन दर्ता भएको छ । पुनरावलोकन दर्ता भई हालसम्म विचाराधिन अवस्थामा रहेकोर निस्सा प्राप्त नहुँदा आम्दानी रिभर्स गर्नु पर्ने हुन सक्ने भएकोले वित्तीय विवरणहरु परिमार्जन हुन सक्ने देखिएको हुँदा द्विविधा भएको र सो सम्वन्धमा हालसम्म निस्सा सम्वन्धीको निर्णय कुरेको कारण साधारण सभा समयमा हुन नसकेको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा ११ बमोजिम महालेखापरीक्षकको कार्यालयको मिति २०८०।१०।२६को निर्णयानुसार लेखापरीक्षक नियुक्तिको लागि परामर्श भइ आएका लेखापरीक्षकद्वय सि.ए. अनुज नेपाल र सि.ए. गंगाराम बस्नेतलाई मिति २०८१।१०।२८ गते सम्पन्न यस लिमिटेडको २६औं साधारण सभाद्वारा आ.व. २०८१।०८२को वित्तीय तथा कर लेखापरीक्षण गर्न नियुक्त गरिएको थियो। लेखापरीक्षकद्वारा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी मिति २०८२।९।३०मा शेयरधनी महानुभावहरुलाई सम्बोधन गरी लेखापरीक्षकको अन्तिम प्रतिवेदन पेस भएको छ। यसैसाथ संलग्न सो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण भएको वित्तीय अवस्थाको विवरण, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरणलगायत सोसँग सम्बन्धित अनुसूचीहरु अनुमोदनका लागि सभासमक्ष पेस गरेको छु।

औद्योगिक क्षेत्रको विगत र वर्तमान संक्षेपमाः

उपलब्ध श्रोत साधनको उच्चतम उपयोग गरी उत्पादकत्व वृद्धि, रोजगारी सृजना, निर्यात प्रवर्द्धन, आयात प्रतिस्थापनबाट मुलूकको क्षेत्रिय सन्तुलन कायम राख्दै अर्थतन्त्रको बिकास गरी देशलाई औद्योगिकरण तर्फ डोह्र्याउने उद्देश्यले उद्योगको स्थापना, विकास, विस्तारको लागि आवश्यक पर्ने विकसित जमिन, भवन, विद्युत, पानी, बैकिङ्ग तथा हुलाक सेवा जस्ता पूर्वाधारहरु एकैथलोमा उपलब्ध गराउने गरी नेपाल सरकार र विदेशी मित्र राष्ट्रको सहयोगमा वि.सं. २०१६ सालदेखि २०४५ सम्म देशका विभिन्न स्थानमा ११ वटा औद्योगिक क्षेत्रहरु स्थापना भएका छन । जसमध्ये धनकुटा औद्योगिक क्षेत्र हाल घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिलाई हस्तान्तरण भएको छ । वि.सं. २०३१ सालभन्दा अगाडि स्थापना भएका औद्योगिक क्षेत्रहरु नेपाल सरकार, उद्योग मन्त्रालयबाट सञ्चालन तथा व्यवस्थापन हुदै आएको थियो । वि.सं. २०३१ मा विकास समिति ऐन अन्तर्गत औद्योगिक सेवा केन्द्रको गठन भएपछि देशका सबै औद्योगिक क्षेत्रहरुको व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्ने जिम्मा सोही केन्द्रबाट भएको थियो । औद्योगिक क्षेत्रहरु सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने रकम नेपाल सरकारबाट अनुदानको रुपमा प्राप्त हुने गरेको थियो । वि.सं. २०४५मा एउटा स्वायत्त संस्थाको रुपमा कम्पनी ऐन, २०२१ अन्तर्गत औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको गठन भएपछि नेपाल सरकारबाट अनुदान प्राप्त हुन छाडेको र जमिन तथा भवन भाडा, विद्युत वितरण, पानी वितरणबाट हुने आम्दानीबाट नै औद्योगिक क्षेत्रहरुको सञ्चालन र व्यवस्थापन भइरहेको छ । लिमिटेडको कार्य प्रकृति सेवा प्रदान गरी उद्योग प्रवर्द्धन गर्ने भएतापनि कम्पनी मोडेलमा रुपान्तरण भएपश्चात औद्योगिक क्षेत्रहरुको सञ्चालनको लागि आवश्यक रकम क्षेत्रभित्र सञ्चालित उद्योगहरुबाट प्राप्त हुने प्रवर्द्धनात्म कदरको जमिन तथा भवन बहाल रकम र अन्य महसुल रकमबाट हुनु पर्ने भएकोले औद्योगिक क्षेत्रमा रहेका करिब ६३ वर्ष पुराना जिर्ण पूर्वाधारहरुको समय मै स्तरोन्नती गरी सेवालाई प्रभावकारी बनाउने कार्यमा थप चुनौती थपिएको छ। औद्योगिक क्षेत्रको स्थापनाको समयमा निर्माण गरिएका औद्योगिक भवन तथा गोदाम भवनहरुको उचित मर्मत सम्भार हुन सकेको छैन। हाल १० वटा औद्योगिक क्षेत्रहरु सञ्चालनमा रहेका छन् भने वि.सं. २०७२ सालमा नेपाल सरकारले एक प्रदेशमा कम्तिमा १००० विगाहाको एक औद्योगिक क्षेत्र स्थापना गर्ने नीति अनुरुप ७ वटा औद्योगिक क्षेत्रहरु घोषणा भई ५ वटाको शिलान्यासमेत भइसकेका छन्। नेपाल सरकारबाट नयाँ औद्योगिक क्षेत्रको विकासका लागि शेयर पुँजीको रुपमा बजेट प्राप्त हुँदै आएकोमा नेपाल सरकारद्वारा आ.व. २०७८/७९, २०७९/०८० र २०८०/८१मा बजेट विनियोजन भएकोमा निकासाको लागि नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयसँग अनुरोध गरिएकोमा विनियोजित बजेट अनुसार निकासा प्राप्त नभएको व्यहोरा शेयरधनी महानुभावहरुसमक्ष जानकारीका लागि अनुरोध गर्दछु।

औद्योगिक क्षेत्रको व्यवस्थापन र सञ्चालनलाई पारदर्शी तथा प्रभावकारी बनाई उद्योगलाई पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन हुने वातावरण निर्माण गर्न कम्पनीले आफ्ना कार्यहरु गर्दै आएको छ। दिगो र गुणस्तरीय औद्योगिक पूर्वाधार विकास, उद्योग सञ्चालनका लागि सहज र उद्योगमैत्री वातावरण सिर्जना, सम्भावित औद्योगिक क्षेत्रको पहिचान, विकास र विस्तारलाई लिमिटेडले सदैव उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ। साथै, उद्योगहरुको नियमित सञ्चालन, बन्द भएका उद्योगहरु पुनः सञ्चालन र खाली रहेका जग्गा तथा भवनमा नयाँ उद्योगहरुको सञ्चालनमा लिमिटेडले सहजिकरण गर्दै आएको छ।

१. विगत वर्षको कारोवारको सिंहावलोकनः

(क) उद्योग स्थापना तथा सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने सुविधा तथा आधारभूत सेवाको विकास, नियन्त्रण, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन गर्ने, नयाँ औद्योगिक क्षेत्रहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने र औद्योगिक क्षेत्रहरुमा लगानीयोग्य परियोजना सम्बन्धी जानकारी सम्प्रेषण गर्ने उद्देश्यले मुलुकको विभिन्न स्थानमा स्थापना भएका औद्योगिक पूर्वाधारयुक्त औद्योगिक क्षेत्रबाट उत्पादनमुलक उद्योगलाई सडक तथा ढल, विद्युत

तथा कर्मचारीहरुका बालबालिकाहरुको लागि दिवा शिशु स्याहार केन्द्र, तत्काल प्राथमिक उपचारको लागि क्लिनिक सेवाविगतमा झै प्रदान गर्दै आएको छ। नेपाल सरकारको नयाँ औद्योगिक क्षेत्र स्थापना गर्ने नीति र लिमिटेडको उद्देश्य बमोजिम घोषणा भएका औद्योगिक क्षेत्रहरुमा जग्गा विकास लगायत अन्य आवश्यक औद्योगिक पूर्वाधार निर्माण कार्यको थालनी गरिएको छ।

(ख) लिमिटेडको आम्दानी/खर्च र बाँकी बक्यौताको तुलनात्मक विवरण:

शिर्षक	आर्थिक वर्ष		थप/न्यून		हाल कायम रहेको (२०८३बैशाख मसान्त)
	२०८०/०८१	२०८१/०८२	रकम रु.	प्रतिशतमा	
आम्दानी	२,१८,६३,४७,२१४	१,८१,८५,३८,१०४	(३६७८०९११०)	१६.८२	१५१३२९१९४५
कार्यालय सञ्चालन खर्च	१,४७,५५,७२,७१९	१,७८,९०,२१,७०२	३१३४४८९८३	२१.२४	१३७९३९१९९८
पूँजीगत खर्च (विकास निर्माणसहित)	१५,१८,२१,३७४	७,८७,०९,५९६	(७३१११७७८)	४८.१६	३,४५,२५०००
खुद नाफा/(नोक्सान)	७१०७७४४९५	१,७१,९५,७१९	(६९३५७८७७६	९७.५८	
सञ्चित नाफा/(नोक्सान)	१,११,५६,५१,३८१	१,११,३५,३२,३२५	(२११९०५६	०.१९	
आयकर	१६,५२,७९,६१२	१२,३२,०६८३	(१५२९५८९२९	९२.५५	
लाभांश भुक्तानी	१०,९०,९८,९७७	१,२१,३९,०६८	(९६९५९९०९	८८.८७	२०७९/८०
बाँकी बक्यौता	८३,७६,०९,३६८	८५,७५,७४,८४६	१९९६५४७८	२.३८	७३,७३,३०,०००

(ग) औद्योगिक क्षेत्रहरुमा रहेका उद्योगहरुसँग सम्बन्धी तुलनात्मक अवस्था:

शिर्षक	आर्थिक वर्ष		थप/न्यून		हाल कायम रहेको (२०८३बैशाख मसान्त)
	२०८०/०८१	२०८१/०८२	संख्यामा	प्रतिशतमा	
स्थापित उद्योगहरु	७०६	७०६	३		७१५
चालु उद्योग/संघ संस्थाहरु	६४२	६४०	२		६४३
बन्द उद्योगहरु	१५	१५	०		१५
निर्माणाधिन उद्योगहरु	४५	४४	१		२५
अन्य संघ संस्थाहरु	४७	३३	१४		३२
थप भएका उद्योगहरु	२२	१०	१२		१०
क्षेत्र छाडी गएका उद्योगहरु	८	५	३		६

(घ) **जनशक्तिसम्बन्धी तुलनात्मक विवरण:**

शिर्षक	आर्थिक वर्ष		थप/न्यून		हाल कायम रहेको (२०८३बैशाख मसान्त)
	२०८०/०८१	२०८१/०८२	संख्यामा	प्रतिशतमा	
स्वीकृत दरबन्दी:	२५५	२५५	-		२५५
स्थायी	२३८	२३८	-		२३८
करार	१७	१७	-		१७
कार्यरत जम्मा	२०६	१९६	१०		१९७
नयाँ प्रवेश	०	२०	२०		२०
अवकास/राजिनामा	१४	-	१४		१७
तालिम					
स्वदेश	५७	२१			३०
विदेश	५	५			०

(ङ) **लिमिटेडको मुख्य आम्दानीको रूपमा रहेको जमिन तथा भवन भाडा निर्धारण/पुनरावलोकनमा देखिएको समस्या र विद्यमान अवस्था:**

औद्योगिक क्षेत्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन विनियमावली, २०७१ अनुसार प्रत्येक ५/५ वर्षमा जग्गा तथा भवनको बहालदर पूनरावलोकन गर्ने व्यवस्था रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७४।७५ मा जग्गाको साविक बहालदर पुनरावलोकन गरी नयाँ बहालदर सिफारिस गर्न गठित भाडा महसुल तथा शुल्क सुझाव सिफारिस उपसमितिले पेस गरेको प्रतिवेदनको आधारमा सञ्चालक समितिबाट २०७५ साउन १ देखि लागु हुने गरी मिति २०७५।८।५ को बैठक नं. ५२४ बाट जग्गाको नयाँ बहाल दर निर्धारण गरेकोप्रति औद्योगिक क्षेत्रका उद्योगहरुले असहमति व्यक्त गरेको हुँदा तत्कालिन माननीय उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रीज्यूको निजी सचिवालयबाट मिति २०७५।८।९ गते नयाँ बहालदर कार्यान्वयन नगर्न/नगराउन निर्देशन प्राप्त भएको र सोको आधारमा सञ्चालक समितिको मिति २०७५।१०।०१ को ५३६औं बैठकको निर्णय नं. १९५४ बाट भाडावृद्धि निर्णय यथास्थितिमा राख्ने निर्णय भएको थियो। यसै विचमा विभिन्न समयमा विभिन्न निर्णयहरु तथा वार्ताहरु भएको र सो को आधारमा सञ्चालक समितिको मिति २०७९।०३।२२ को बैठकबाट भाडावृद्धिको निर्णय कार्यान्वयन भएको र सो प्रति नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासँघले असहमति जनाइ महासंघले सो निर्णय विरुद्ध पाटन उच्च अदालतमा निवेदन गरेकोमा रिट खारेज भएको थियो। त्यसको विरुद्धमा सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दोहोर्यावई पाउको महासंघले निवेदन दिएको हुँदा सर्वोच्च अदालतबाट पुन: सुनुवाईको लागि निस्सा प्राप्त भई सोही मुद्दा दुबै पक्षहरुको बहस पैरवी पश्चात मिति २०८१/१२/१२ गते आदेशमा केही उल्टी फैसला भई सो आदेश फैसलाको पूर्ण पाठ मिति २०८२/९/१३गते यस लिमिटेडमा प्राप्त भएकोले सम्मानित सर्वोच्च अदालतको फैसला अनुसार केही उल्टी भई वृद्बि भएको भाडादर मिति २०७९/३/२२ देखि मात्र लागु हुने उल्लेख भएको हुँदा लिमिटेडलाई चार वर्षको जग्गा बहाल महशुलमा नोक्सानी भएकोले सो फैसला उपर लिमिटेड सञ्चालक

समितिले मिति २०८२/९/२५ गतेको बैठकबाट फैसला उपर पुनरावलोकन गर्ने निर्णयानुसार व्यवस्थापनबाट पुनरावलोकनको निवेदन दर्ता भएको छ । सो निवेदन सर्वोच्च अदालतमा विचाराधिन रहेको अवस्थामा रहेको छ ।

२. राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितीबाट कम्पनीको कारोवारलाई कुनै असर परेको भए सो असरः

नेपाल सरकारको प्रत्येक प्रदेशमा कम्तीमा १/१ हजार विगाह क्षेत्रफल जग्गामा औद्योगिक क्षेत्र स्थापना गर्ने नीति अनुसार कोशी प्रदेशमा झापाको दमक, बागमती प्रदेशमा मकवानपुरको मयूरधाप र चितवनको शक्तिखोर, लुम्बिनी प्रदेशमा रुपन्देहीको मोतिपुर, बाँकेको नौवस्ता र दाङको लक्ष्मीपुर तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशमा कञ्चनपुरको दैजीमा औद्योगिक क्षेत्र घोषणा भएका मध्ये शक्तिखोर र लक्ष्मीपुर बाहेकका औद्योगिक क्षेत्रहरुको शिलान्याससमेत भइसकेको छ तर अव्यवस्थित बस्तिको व्यवस्थापन, वन क्षेत्रको जग्गाको प्रयोग अनुमति र रुख विरुवाहरुको कटान हुन नसकेको कारण नयाँ औद्योगिक क्षेत्रहरुको पूर्वाधार निर्माणमा अपेक्षाकृत प्रगति हासिल गर्न सकिएको छैन। पछिल्लो पटक दमक औद्योगिक क्षेत्रमा द्यइइत मोडलमा औद्योगिक क्षेत्रको निर्माण गर्नको लागि दमक क्लिन इण्डष्ट्रियल पार्क प्रा.लि. संग गरिने द्विपक्षिय जग्गा सम्झौताको मस्यौता तयार गरी म्ऋक्ष्एलाई जग्गा सम्झौता गर्न आउनको लागि जानकारी पठाइएको तर सम्झौता गर्न आएको छैन । नौबस्ता औद्योगिक क्षेत्रको विवाद रहित जग्गा छुट्टयाई तारवार गरिएको छ।त्यसैगरी मोतिपुर औद्योगिक क्षेत्रको पूर्जा अनुसारको स्थलगत जग्गा एकीन गरी तारवार गर्ने र सिमाना सडकहरुको सिमाना मार्किङ्ग गर्नेकार्य अगाडी बढाइएको छ। कञ्चनपुर औद्योगिक क्षेत्रमा रहेका रुखहरुको छपान तथा नम्बरिङ्ग कार्य सम्पन्न गरि सोको प्रतिवेदन समेत तयार गरी आवश्यक निर्णयको लागि वन विभागबाट वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा फाइल पेश भएको छ। महोत्तरीको वर्दिवासमा औद्योगिक क्षेत्र निर्माणको लागि जमिन यकिन गरी थप प्रक्रिया अघि बढाईएको छ ।औद्योगिक क्षेत्र घोषणासँगै यसको कार्यान्वयन गर्न यस कम्पनीको कार्य जिम्मेवारी र कार्यक्षेत्र विस्तार भएको छ । प्रस्तावित नयाँ औद्योगिक क्षेत्रहरुको हकमा वन क्षेत्रको प्रयोगको अनुमति प्राप्त हुन नसक्नु, अव्यवस्थित बस्ती व्यवस्थापन हुन नसक्नु, वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन समयमै स्वीकृति हुन नसक्नु र श्रोतको सुनिश्चितता नहुनुका विभिन्न राष्ट्रियस्तरका कारणले निर्माण कार्य ढिला भएको अवस्था रहेको छ ।

३. प्रतिवेदन तयार भएको मितिसम्म चालु वर्षको उपलब्धि र भविष्यमा गर्नुपर्ने कुराको सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको धारणाः

३.१ सञ्चालन स्थितिः (२०८३ वैशाख मसान्तसम्मको)

यस लिमिटेड मातहत हाल १० वटा औद्योगिक क्षेत्रहरु सञ्चालनमा रहेका छन्। जसमा उद्योग र संघसंस्था गरी जम्मा ७१५वटा स्थापना भएका छन् भने चालु उद्योगको संख्या ६४३, बन्द उद्योगको संख्या १५ निर्माणाधिन उद्योगको संख्या २५ रहेको छ । करिब २०,००० जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन् । बन्द तथा निर्माणाधिन उद्योगहरु सञ्चालनको लागि आवश्यक पहल तथा सहजिकरण गरिएको छ।

३.२ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट तथा कार्यक्रमको संक्षिप्त जानकारीः

(क) आयव्ययः आर्थिक वर्ष २०८२।८३ मा रु.१अर्ब ७६ करोड ७७लाख ५४ हजार आम्दानी हुने प्रक्षेपण गरिएकोमा २०८३ बैशाख मसान्तसम्म रु. १अर्ब ५१करोड ३२ लाख ९२हजार आम्दानी भएको छ। कार्यालय सञ्चालन खर्चतर्फ रु. १अर्ब ६६ करोड ३५ लाख १६ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा रु. १अर्ब ३७ करोड ४३ लाख ७३ हजार खर्च भएको छ ।

(ख) आसामी बाँकी:

आ.व.२०८२।८३को बैशाख मसान्तसम्मको बीलिङ्ग आम्दानी १अर्व ३४ करोड ४८ लाख १४ हजार रहेकोमा सोमध्ये रु. १अर्व १६ करोड २० लाख ४७ हजार असुल उपरभई रु. १८ करोड २७ लाख ६७ हजार बाँकी रहेकोछ । आ.व. २०८२ आषाढ मसान्तसम्मको पुरानो आसामी बाँकी रु. ८५ करोड ७५ लाख ५५ हजारमध्ये रु. १२ करोड २ लाख २५ हजार असुल उपर भई रु. ७३ करोड ७३ लाख ३० हजार बाँकी रहेको छ । जम्मा बाँकी आसामी रु. ९२ करोड ९७ हजार रहेको छ।

(ग) पूँजीगत तथा नयाँ विकास कार्य:

आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ मा सञ्चालनमा रहेका औद्योगिक क्षेत्रहरुको विकास कार्यको लागि विनियोजन भएको रु. ९ करोड ५५ लाख २७ हजारमध्ये २०८३ बैशाख मसान्तसम्म रु. ३ करोड ४५ लाख २५ हजार खर्च भएको छ।

३.३ औद्योगिक क्षेत्र विस्तार र सञ्चालन:

(क) खारेजी हेटौंडा कपडा उद्योग लिमिटेड:

नेपाल सरकार मन्त्रि परिषद्को मिति २०६९।१०।१२ को निर्णय अनुसार खारेजी हेटौंडा कपडा उद्योग लिमिटेडको जग्गा, भवन र मिल मेशिनरी जस्ता सम्पत्तिको मूल्याङ्कन बराबरको रकम नेपाल सरकारको तर्फबाट यस कम्पनीमा शेयर तथा ऋण लगानी रहने गरी मिति २०७०।२।२६मा माननीय अर्थ मन्त्रिस्तरिय निर्णयबाट यस कम्पनीमा हस्तान्तरण भएको थियो । यसरी प्राप्त भएका सम्पत्तिहरुमध्ये मिल मेशिनरीहरु मूल्याङ्कन गरी नियमानुसार लिलाम बिक्री गर्ने र जग्गा तथा भवनमा अन्य उद्योग प्रवर्द्धन गर्ने सहमती लिमिटेडले मन्त्रालयलाई माग गरेको भएता पनि मन्त्रालयबाट कुनै निर्णय नभएको हुँदा हेटौडा कपडा उद्योगले चर्चेको लिमिटेडको १८३ रोपनी जमिन अनुत्पादक रुपमा रहेको छ । कपडा उद्योगलाई नै प्राथमिकता दिने गरी बहालमा लगाउने मोडालिटी २०७२ श्रावणमा यस लिमिटेडले तयार गरी उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय समक्ष पेस गरेको थियो। हेटौंडा कपडा उद्योगको भौतिक संरचनाहरुले हेटौडा औद्योगिक क्षेत्रको १८३ रोपनी जग्गा चर्चेको छ। २०६७ सालदेखि बन्द अवस्थामा रहेको कपडा उद्योगको सम्बन्धमा मिति २०६९।१०।१२ को मन्त्रिपरिषदको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा अर्थ मन्त्रालयले मिति २०८१।०७।२९ मा अध्ययन टोलि गठन गरेको छ। नेपाल सरकारको आ.व.२०८१/८२को नीति तथा कार्यक्रम अनुसार हेटौडा कपडा उद्योगलाई सम्भाव्यताको आधारमा सार्वजनिक निजी साझेदारी वा अन्य उपयुक्त विधिबाट व्यवस्थापन र सञ्चालन गरिनेछ भनि उल्लेख भएको थियो।

(ख) बुटवल धागो कारखाना लिमिटेड:

बुटवल धागो कारखाना लिमिटेडले आर्थिक वर्ष २०४३।४४ देखि बुटवल औद्योगिक क्षेत्रको स्वामित्वमा रहेको १४३.७७ रोपनी जग्गा बहालमा लिई उद्योग सञ्चालन गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०६६।०६७ देखि उद्योग बन्द भएको र २०६४ साल देखि उद्योगसँगको सम्झौताको म्याद समाप्त भई हालसम्म जग्गा सम्झौता नवीकरण भएको छैन। बुटवल धागो कारखानाको नाममा जग्गा तथा भवन बहालवापत मिति २०८३ बैशाख मसान्तसम्मको विलम्व शुल्क बाहेक रु.३,१२,७०,८३८।८९ बक्यौता रहेको छ। बुटवल औद्योगिक क्षेत्रको भाडा योग्य जमिनको ३८ प्रतिशत भूभाग धागो कारखानाले मात्र ओगटेको छ। कारखाना परिसरमा करिव ३७ रोपनी जमिन

प्रयोगविहिन अवस्थामा रहेको छ। प्रयोगविहिन जग्गामा उद्योग प्रर्वद्धन गर्न सहमतिको लागि उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयमा पत्राचार गरिएको छ। नेपाल सरकारको आ.व.२०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम अनुसार बुटवल धागो कारखानालाई सम्भाव्यताको आधारमा सार्वजनिक निजी साझेदारी वा अन्य उपयुक्त विधिबाट व्यवस्थापन र सञ्चालन गरिनेछ भनि उल्लेख भएको थियो। तर हालसम्म यस सन्दर्भमा कुनै निर्णय भैसकेको छैन।

(ग) प्रस्तावित नयाऔद्योगिक क्षेत्रको हालको अवस्थाः

नेपाल सरकारको प्रत्येक प्रदेशमा १/१ हजार विगाह क्षेत्रफलमा औद्योगिक क्षेत्र स्थापना गर्ने नीति अनुसार हालसम्म घोषणा भएका र हुन बाँकी औद्योगिक क्षेत्रहरुको वर्तमान अवस्था तपशिल बमोजिम रहेको छ।

(क) नेपाल सरकारबाट घोषणा भई शिलान्यास भएका औद्योगिक क्षेत्रहरुः

क्र.सं.	औद्योगिक क्षेत्र	प्रदेश	जिल्ला	क्षेत्रफल विगाह)	हालको अवस्था तथा सम्पन्न कार्यहरु
१.	दमक	कोशी	झापा	२१००	२१०० विगाह जग्गा प्राप्ति भएको थप जग्गाको मुआब्जा वितरण भइरहेको, बिस्तृत परियोजना प्रतिबेदन (DPR) नेपाल सरकार लगानी बोर्डको कार्यालयबाट स्वीकृत र वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन स्वीकृत भएको साथै लगानी बोर्डबाट China–Nepal Friendship Industrial Park Damak परियोजनाको लागि रु. ६४ अर्वको विदेशी लगानी स्वीकृत। परियोजना कार्यालय स्थापना गरी आवश्यक काम भैरहेको छ। DCIP संग द्विपक्षिय जग्गा सम्झौता गर्नको लागि सम्झौताको मस्यौदा तयार गरी सम्झौता गर्न आउनको लागि पत्राचार गरिएकोमा सम्झौता गर्न DCIP नआएको र लगानी बोर्डले (PDA)को कार्य पनि सम्पन्न नगरेको ।
२.	मयुरधाप	बागमती	मकवानपुर	१९९	बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन स्वीकृत, वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन स्वीकृतिको लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा पेस गरिएमा हालसम्म स्वीकृत भइ नआएकोले औद्योगिक क्षेत्रका थप कार्यहरु अगाडी बढाउन सकिएको छैन। नेपाल सरकारको २०८३/८४को बजेट वक्तव्यमा औद्योगिक पूर्वाधार विस्तार गर्ने नीति अनुरुप मोतीपुर र मयूरधाप जस्ता औद्योगिक क्षेत्र निजी क्षेत्रले निर्माण र सञ्चालन गर्नेछन् भन्ने उल्लेख भएको छ।
३.	मोतीपुर	लुम्बिनी	रुपन्देही	९४६	बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन स्वीकृत, वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन (EIA) प्रतिवेदनसम्वन्धी कार्य शुरु भएको। जग्गा प्राप्ति भएको साथै परियोजना कार्यालय स्थापना भएको। अव्यवस्थित वस्तीको अवरोधका कारण परियोजना सम्वन्धी थप कारवाही अगाडी बढाउन नसकिएको। प्रस्तावित जमिनमा रहेको अव्यवस्थित बसोबास, नदिनाला, वन आदिको वास्तविक अवस्था पत्ता लगाउन ड्रोन सर्भे गरिएको छ। भने बुटवल उपमहानगरपालिकाको समन्वयमा विवादरहित जमिनमा मात्र काम अगाडी बढाउने गरी सरोकारवालाहरु समेतको उपस्थितिमा वृहद छलफल तथा अन्तर्क्रिया गरी विवाद रहित क्षेत्रमा औद्योगिक क्षेत्र सम्बन्धि कार्य गर्ने सहमति बमोजिम व्लक B र E को जग्गा नाँपजाँच गरी छुट्टयाई पोल हाल्ने कार्य

					गरिएको छ। बाँकी कार्यहरु तत्काल अगाडी बढाउनको लागि सघन प्रयास भैरहेको छ। विवाद नरहेको अधिकास खाली भूभागमा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन अध्ययनको लागि चरणवद्बरुपमा कार्य अगाडी बढाउन व्यवस्थापनलाई स्वीकृति प्रदान गर्ने सञ्चालक समितिबाट निर्णय भएको छ ।
४.	नौबस्ता	लुम्बिनी	बाँके	३३८	बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन स्वीकृत, वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन (भ्क्ष्) प्रतिवेदन स्वीकृत, जग्गा प्राप्ति भएको साथै परियोजना कार्यालय स्थापना भएको। अव्यवस्थित वस्तीको अवरोधका कारण परियोजना सम्वन्धी थप कारवाही अगाडी बढाउन नसकिएको सन्दर्भमा पुनः स्थानीय वैजनाथ गाउँपालिका पदाधिकारीहरु र स्थानीय बासिन्दाहरुको सहमतिमा चरणबद्धरुपमा निर्माणको कार्य अगाडी बढाउने प्रयोजनका लागि अद्यावधिक विवरण संकलनका लागि ड्रोन सर्भेको कार्य सम्पन्न गरी हाल पहिलो चरणमा विवादरहित क्षेत्रमा औद्योगिक क्षेत्रको कार्य गर्नेगरी टर्याहक खोल्ने र तारवार गर्ने कार्य सम्पन्न भई सकेको छ। सो औद्योगिक क्षेत्रको बाँकी कामहरु तत्काल अगाडी बढाउने गरी आवश्यक सम्पूर्ण पहल गरिएको छ। विवाद नरहेको अधिकास खाली भूभागमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा अध्ययनको लागि चरणवद्बरुपमा कार्य अगाडी बढाउन व्यवस्थापनलाई स्वीकृति प्रदान गर्ने सञ्चालक समितिबाट निर्णय भएको छ ।
५.	दैजी	सुदूरपश्चिम	कंचनपुर	३४५	बिस्तृत परियोजना प्रतिबेदनको कार्य सम्पन्न र वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन स्वीकृत, रुखहरुको नम्बरिङ्ग, छपानको कार्य सम्पन्न भई प्रतिवेदन वन विभागमा पेश भैसकेको छ। सो औद्योगिक क्षेत्रको शिलान्यास भैसकेको छ। कार्यालय स्थापना गरी आवश्यक कामकारवाहीहरु भैरहेको छ। औद्योगिक क्षेत्र स्थित रुखहरुको आवश्यक व्यवस्थापन पश्चात औद्योगिक पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धि कार्यलाई तिव्रता दिइनेछ।

(ख) नेपाल सरकारबाट घोषणा भएका थप औद्योगिक क्षेत्रहरुः

क्र.सं.	औद्योगिक क्षेत्र	प्रदेश	जिल्ला	क्षेत्रफल विगाह)	हालको अवस्था तथा सम्पन्न कार्यहरु
१.	शक्तिखोर	बागमती	चितवन	१७४१	बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदनतयार भएको र वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन स्वीकृत भएको। वन क्षेत्रको जग्गा नाँपजाँच गरी त्यहाँ स्थित रुखहरुको छपान नम्बरिङ्ग कार्यको लागि सम्बन्धित निकायमा स्वीकृतिको लागि पठाइएकोमा हालसम्म स्वीकृति नभएकोले गर्दा अन्य थप कार्यहरु अगाडी बढाउन सकिएको छैन।
२.	लक्ष्मीपुर	लुम्बिनी	दाङ्ग	५४९	पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन कार्य सम्पन्न भई सो क्षेत्रको वस्तुस्थितीको जानकारीको लागि ड्रोन सर्भे गर्नको लागि कार्य अगाडी बढाइसकिएको छ। ड्रोन सर्भे पश्चात दाङ औद्योगिक क्षेत्रको डि.पि.आर.(DPR) र ई.आई.ए.(EIA)को प्रक्रिया अगाडी बढाउने गरी समितिबाट निर्णय भई प्रक्रिया अगाडी बढाउन व्यवस्थापनलाई जिम्मेवारी दिई उक्त कार्यहरुको सूचना प्रकाशित भई काम अगाडी बढाई सकेको ।

३.४ नियमावली, निर्देशिका तथा कार्यविधि र प्रशासनिक सुधारको अवस्थाः

(क) औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड, आर्थिक विनियमावली, २०५० लाई सार्वजनिक खरीद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४ तथा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुकूल हुने गरी एकिकृत मस्यौदा गरी लिमिटेडको आर्थिक विनियमावली, २०८२ स्वीकृत भई लागु भएको छ। सोको समय सापेक्ष खरिद ऐन र नियमावली अनुकूल हुने गरी संशोधन तथा परिमार्जनको प्रक्रिया अगाडी बढाईएको छ।

(ख) लेखा सम्वन्धी कार्यलाई थप व्यवस्थित गर्न औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड लेखा निर्देशिका, २०८०, स्वीकृत गरी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ देखि लागु गरिएको छ ।

(ग) चालु आ.व.मा औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड पानी विनियमावली, २०८२ स्वीकृत भई लागु गरिएको छ ।

(घ) औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड विद्युत विनियमावली, २०५९को समयसापेक्ष आवश्यकता अनुसारसंशोधन गरिएको छ। कम्पनीको चालु आ.व.२०८१/८२को नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख भएबमोजिम हाल कार्यान्वयनमा रहेका विनियमावलीहरु एवम् निर्देशिकाहरुको समसामयिक संशोधन गर्नु पर्ने देखिएकोले औद्योगिक क्षेत्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन विनियमावली, २०७१को आठौं संशोधनको गरिएको छ। नवौं संशोधनका लागि मस्यौदा पेस गर्न सञ्चालक समितिको निर्णयानुसार समितिका सदस्यज्यूको संयोजकत्वमा उपसमिति गठन भई छलफल भइरहेको छ।

(ङ) औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड कर्मचारी सेवा सर्त विनियमावली, २०५४ को छैठौं संशोधनको अन्तिम मस्यौदा तयार भई सञ्चालक समितिबाट उपसमिति गठन गरी उपसमितिबाट अध्ययन भईरहेको छ । लिमिटेडको कर्मचारीहरुको उचित व्यवस्थापन गर्न वृत्ति विकासको समान अवसर र समय सापेक्ष प्रविधिमैत्री बनाई सेवा प्रवाह चुस्त र प्रभावकारीता बनाउन कार्य विवरण सहितको नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानबाट लिमिटेडको जनशक्ति व्यवस्थापनको लागि संगठन र व्यवस्थापन सर्वेक्षण (Organization and management Survey) सम्पन्न गरी लिमिटेडमा पेस भएको छ ।उक्त प्रतिवेदन सञ्चालक समितिको निर्णयानुसार समितिका सदस्यको संयोजकत्वमा उपसमिति गठन भई अध्ययन भईरहेकोले निकट भविष्यमा नै स्वीकृत भई लागु हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

(च) लिमिटेडको हाल प्रयोगमा रहेको क्यातधबचभ लाई स्तरोन्नती गरी कारोबारहरुलाई विद्युतीय स्वचालित (Automation) प्रणालीमा रुपान्तरण गरिने र उद्योगहरुले बुझाउनु पर्ने भाडा, महसुल, शुल्क र जरिवाना लगायतका रकम अनलाईन प्रणाली (Online system) connect ips मार्फत भुक्तानी गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

(छ) कर्मचारी पदपूर्ति प्रकृया अन्तर्गत दरखास्त आह्वानको कार्यलाई अझ सहज बनाउन विद्युतीय स्वचालित (Automation) प्रणालीमा रुपान्तरण गरिने कार्य सम्पन्न भइ आ.व.२०८०/८१को पदपूर्ति कार्य देखि नै Online प्रणाली सञ्चालनमा ल्याइएको छ । लिमिटेडको HRMS (PIS/PMS/Emp–self–service software system) मार्फत विद्युतीय अभिलेख राखी कार्यरत कर्मचारीहरुको केन्द्रीकृत पारिश्रमिक भुक्तानी प्रणाली सञ्चालन ल्याई आगामी आ.व. देखि लागु हुने गरी कार्य अगाडी बढाईएको छ ।

(ज) लिमिटेडमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई कार्य प्रोत्साहन तथा संस्थाको सेवामा टिकाउ दरमा प्रोत्साहनका लागि कार्यालयमा हाजिर भएको दिन साविकको सुविधाहरु खाजा खर्च र स्थानीय परिवहन खर्च वृद्बि गर्ने गरी समितिमा निर्णय भई स्वीकृतिका मन्त्रालयको पठाईएको छ। सो हालसम्म स्वीकृत प्राप्त नभएको ।

(झ) लिमिटेडले प्रदान गर्ने कानूनसँग सम्वन्धित नियमावली विनियमावली निर्देशिकाहरुको कार्य प्रभावकारीताको अध्ययन गरी सेवा प्रवाह सुशासन मितव्ययी प्रभावकारी कुशलतापूर्वक सञ्चालन र व्यवस्थाप गर्न आन्तरिक परीक्षण (Management Audit) कार्यको आवश्यक तयार भईरहेको छ ।

३.५ नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा औद्योगिक क्षेत्रसाग सम्वन्धित बुदाहरू:

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेखित सान्दर्भिक बुदाहरू:

- विशेष आर्थिक क्षेत्रहरुको विस्तार तथा साझा पूर्वाधारसहित "औद्योगिक ग्राम" स्थापना गरिनेछ । ग्रिन गार्मेन्ट भिलेज, सूचना प्रविधि पार्क, कृषि उत्पादन केन्द्र लगायत उत्पादनमूलक तथा नवप्रवर्तनमा आधारित औद्योगिक क्षेत्रहरुको विकास गर्दै त्यस्ता क्षेत्रहरुलाई औद्योगिक पर्यटनसँग आवद्ध गरिनेछ । "स्टार्टअप नेपाल पोर्टल" मार्फत एकै दिनमा कम्पनी दर्ता, कर छुट, बिउ पुँजी लगायतका सेवा प्रदान गरिनेछ । "वुँदा नं. १३"
- औद्योगिक नीति, २०६७ परिमार्जन गरी नयाँ राष्ट्रिय औद्योगिक नीति तर्जुमा गरिनेछ । स्टार्टअप लघु साना तथा मझौला उद्यमलाई वित्त प्रविधि बजार र क्षमता विकासमा एकीकृत पहुँच उपलब्ध गराउन राष्ट्रिय उद्यम प्रवर्द्धन सुविधा स्थापना गरिनेछ । नेपाल व्यापार एकीकृत रणनीति र व्यापार घाटा न्यूनीकरण कार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।"वुँदा नं. ३३"

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४को बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित सान्दर्भिक विषयहरू:

२७. उद्योग र औद्योगिक नवप्रवर्तनमा सरकार दत्तचित्त रहनेछ। गुणस्तरीय औद्योगिक पूर्वाधार विस्तार गर्ने नीति अनुरूप मोतीपुर र मयूरधाप जस्ता औद्योगिक क्षेत्र निजी क्षेत्रले निर्माण र सञ्चालन गर्नेछन् । पाँचखाल विशेष आर्थिक क्षेत्रमा महिला उद्यमीलाई प्राथमिकता दिनेछौँ। महिला उद्यमीलाई कर्जा प्रवाहमा थप सहुलियत प्रदान गर्नेछौं । विशेष आर्थिक क्षेत्रलाई कर भन्सार आयात, निर्यात र लगानीको सम्पूर्ण निर्णय एकैथलोबाट हुने विशेष आर्थिक प्रशासन क्षेत्र"को व्यवस्था मिलाउने छौँ।

(क) उत्पादनमूलक उद्योगको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्न विद्युतको डिमाण्ड शुल्क पुनरावलोकन गर्दै विद्युत महसुलमा छुट दिने व्यवस्था गर्नेछौँ। उद्योगीहरूले औद्योगिक क्षेत्र, विशेष आर्थिक क्षेत्र तथा लिजमा उपलब्ध गराइने जग्गामा निर्मित संरचनालाई बैंकिङ प्रयोजनका लागि धितो राख्न सक्नेछन् ।

(ख) पुँजी अभावका कारण पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन हुन नसकेका उद्योग तथा व्यवसायलाई "व्यावसायिक पुनरुत्थान कर्जा" उपलब्ध गराई क्षमता विस्तार र वृद्धिमा प्रोत्साहित गर्नेछौँ।

५५. औद्योगिक विकास

(क) सरकार र निजीक्षेत्रको सहकार्यमा औद्योगिक क्षेत्र तथा औद्योगिक कोरिडोरमा स्वच्छ उर्जामा आधारित प्रविधिको प्रयोग गरी ट्रिटमेन्ट प्लान्ट सहितको सिवरेज प्रणाली सञ्चालन गर्नेछौं । "बुँदा नं. ५५(ग)"

(ख) उद्योग प्रतिष्ठानमा रहेका परम्परागत बोइलर इलेक्ट्रिक बोइलरले प्रतिस्थापन गर्न सहुलियतपूर्ण ऋण सुविधा प्रदान गर्नेछौं । एक सय उद्योगहरुलाई विद्युतीय वा बायो ब्रिक्रेटमा आधारित बोइलरमा रुपान्तरण गर्न रु. २२ करोड विनियोजन गरेको छु । "बुँदा नं. ५५(घ)"

(ग) औद्योगिक पूर्वाधार विकासका लागि रु. ६५ करोड विनियोजन गरेको छु । "बुँदा नं. ५५(ङ)"

३.६ औद्योगिक क्षेत्रस्थित उद्योगहरू सञ्चालन अनुगमन:

औद्योगिक क्षेत्रमा सञ्चालित उद्योगहरुको नियमितरुपमा अनुगमन गर्ने गरिएको छ । जग्गा तथा भवन बहालमा लिंदा जुन उद्देश्यका लागि सम्झौता गरी लिएका हुन् सोही अनुसार उत्पादन सञ्चालन नगर्ने त्यस्ता उद्योगउपर कार्यालयले कानूनी प्रकृया पु-याएर जग्गा तथा भवन फिर्ता लिन कारवाही प्रकृया अगाडि बढाइएको छ। फिर्ता प्राप्त भएपश्चात प्रचलित नियमानुसार उत्पादन तथा रोजगारमुलक उद्योगहरु प्रबर्द्धन गरिनेछ। हालै हेटौडा औद्योगिक क्षेत्रमा सम्झौता बमोजिम कार्य नगर्ने केही उद्योगहरुको कारवाहीस्वरुप सम्झौता रद्द गरिएको छ। सम्झौता पश्चात लामो समयसम्म उद्योग स्थापना नगर्ने, सम्झौताबमोजिम तोकिएको उद्देश्य विपरित हुने गरी

उद्योग सञ्चालन गर्ने कार्य निरुत्साहित गरिने गरी आगामी दिनमा कडाईका साथ काम कारवाही अगाडि बढाइने छ। यसरी हेटौडा औद्योगिक क्षेत्रमा १०५ रोपनी जग्गाको सम्झौता रद्द गरी सोही स्थानमा ११ वटा नयाँ उद्योगहरु क्षेत्रमा प्रवेश भएका छन् ।

३.७ औद्योगिक सुरक्षाः

नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार २०६७ सालदेखि सशस्त्र प्रहरी बल, औद्योगिक क्षेत्र सुरक्षा गुल्मले बालाजु, पाटन, भक्तपुर, हेटौडा, पोखरा औद्योगिक क्षेत्रमा सुरक्षा प्रदान गर्दै आएको र औद्योगिक क्षेत्रमा रहेका यी गुल्मलाई औद्योगिक क्षेत्र कार्यसञ्चालन तथा निर्देशिका, २०७१ मा भएको प्रावधान अनुसार जग्गा तथा भवन निःशुल्क उपलब्ध गराउने गरिएकोमा नेपाल सरकारको नीतिगत निर्णयले हाल औद्योगिक सुरक्षा गुल्मको व्यवस्था खारेज गरिएको भएपनि अस्थाइ सुरक्षावेशको रुपमा शसस्त्र प्रहरी वेश हाल पनि रहि नै रहेको छ। साविककको अस्थायी सुरक्षावेशलाई स्थायी सुरक्षावेशको रुपमा कायम गर्ने व्यवस्था गरिदिनको लागि उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयमा अनुरोध गरिएको छ। गजेन्द्र नारायणसिह औद्योगिक क्षेत्रमा शसस्त्र प्रहरी बलको सुरक्षा वेश राख्ने कार्यको लागि पहल भइरहेको छ।

३.८ शेयर पूजी बाडफाट तथा पूजीः

औद्योगिक क्षेत्रको विस्तार तथा निर्माण गर्न यस लिमिटेडको नाममा नेपाल सरकारबाट वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा विनियोजन हुने रकम अर्थ मन्त्रालयको नाममा ५०% र उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको नाममा ५०% का दरले शेयर लगानी स्वरुप पूँजीकरण गर्न अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७६।१२।७ गतेको निर्णयको आधारमा उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको मिति २०७७।१।२९ को पत्रबाट भएको निर्देशनअनुसार आर्थिक वर्ष २०७२/७३ देखि चालु आर्थिक वर्ष २०७९/०८० सम्म नेपाल सरकारबाट औद्योगिक क्षेत्र पूर्वाधार निर्माणको लागि प्राप्त भएको रकम दुवै मन्त्रालयको नाममा शेयर बाँडफाँड गरी पूँजीकरण गरिएको छ। लिमिटेडको अधिकृत पूँजी रु ५ अर्व र जारी पूँजी ५ अर्व रहेकोमा हाल चुक्ता पूँजी रु.३ अर्व ६ करोड ८८ लाख ४२ हजार रहेको छ। सो पश्चात कुनै पनि शेयरलगानीको लागि पुँजी प्राप्त नभएको ।

४. कम्पनीको औद्योगिक तथा व्यावसायिक सम्बन्धः

४.१ नेपाल सरकारबाट यस लिमिटेडमार्फत मुलुकभित्र औद्योगिक क्षेत्र विस्तार गर्न आर्थिक वर्ष २०७२/७३ देखि पूँजीगत खर्च अन्तर्गत औद्योगिक पूर्वाधार विकास तथा निर्माणको लागि सरकारको शेयर लगानी रहने गरी यस लिमिटेडको नाममा बजेट विनियोजन भैरहेको छ।

४.२ औद्योगिक क्षेत्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन र नयाँ औद्योगिक क्षेत्र विस्तार कार्यमा उद्योगहरुको छाता सँगठन नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघको सहयोग रहिआएको छ।

४.३ औद्योगिक क्षेत्रले नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट विद्युत खरिद गरेवापत महसुलमा १० प्रतिशत छुट उपलब्ध भईरहेको छ। नेपाल बिद्युत्त प्राधिकरण र औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडबीच नेपाल सरकारले तोकेको औद्योगिक क्षेत्रमा बिद्युत्त वितरण, मिटर, ट्रान्सफरमर लगायतको उपकरण परीक्षण तथा प्रस्तावित नयाँ औद्योगिक क्षेत्रहरुमा प्रशारण लाईन विस्तार, सब-स्टेशन निर्माण, बिद्युत वितरण प्रणाली बिस्तार लगायतका कार्य गर्ने बिषयमा दुबै संस्था बीचमा आपसी सहयोग, समन्वय तथा सहकार्य गर्न वाञ्छनीय भएकोले मिति २०७८।०१।३० गतेका दिन समझदारी-पत्रमा हस्ताक्षर भई सोही अनुसार कार्य सम्पादन हुदै आएको छ।

४.४ औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड र नेपाल विद्युत प्राधिकरण बीच हुने द्बिपक्षीय सम्झौताबाट १० वटै औद्योगिक क्षेत्रका उद्योगहरुमा जडान भएका मिटरहरुलाई नेपाल विद्युत प्राधिकरणले प्रयोग गर्दै आईरहेको स्मार्ट प्रविधि (Meter Data Management System) मा लैजान कार्य अगाडी बढाईएको छ ।

५. सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर र सोको कारणः

यस लिमिटेडको नियमावलीको नियम १९ को खण्ड (क) मा भएको व्यवस्था अनुसार सञ्चालक समितिको गठन हुने व्यवस्था रहेको छ। नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको अध्यक्ष, सदस्यहरुमा उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, उर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालयका एक/एक जना प्रतिनिधि, नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघको अध्यक्ष वा प्रतिनिधि एक र नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको महाप्रवन्धक सदस्य सचिव रहने गरी हाल ६ जनाको सञ्चालक समिति रहेको छ।

नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८०।५।२९ को निर्णयानुसार श्री बाबुराम पन्त, पोखरा महानगरपालिका वडा नं.१७ लाई बढीमा ३ वर्षको लागि यस लिमिटेडको सञ्चालक समितिको अध्यक्ष पदमा नियुक्ति गरिएको छ । समितिको सदस्यमा साविकमा नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयबाट उपसचिव श्री प्रकाश आचार्यले प्रतिनिधित्व गर्दै आउनु भएकोमा नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको मिति २०८१।५।२ को निर्णयानुसार सोही मन्त्रालयका उपसचिव श्री सीता निरौला फूँयाललाई सदस्यको जिम्मेवारी तोकिएमा मिति २०८२/६/३१को निर्णयानुसार सोही मन्त्रालयका आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख श्री गोकूल बाँस्तोलालाई तोकिएकोमा उहाँको जिम्मेवारीमा परिवर्तन भई सोही शाखाका प्रमुखश्री उदयराज भट्टराईलाई सदस्यको जिम्मेवारी तोकिएको छ। त्यसैगरी समितिको सदस्यमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको तर्फबाट उपसचिव श्री राम बहादुर के.सी.ले प्रतिनिधित्व गर्दै आउनु भएकोमा सो मन्त्रालयको मिति २०८०।१२।०८को निर्णयानुसार मन्त्रालयका उपसचिव श्री बोलराज आचार्यलाई र मिति २०८१।५।३१ को निर्णयानुसार मन्त्रालयका उपसचिव श्री केशव कुमार उप्रेतीलाई मनोनयन गरिएको थियो।हाल अर्थ मन्त्रालयको मिति २०८१।९।१२ को निर्णयानुसार (राजस्व सचिवस्तर) सोही मन्त्रालयका उपसचिव श्री सुदिश कुमार अर्यालला‍ई समितिको सदस्यकोरुपमा मनोनयन गरिएको छ। त्यसैगरी साविकमा समितिको सदस्यमा नेपाल सरकार, उर्जा जलश्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयको तर्फबाट उपसचिव श्री बावुराज अधिकारीले प्रतिनिधित्व गर्दै आउनु भएकोमा नेपाल सरकार, उर्जा जलश्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयको मिति २०८०।११।२७को निर्णयानुसार (सचिवस्तर) सोही मन्त्रालयका उपसचिव श्री अनुप ढुंगानालाई समितिको सदस्यकोरुपमा मनोनयन गरिएको छ। नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति२०८१।२।२४ को निर्णयानुसार यस लिमिटेडको महाप्रबन्धक पदमा श्री पदम ओलीज्यूलाई ३(तिन) वर्षका लागि नियुक्ति गरिएको छ।

६. कारोवारलाई असर पार्ने मुख्य कुराहरू:

(क) जमिनको पुनरावलोकन गरिएको नयाँ भाडादर कार्यान्वयनका सन्दर्भमा नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघले असहमति जनाइ सो निर्णय विरुद्ध पाटन उच्च अदालतमा निवेदन गरेकोमा रिट खारेज भएको थियो। त्यसको विरुद्धमा सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दोहोर्यादई पाउको महासंघले निवेदन दिएकोमा सर्वोच्च अदालतबाट पुनः सुनुवाईको लागि निस्सा प्राप्त भई सोही मुद्दा दुबै पक्षहरुको बहस पैरवी पश्चात मिति २०८१/१२/१२ गते आदेशमा केही उल्टी फैसला भई सो आदेश फैसलाको पूर्ण पाठ मिति २०८२/९/१३ गते यस लिमिटेडमा प्राप्त भएको छ।

सम्मानित सर्वोच्च अदालतको फैसला अनुसार केही उल्टी भई वृदिब भएको भाडादर मिति २०७९/३/२२ देखि मात्र लागु हुने उल्लेख भई फैसला प्राप्त भएको हुँदा सोबाट लिमिटेडलाई चार वर्षको बहाल महशुलमा नोक्सानी हुन सक्ने भएकोले सो फैसला उपर लिमिटेड सञ्चालक समितिले मिति २०८२/९/२५ गतेको निर्णय अनुसार फैसला उपर पुनरावलोकनको निवेदन दर्ता भएको छ। सो निवेदन सर्वोच्च अदालतमा विचाराधिन रहेको अवस्थामा रहेको छ । सर्वोच्च अदालतबाट निस्सा प्राप्त नभएको अवस्थामा वृद्धि भएको आम्दानी रिभर्स/न्यून हुन सक्ने देखिन्छ ।

(ख) औद्योगिक क्षेत्रका भौतिक संरचनाहरु पुराना तथा जीर्ण बन्दै जानु।

(ग) नेपाल सरकारद्वारा विनियोजित बजेट निकासाका सन्दर्भमा सुनिश्चितता नभएको कारण विकास निर्माणमा अन्यौलता सिर्जना भइ काम अगाडि बढाउन नसकिनु।

(घ) शिलान्यास भएका नयाँ औद्योगिक क्षेत्रहरुको निर्माण कार्य अगाडी बढाउन अव्यवस्थित वस्तिको व्यवस्थापन हुन नसक्नुर वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको कार्य तथा वनको जग्गा प्रयोग अनुमतिका लागि सम्बन्धित निकायबाट समयमा निर्णय हुन नसक्दाआयोजनाको कार्यान्वयनमा ढिलाई हुनु।

(ङ) नेपाल सरकारको बजेट वक्तव्यबाट नेपाल विद्युत प्राधिकरणको विद्युत विलिङ्गमा मुल्य अभिवृद्बि कर लगाउने व्यवस्थाको कारण उद्योगीहरुको उत्पादन लागत वृद्धि भई उत्पादनमा नकरात्मक प्रभाव परी कम्पनीको विद्युततर्फको आयमा असर पर्न सक्ने ।

७. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा कुनै कैफियत भए सो उपर सञ्चालक समितिको प्रतिकृया:

१. लेखा नीति तथा टिप्पणी को बुंदा नं ४३.२ मा उल्लेखित "अदालतमा विचाराधीन आम्दानी" बमोजिम सञ्चालक समितिले मिति २०७९/०३/२२ मा बसेको ६५२औं बैठकको निर्णयबाट मिति २०७५ श्रावण १ गतेबाट नै लागु हुने गरी भाडा वृद्धि गरी विलिङ्ग गर्ने निर्णय उपर सर्वोच्च अदालत काठमाडौँबाट उक्त भाडादर वृद्धि गर्ने निर्णय कार्यान्वयन नगर्न मिति २०८१/१२/०६ मा अन्तिम फैसला (परमादेश) भएको र सर्वोच्च अदालत काठमाडौंबाट वृद्धि भएको जमिन बहाल रिभर्स गरि लेखांकन गर्नु भनी अन्तरिम आदेश जारी भएकोमा हालसम्म सो फैसला अनुसार बहाल र आसामी रिभर्स गरेको पाइएन। सोहि सन्दर्भमा मिति २०८१/१२/०६ को सर्वोच्च अदालत काठमाडौंबाट फैसला कायम भएको र आ.व.२०७५/७६ देखि वृद्धि भएको जमिन बहाल आयमा समावेश नगर्ने निर्णयानुसार बिलिङ्ग गरिएको रकम रिभर्स गरि अपलेखन गरिएको छैन। साथै उक्त अवधिमा केहि उद्योगबाट प्राप्त भएको बहाल आयलाई समेत हिसाब मिलान नगरिएको कारणले वित्तीय विवरणमा परेको असरको यकिन गर्न सकिएन।

२. प्रोदभावी लेखा आधार तथा नेपाल लेखामान (ल्बक-१)का प्रावधानअनुसार आ.व.२०८१/८२ मा पहिचान हुनुपर्ने विद्युत महशुल खर्च रु. ३,४३,७९,८६३ सोही अवधिमा लेखांकन नगरिएको उक्त खर्च तथा सम्बद्ध दायित्व पछिल्लो आर्थिक वर्षमा लेखमान विपरित वित्तीय विवरणमा लेखांकन गरेकोले यसको असरले वित्तीय विवरणमा परेको प्रभाव असर एकिन गर्न सकिएन ।

८. लाभांश बाँडफाँट गर्न सिफारिस गरिएको रकम:

नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७९।९।१९को (राजश्व सचिवस्तर) निर्णयबाट "औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडलाई एकाधिकार प्राप्त संस्थान मान्ने" निर्णय भइ आएकोले सो निर्णय र नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषदबाट मिति २०५९।४।२३ मा भएको निर्णयबमोजिम हुने गरी लाभांश व्यवस्था गर्न आन्तरिक राजश्व विभागको मिति २०५९।५।४ को पत्र अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१।०८२मा भएको आयकर कट्टि पछिको खुद मुनाफा रु.१,७१,९५,७१९।००को २० प्रतिशतले हुने रकम रु.३४,३९,१४३।८० शेयरधनीहरुलाई नगद लाभांश वितरण गर्नमिति २०८३।२।२८ मा बसेको सञ्चालक समितिको १८औं बैठकको निर्णयानुसार प्रस्ताव गरिएकोमा अनुमोदनका लागि लिमिटेडको ३७औं वार्षिक साधारणसभामा पेस भएको छ।सभाबाट पारित भएपश्चात शेयरधनीहरुलाई नगद लाभांश वितरण गरिनेछ।

९. कर्मचारी बोनस सम्वन्धमा:

बोनस ऐन, २०३०(संशोधित) अनुसार आर्थिक वर्ष २०७३।७४ देखि२०७६।७७सम्मको कम्पनीको मुनाफाबाट कर्मचारीले पाउने बोनसवापत छुट्याईएको रकम जम्मा रु. २,७२,६८,७८२।०० व्यवस्था गरिएकोमा आ.व. २०७७।७८, आ.व. २०७८।७९, आ.व. २०७९।८०, आ.ब. २०८०।०८१ र २०८१/८२ मा क्रमश: रु. २,६७,४३७।००, रु.११,०६,०८४।००, रु.९,५७,५०५।००, रु. ७१,०७,७४५।०० र रु. २,९५,१६४ थप भई जम्मा रु.३,७०,०२,७१७।०० हुन पुगेको छ।

आ.व. २०७३।०७४ देखि २०७६।०७७ सम्मको बोनस वितरणका लागि छुट्याइएको रकम रु.२,७२,६८,७८२।०० भुक्तानीका सन्दर्भमा सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा (सर्वोच्च अदालत ०७९-च्क्ष-१६०७) विचाराधिन रहेकोमा मिति २०८२/९/२३ मा भएको फैसला भई सकेको जानकारी प्राप्त भएको हुँदा लिमिटेड सञ्चालक समितिको १४औं बैठक मिति २०८३/१/३ गतेको बैठकले सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०८२/९/२३ मा भएको फैसला तथा कम्पनीको साधारण सभाबाट पारित भई कर्मचारीहरुलाई वितरणका लागि छुट्याईएको बोनस रकम वितरण गर्ने सम्वन्धमा नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयमा स्वीकृतिका लागि पुन: अनुरोध गरी पठाईएको छ । साथै सो पश्चातका आ.व.२०७७।०७८, २०७८।०७९ र २०७९।०८० सम्मको बोनस वापत छुट्याइएको रकम रु. ९४,३८,७७१।०० स्वीकृतिको लागि मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाईएको छ।

१०. लिमिटेडले गर्नुपर्ने मुख्य मुख्य सुधारका कार्यहरु:

१) शो-रुम संग सम्बन्धित समस्या:

विगतका दिनहरुमा सवारी साधनहरुमर्मत गर्ने वर्कशपलाई जमिन लिजमा दिने गरिएकोमा त्यसैको आडमा नयाँ तथा पुराना सवारी साधन र सोसंग सम्बन्धित पार्ट्सहरुको सोरुम तथा गोदाम स्थापना गर्ने कार्य भैरहेको पाइएको रुछ। यस कुराले लिमिटेडको उद्वेश्य अनुरुप अगाडी बढन नसकेको र विभिन्न निकायहरुबाट आलोचना समेत सहनु परेको छ।तसर्थ आगामी ५ वर्ष भित्रमा यस्ता सोरुमलाई विस्थापित गरी सो ठाउँमा उत्पादनमुलक तथा सूचनाप्रविधिमा आधारित उद्योगलाई प्रोत्साहित गर्ने गरी सुधार गरिनेछ।

२) जीर्ण भवनको व्यवस्थापन:

औद्योगिक सेडहरुको आयु ४० वर्ष रहेको छ तर औद्योगिक क्षेत्रहरु निर्माण हुँदाका बखत निर्माण भएका सेडहरुको आयु समाप्त भएको, विभिन्न समयमा आएका भुकम्पहरुले त्यसको संरचनाहरु खल्वल्याएको हालको प्रविधी अनुसारका मेशिनहरु जडान गर्न अनुपयुक्त रहेको हुँदापटक पटक ति सेड हरु हटाउन नेपाल नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघले अनुरोध गर्दै आइरहेको छ । वि.सं.२०५४ सालको भाडावृद्धीको सहमती २०६९ सालको भाडा वृद्धीको सहमति र वि.सं.२०७५ सालमा जमिनको भाडावृद्धी गर्दा समेत यि भवनहरु हटाउने सहमति भएको थियो। एकातर्फ भवनहरु जिर्ण बन्दै गएका छन भने अर्कोतर्फ ति भवनहरु नहटाउदा आधुनिक प्रविधियुक्त मेशिन जडान गरी उत्पादकत्व वृद्धी गर्न उद्योगिलाई समस्या भैरहेको छ। तसर्थ, यसै वर्षभित्रबाट पुराना भवनहरु हटाउने कार्य चरणवद्ध रुपमा अगाडी बढाउने गरि सुधार गरिनेछ।

३) प्रयोगमा नआएको जमीन फिर्ता लिई नयाा उद्योगको विस्तार गर्ने:

केही औद्योगिक क्षेत्रहरुमा उद्योग वर्षौं पहिलेदेखि जमिन भाडामा लिएको तर कतिपय उद्योगले त्यसको ३० प्रतिशत हिस्सा समेत प्रयोगमा ल्याएको देखिदैन र प्रयोगमा नआएको जमिनको कारण एकातर्फ रुऔद्योगिक क्षेत्र खालि रहेको, जंगल र झाडीमा परिणत भएको देखिन्छ भने अर्कातर्फ नयाँ उद्योग स्थापना गर्न जमिन उपलव्ध हुन सकेको छैन। तसर्थ यस समस्यको समाधान गर्न उद्योगले तत्काल प्रयोगमा ल्याउने कुनै योजना भए सो अनुरुप साविककै उद्योगलाई सहजिकरण गर्ने तर साविकको उद्योगको कुनै योजना नदेखिएमा जमिन फिर्ता लिई नयाँ उद्योगको स्थापनाको कार्यलाई यसै वर्ष देखि अगाडी बढाइनेछ।

४) सरकारी लगानीमा स्थापित बन्द उद्योगको सम्पत्ति व्यवस्थापन:

नेपाल सरकारको शेयर लगानी रहेका उद्योगहरु हाल औद्योगिक क्षेत्रमा लामो लामो समय देखि बन्द अवस्थामा रहेका छन। ति उद्योगहरुको सम्पत्ती व्यवस्थापन तथा जमिनको प्रयोग मन्त्रालयको निर्णय अनुसार नै हुने गरेको छ। लामो समय देखि बन्द रहेको हेटौडाकपडा कारखाना, शान्ती वनस्पती घिउ उद्योग, बुटवल धागो कारखानाले ओगटेको जमिनको भाडा वापतको बक्यौतादिन प्रतिदिन वढ्दै गई रहेको छ। तर ति उद्योग सञ्चालनको सुनिश्चितता कतैबाट आउन सकेको छैन। तसर्थ, त्यसता उद्योगहरु सञ्चालन हुने वा नहुने भन्ने सन्दर्भमा र ति उद्योगहरुको सम्पत्ति व्यवस्थापन गर्ने सन्दर्भमा सामान्य पहल भैरहेको भएतापनि आगामी दिनमा मन्त्रालयसंग विशेष पहल गरिनेछ।

५) सूचना प्रविधि उद्योगको विस्तार:

काठमाण्डौं उपत्यका भित्र रहेका केहि औद्योगिक क्षेत्रहरुमा उद्योगबाट अत्यधिक प्रदुषण भैरहेको भन्ने गुनासो सुनिन आएको छ। तसर्थ, आगामी दिनमा नयाँ उद्योगलाई जमिन उपलव्ध गराउदा र साविकको उद्योग विक्री भई नयाँ उद्योग स्थापना हुदा नयाँ स्थापना हुने उद्योगले निस्कासन गर्ने तरल, ठोस तथा ग्याँसजन्य प्रदुषणको मात्रा एकिन गरेर मात्र सहमति दिइनेछ । आगामी दिनमा काठमाण्डौं उपत्यका भित्रका औद्योगिक क्षेत्रहरुमा सूचना प्रविधि उद्योगहरुलाई प्राथमिकतामा राखि नयाँ उद्योगको विस्तारमा जोड दिइनेछ।

६) उद्योग स्थानान्तरणमा सहुलियत:

हाल संचालनमा रहेका १० वटा औद्योगिक क्षेत्रमा स्थापना भएको कुनै उद्योगले सो औद्योगिक क्षेत्रको जमिन फिर्ता गरी निर्माणाधिन नौबस्ता औद्योगिक क्षेत्र र मोतिपुर औद्योगिक क्षेत्रभित्र उद्योग स्थापना गर्न चाहेमा विना प्रतिस्पर्धा उद्योगको लागि आवश्यकता अनुसारको जमिन उपलव्ध गराइनेछ र त्यस्ता उद्योगलाई प्रवेश शुल्कमा पुरै छुट दिइने नीति लिइनेछ। यसबाट उद्योग विस्तार गर्ने कर्यलाई प्रोत्साहन हुने विश्वास लिइएको छ ।

७) नीति, नियम कार्यान्वयनप्रति जवाफदेही व्यवस्था:

विगतका समयमा औद्योगिक क्षेत्रमा सिमित जमिन भएको, उद्योगको अत्यन्तै माग भएको कारण देखाई कतिपय औद्योगिक क्षेत्रहरुमा युटिलिटी क्षेत्रको जमिन समेत भाडमा लगाइएको अवस्था छ। यस कुराले कालान्तरमा निकासको समस्या हुने, सवारी आगमनलाई वाधा पुर्यालउने जस्ता समस्याहरु बढ्दै गएका छन। यो समस्यालाई मध्यनजर गर्दै निति तथा निर्देशन विपरित वितरण गरिएका जमिनहरुको अध्ययन गरी नियमको पूर्ण पालना नगरी उद्योगलाई उपलव्ध गराइएको जमिनको सम्झौता खारेज गर्ने, सम्बन्धित पदाधिकारीहरुलाई सो कार्यको जिम्मेवार बनाउने र यस्ता कार्यहरुलाई निरुत्साहित गर्ने गरि आगामी दिनमा सुधार गरिनेछ।

८) उद्योगको सम्पत्ति बेचविखन लाई व्यवस्थित गर्ने:

औद्योगिक क्षेत्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन विनियमावली २०७१ को विनियम २९ मा साविकको उद्योगले आफ्नो सम्पत्ति वेचविखन गर्न सक्ने समेत व्यवस्था गरेको छ। यसले गर्दा क्षेत्र छाडी जाने उद्योगको छनौटमा औद्योगिक क्षेत्रमा नयाँ उद्योग आउने अवस्था भएकोले क्षेत्रको वातावरण ठिक हुन सकेको छैन। तसर्थ, क्षेत्र छाडी जान चाहने उद्योगले सबै भन्दा पहिले कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्ने र आफ्नो सम्पत्ती विक्री गर्न र नयाँ स्थापना हुने उद्योगको प्रकृतिको सन्दर्भमा पूर्व स्वीकृति लिनुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ । यसको साथै सम्पत्ति विक्री गर्ने उद्योग र सम्पत्ति खरिद गर्ने उद्योगको विचमा भएको सम्पत्तिको मुल्याङ्कन (परिमाण, दर, रकम सहित) सहितको सम्पत्ति खरिद विक्रि सम्झौता पेश गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। यसरी सम्पत्ति खरिद विक्री गर्दा खरिदकर्ता उद्योगले निश्चित प्रतिशत सेवा शुल्क कार्यालयलाई बुझाउनु पर्ने गरी आगामी वर्ष देखि व्यवस्था गरिनेछ। यस व्यवस्थाले लिमिटेडको आयश्रोतको दायरा वृद्धी हुनेछ।

९) बक्यौता असुली सम्बन्धमा सुधार:

उद्योग सञ्चालनको क्रममा औद्योगिक क्षेत्रलाई तिर्नुपर्ने बक्यौतालाई अन्तिम ग्राहयता दिएको देखिन्छ। तसर्थ जमिन भाडाको हकमा २ पटकको भाडा खप्टिएको अवस्थामा सम्झौता रद्द हुने व्यवस्था, पानी तथा विद्युतको २ विल खप्टिएमा लाइन विच्छेद गर्ने व्यवस्था र उद्योगकको कुनै एक शिर्षकमा बक्यौता रहेको अवस्थामा अर्को शिर्षकमा छुट दिने व्यवस्थाको अन्त गर्दै सम्वद्ध उद्योगको परिभाषा भित्र पर्ने अर्को उद्योगको सन्दर्भमा पनि यहि व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न यसै वर्ष देखि पहल गरिनेछ।

१०) नयाँ औद्योगिक क्षेत्रको निर्माणः

- ❖ दमक औद्योगिक क्षेत्रमा यस वर्ष बाट नै औद्योगिक पार्क निर्माण गर्न दमक क्लिन इण्डष्ट्रियल पार्कलाई ९४२ विघा जमिन लिज सम्झौता गरि उपलव्ध गराइनेछ । यो परियोजना चिनियाँ लगानीमा द्यइइत् मोडलमा निर्माण हुने भएकोले यसमा लिमिटेडको श्रोत परिचालन गर्नु नपर्ने तर नेपाल सरकार, लगानी वोर्डले तय गरेका प्रावधानहरुको परिधि भित्र रहि औद्योगिक पार्क निर्माण हुनेछ। सो ठाउमा उद्योगको स्थापना तथा प्रवर्द्धन गर्ने जिम्मेवारी समेत दमक क्लिन इण्डष्ट्रियल पार्ककै हुनेछ।
- ❖ नौबस्ता औद्योगिक क्षेत्र र मोतिपुर औद्योगिकक्षेत्रमा निर्माण कार्य अगाडी बढाउन यसै आ.ब.मा नै विस्तृत परियोजना प्रतिवेदनको संशोधन तथा वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन प्रतिवेदन स्वीकृत गराउने कार्य सम्पन्न गरी चरणवद्ध रुपमा प्रारम्भिक निर्माण कार्य शुरु गरिनेछ। आगामि आ.ब.मा केहि भागमा उद्योगलाई जमिन उपलव्ध गराउन सकिने गरि कामलाई तिव्रता दिइनेछ।
- ❖ दैजि औद्योगिक क्षेत्र, शक्तिखोर औद्योगिक क्षेत्र, मयूरधाप औद्योगिक क्षेत्र र लक्ष्मीपुर औद्योगिक क्षेत्रको बन संग सम्बन्धित विषयहरुलाई यसै वर्षभित्र समाधान गर्ने प्रयास गरिनेछ। अर्को वर्षबाट औद्योगिक क्षेत्रको प्रारम्भिक चरणका निर्माण कार्यलाई गति दिने गरी कार्य गरिनेछ।

१३) नीति तथा कार्यक्रमसंग एकरुपताः

प्रत्येक वर्ष लिमिटेडले आगामी दिनमा गर्नपर्ने मुख्य सुधारका कार्यक्रम समावेश गरी वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउने गरी तर्जुमा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

अन्त्यमा, यस कम्पनीको उन्नति तथा प्रगतिका लागि शेयरधनी महानुभावहरुको सुझाव महत्वपूर्ण हुने हुँदा सोको अपेक्षा गर्दै उपस्थित शेयरधनी महानुभावहरुलाई सञ्चालक समितिको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। कम्पनीको विकासमा सहयोग पुर्‍याहउनु हुने नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय तथा निकायहरु र नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। यसैगरी, सञ्चालक समितिका सदस्यहरु, नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघका पदाधिकारी लगायत सबै उद्योगीहरु र यस कम्पनीका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । कम्पनीको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी पेस गर्नु भएको प्रतिवेदनमा लिमिटेडको कामकारवाहीहरुमा देखिएको कमी कमजोरीहरु उजागर गरी सुधारका लागि महत्वपूर्ण सुझावहरु प्रस्तुत गर्नु भएकोमा लेखापरीक्षक चार्टर्ड एकाउन्टेन्टद्वय श्री अनुज नेपाल र श्री गंगाराम बस्नेतलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

शेयरधनी महानुभावहरुबाट प्राप्त हुने सुझाव एवम् सहयोगप्रति आभार व्यक्त गर्दै यस कम्पनीको उन्नति,प्रगति एवम् विकासको लागि सम्बन्धित सबै क्षेत्रबाट विगतमा झैं आगामी दिनमा पनि निरन्तर सहयोग प्राप्त भईरहने विश्वास लिएको छु।

धन्यवाद !!!

सञ्चालक समितिको तर्फबाटः

....	....
उदयराज भट्टराई	बाबुराम पन्त
सदस्य	अध्यक्ष
सञ्चालक समिति	सञ्चालक समिति

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड
२७औं वार्षिक साधारणसभा
आर्थिक वर्ष २०८१/८२

सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदनमा समाबेश गर्नु पर्ने कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १०९ को बाँकी बुँदागत विवरणहरुः

१. शेयर जफत भएको भए जफत भएको शेयर संख्या, त्यस्तो शेयरको अंकित मूल्य, त्यस्तो शेयर जफत हुनुभन्दा अगावै सो बापत कम्पनीले प्राप्त गरेको जम्मा रकम र त्यस्तो शेयर जफत भएपछि सो शेयर बिक्री गरी कम्पनीले प्राप्त गरेको रकम तथा जफत भएको शेयरबापत रकम फिर्ता गरेको भए सोको विवरणः- शेयर जफत नभएको।

२. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनी र यसको सहायक कम्पनीको कारोवारको प्रगति र सो आर्थिक वर्षको अन्तमा रहेको स्थितिको पुनरावलोकनः- यस कम्पनीको सहायक कम्पनी नभएको।

३. कम्पनी तथा त्यसको सहायक कम्पनीले आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरेको प्रमुख कारोवारहरु सो अवधिमा कम्पनीको कारोवारमा आएको कुनै महत्वपूर्ण परिवर्तनः- यस कम्पनीको सहायक कम्पनी नभएको।

४. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीको आधारभूत शेयरधनीहरुले कम्पनीलाई उपलब्ध गराएको जानकारीः- नभएको।

५. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीका सञ्चालक तथा पदाधिकारीहरुले लिएको शेयरको स्वामित्वको विवरण र कम्पनीको शेयर कारोवारमा निजहरु संलग्न रहेको भए सो सम्बन्धमा निजहरुबाट कम्पनीले प्राप्त गरेको जानकारीः- नभएको।

६. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीसँग सम्बन्धित सम्झौताहरुमा कुनै सञ्चालक तथा निजको नजिकको नातेदारको व्यक्तिगत स्वार्थको बारेमा उपलब्ध गराइएको जानकारीको व्यहोराः- त्यस किसिमको जानकारी हालसम्म प्राप्त नभएको।

७. कम्पनीले आफ्नो शेयर आफैले खरिद गरेको भए त्यसरी आफ्नो शेयर खरिद गर्नुको कारण,त्यस्तो शेयरको संख्या र अंकित मूल्य तथा त्यसरी शेयर खरिद गरेवापत कम्पनीले भुक्तानी गरेको रकमः- नभएको ।

८. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली भए/नभएको र भएको भए सोको विस्तृत विवरणः आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको रुपमा कम्पनीमा लेखापरीक्षण समिति र आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा रहेको।

९. विगत आर्थिक वर्षको कुल व्यवस्थापन खर्चको विवरणः-खर्चको विवरण अनुसूची-३६मा उल्लेख गरिएको छ।

१०. लेखापरीक्षण समितिका सदस्यहरुको नामावली, निजहरुले प्राप्त गरेको पारिश्रमिक,भत्ता तथा सुविधा, सो समितिले गरेको काम कारवाहिको विवरण र सो समितिले कुनै सुझाव दिएको भए सोको विवरणः- मिति २०७८।४।१९ गते बसेको सञ्चालक समितिको ६२५औ बैठकबाट नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयबाट सञ्चालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यको संयोजकत्वमा उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयबाट सञ्चालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने एक जना सदस्य र लिमिटेडको आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाको प्रमुख वा बरिष्ठतम अधिकृत कर्मचारी एक जना सदस्य-सचिव रहने गरी लेखापरीक्षण समिति गठन भएको छ ।

विद्यमान लेखापरीक्षण समितिका पदाधिकारीहरुः

१. श्री सुदिश कुमार अर्याल, प्रतिनिधि, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय।	संयोजक
२. श्री सीता निरौला फुँयाल, प्रतिनिधि, नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय।	सदस्य
३. श्री सन्जय थापा, प्रमुख, आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा	सदस्य-सचिव

कम्पनीका लेखापरीक्षक समितिका पदाधिकारीहरुको विवरण र निजहरुलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा रकमः आ.व.२०८१।०८२ को अवधिमा,

नाम/पद	अवधी	पारिश्रमिक रु.	अन्य सुविधा
श्री बोलराज आचार्य सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, अर्थ मन्त्रालय)	२०८१।४।१ देखि २०८१।५।३० सम्म	-	-
श्री केशव कुमार उप्रेती सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, अर्थ मन्त्रालय)	२०८१।५।३१ देखि २०८१।९।१० सम्म		बैठक भत्ता २०००
श्री सुदिश कुमार अर्याल सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, अर्थ मन्त्रालय)	२०८१।९।११ देखि २०८२।३।३२ सम्म	- -	बैठक भत्ता २४०००
श्री प्रकाश आचार्य् सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।४।०१ देखि २०८१।५।११ सम्म	-	बैठक भत्ता २०००
श्री सिता निरौला फुयाल सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।५।१२ देखि २०८२।३।३२ सम्म	१२,८५,२३.९४	बैठक भत्ता २४०००
श्री संजय थापा सहायक निर्देशक प्र.सदस्य सचिव लेखा परीक्षण समिति	२०८१।४।१ देखि २०८२।३।३२ सम्म		बैठक भत्ता २६०००

लेखापरीक्षण समितिले लेखापरीक्षकबाट पेस भएको प्रारम्भिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर समितिको तर्फबाट दिइने प्रत्युत्तर तयार गर्ने सन्दर्भमा विभिन्न सुझावहरु दिएको छ। उक्त सुझावहरु मस्यौदा प्रत्युत्तरमा उल्लेख गरिएको छ।

११. सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख कम्पनीका आधारभूत शेयरधनी वा निजका नजिकका नातेदार वा निज संलग्न रहेको फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाले कम्पनीलाई कुनै रकम बुझाउन बाँकी भए सो कुराः-नभएको।

१२. सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख तथा पदाधिकारीहरुलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधाको रकमः

नाम/पद	अवधी	पारिश्रमिक रु.	अन्य सुविधा
श्रीबाबुरामपन्त, अध्यक्ष, सञ्चालक समिति औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड	२०८१।४।१देखि २०८२।३।३२ सम्म		सवारी साधन एक चालक समेत, मासिक १६० लिटर इन्धन टेलिफोन महशुल रु.१७००० /- बैठक भत्ता रु.८४,००० जम्मा रकम रु.१,०१,०००।००
श्री सुदिश कुमार अर्याल सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।९।११ देखि २०८२।३।३२ सम्म	-	बैठक भत्ता रु. ९२,००० परिवहन खर्च रु. ४२,००० जम्मा रकम रु.२,३४,०००।००
श्री केशव कुमार उप्रेती सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।५।३१देखि २०८१।९।१० सम्म	-	बैठक भत्ता रु. १४,००० परिवहन खर्च रु.७,००० जम्मा रकम रु.२१,०००।००
श्री बोलराज आचार्य सदस्य, सञ्चालकसमिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।४।१ देखि २०८१।५।३० सम्म	-	बैठक भत्ता रु.१८,००० परिवहन खर्च रु.८,००० जम्मा रकम रु.२६,०००।००

श्री प्रकाश आचार्य, सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।४।०१देखि २०८१।५।११ सम्म	–	बैठक भत्ता रु.१२,००० परिवहन खर्च रु.३,००० जम्मा रकम रु.१५,०००।००
श्री सिता निरौला फुयाल (सि.डि.इ.उर्जा, जलश्रोत तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।५।१२ देखि २०८२।३।३२ सम्म	–	बैठक भत्ता रु.१,४२,००० परिवहन खर्च रु.५४,००० जम्मा रकम रु.१,९६,०००।००
श्री अनुप ढुङ्गाना, सदस्य, सञ्चालकसमिति (सि.डि.इ.उर्जा, जलश्रोत तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।४।१ देखि २०८२।३।३२ सम्म		बैठक भत्ता रु.८०,००० परिवहन खर्च रु.३७,००० जम्मा रकम रु.१,१७,०००।००
श्री रामहिरा पाठक, सदस्य, सञ्चालक समिति	२०८१।४।१देखि २०८१।११।२३ सम्म		बैठक भत्ता रु.४६,००० परिवहन खर्च रु.२०,००० जम्मा रकम रु.६६,०००।००
श्री एजाज आलम	२०८१/११/२४ देखि २०८२।३।३२ सम्म		बैठक भत्ता रु.४०,००० परिवहन खर्च रु.१५,००० जम्मा रकम रु.५५,०००।००
श्री पदम ओली महाप्रबन्धक	२०८१/04/01 देखि २०८२।३।३२ सम्म	१२,५0१४३.८७	सवारी साधन एक चालक समेत, मासिक १७५ लिटर इन्धन टेलिफोन महशुल रु. २२,०००/- बैठक भत्ता रु.२,१२,००० जम्मा रकम रु.२,३४,०००।००
श्री अनुज नेपाल श्री गंगाराम बस्नेत चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट	२०८१।४।१देखि २०८२।३।३२ सम्म		लेखा परीक्षण शुल्क रु.३,३९,००० लेखा परीक्षण खर्च रु. ५,०२,९१४ जम्मा रकम रु. ८,४१,९१४।००

१३. शेयरधनीहरुले बुझिलिन बाँकी रहेको लाभांश रकमः- आर्थिक वर्ष २०७९।८० सम्मको लाभांश वितरण भइसकेको छ। आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को लाभांश साधारण सभाबाट पारित भएको र लिमिटेडले वृद्धि गरी आम्दानी जनाईएको जमिन बहालको सम्वन्धमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०८१/१२/१२ भएको फैसला अनुसार केही उल्टी आदेश भएको र आम्दानीको रिभर्स हुन सक्ने देखिएकोले लाभास वितरण नगरिएको ।

१४. दफा १४१ बमोजिम सम्पत्ति खरिद वा विक्री गरेको कुराको विवरणः- आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को स्थिर सम्पत्ति तथा ह्रासकट्टी विवरण (अनुसूची-४) मा समावेश छ।

१५. दफा १७५ बमोजिम सम्बद्ध कम्पनीबीच भएको कारोवारको विवरणः- नभएको।

१६. यस ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा खुलाउनु पर्ने अन्य कुराः नभएको।

१७. अन्य आवश्यक कुराहरुः-नभएको ।

सञ्चालक समितिको तर्फबाटः

....	....
उदयराज भट्टराई	बाबुराम पन्त
सदस्य	अध्यक्ष
सञ्चालक समिति	सञ्चालक समिति

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड
आर्थिक वर्ष २०८१।८२

(कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७८ बमोजिम कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने प्रतिबेदन)

(क) बाँडफाँड भएको शेयर संख्याः

क्र.सं.	शेयरधनीको नाम	बाँडफाँड भएको शेयर संख्या
१	श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	१,८१,५५,९९०
२	श्री नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१,१९,३८,८२६
३	श्री नेपाल सरकार, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय	४,९९,९५९
४	श्री राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड (साविक नेपाल औद्योगिक विकास निगम लिमिटेड)	९३,६४५
	जम्मा	३,०६,८८,४२०

(ख) बाँडफाँड भएको शेयरमध्ये चुक्ता भएको र नभएको शेयर संख्याः

क्र.सं.	शेयरधनीको नाम	जारी भएको शेयर संख्या	चुक्ता भएको शेयर संख्या	बाँकी
१	श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	१,८१,५५,९९०	१,८१,५५,९९०	-
२	श्री नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१,१९,३८,८२६	१,१९,३८,८२६	-
३	श्री नेपाल सरकार, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय	४,९९,९५९	४,९९,९५९	-
४	श्री राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड (साविक नेपाल औद्योगिक विकास निगम लिमिटेड)	९३,६४५	९३,६४५	-
	जम्मा	३,०६,८८,४२०	३,०६,८८,४२०	-

(ग) कम्पनीका लेखापरीक्षक समितिका पदाधिकारीहरुको विवरण र निजहरुलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा रकमः आ.व. २०८१।०८२ को अवधिमा,

नाम/पद	अवधी	पारिश्रमिक रु.	अन्य सुविधा
श्री बोलराज आचार्य सदस्य, सञ्चालक समिति/संयोजक लेखा परीक्षण समिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।४।१ देखि २०८१।५।३० सम्म		-
श्री केशव कुमार उप्रेती सदस्य, सञ्चालक समिति/संयोजक लेखा परीक्षण समिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।५।३१देखि २०८१।९।१० सम्म	-	बैठक भत्ता २०००
श्री सुदिश कुमार अर्याल सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।९।११ देखि २०८२।३।३२ सम्म	- -	बैठक भत्ता २४०००

श्री प्रकाश आचार्य, सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।४।०१देखि २०८१।५।११ सम्म	-	बैठक भत्ता ३०००
श्री सिता निरौला फुयाल सदस्य, सञ्चालक समिति लेखा परीक्षण समिति (उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।५।१२ देखि २०८२।३।३२ सम्म	-	बैठक भत्ता २४०००
श्री सन्जय थापा सहायक निर्देशक प्र. सदस्य सचिव लेखा परीक्षण समिति	२०८१।४।१ देखि २०८२।३।३२ सम्म	१२,०८,५२३.९४	बैठक भत्ता २६०००

(घ) कम्पनीको सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, लेखापरीक्षक, कार्यकारी प्रमुख, प्रबन्धकको विवरण र निजहरुलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा रकमः आ.व.२०८१।०८२को अवधिमा सञ्चालक समितिमा रहेका सदस्यहरु, कार्यकारी प्रमुख, लेखापरीक्षकको विवरणः

नाम/पद	अवधी	पारिश्रमिक रु.	अन्य सुविधा
श्रीबाबुरामपन्त, अध्यक्ष, सञ्चालक समिति औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड	२०८१।४।१देखि २०८२।३।३२ सम्म		सवारी साधन एक चालक समेत, मासिक १६० लिटर इन्धन टेलिफोन महशुल रु.१७००० /- बैठक भत्ता रु.८४,००० जम्मा रकम रु.१,०१,०००।००
श्री सुदिश कुमार अर्याल सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।९।११ देखि २०८२।३।३२ सम्म	-	बैठक भत्ता रु. ९२,००० परिवहन खर्च रु. ४२,००० जम्मा रकम रु. २,३४,०००।००
श्री केशव कुमार उप्रेती सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।५।३१देखि २०८१।९।१० सम्म	-	बैठक भत्ता रु. १४,००० परिवहन खर्च रु.७,००० जम्मा रकम रु.२१,०००।००
श्री बोलराज आचार्य सदस्य, सञ्चालकसमिति (उपसचिव, अर्थमन्त्रालय)	२०८१।४।१ देखि २०८१।५।३० सम्म	-	बैठक भत्ता रु.१८,००० परिवहन खर्च रु.८,००० जम्मा रकम रु.२६,०००।००
श्री प्रकाश आचार्य, सदस्य, सञ्चालक समिति (उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।४।०१देखि २०८१।५।११ सम्म	-	बैठक भत्ता रु.१२,००० परिवहन खर्च रु.३,००० जम्मा रकम रु.१५,०००।००
श्री सिता निरौला फुयाल (सि.डि.इ.उर्जा, जलश्रोत तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।५।१२ देखि २०८२।३।३२ सम्म	-	बैठक भत्ता रु.१,४२,००० परिवहन खर्च रु.५४,००० जम्मा रकम रु.१,९६,०००।००
श्री अनुप ढुङ्गाना, सदस्य, सञ्चालकसमिति (सि.डि.इ.उर्जा, जलश्रोत तथा आपूर्ति मन्त्रालय)	२०८१।४।१ देखि २०८२।३।३२ सम्म	-	बैठक भत्ता रु.८०,००० परिवहन खर्च रु.३७,००० जम्मा रकम रु.१,१७,०००।००

श्री रामहिरा पाठक, सदस्य, सञ्चालक समिति	२०८१।४।१देखि २०८१।११।२३ सम्म	-	बैठक भत्ता रु.४६,००० परिवहन खर्च रु.२०,००० जम्मा रकम रु.६६,०००।००
श्री एजाज आलम सदस्य, सञ्चालक समिति अध्यक्ष, नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघ	२०८१/११/२४ देखि २०८२।३।३२ सम्म	-	बैठक भत्ता रु.४०,००० परिवहन खर्च रु.१५,००० जम्मा रकम रु.५५,०००।००
श्री पदम ओली महाप्रबन्धक	२०८१/०४/०१ देखि २०८२।३।३२ सम्म	१२,५०१४३.८७	सवारी साधन एक चालक समेत, मासिक १७५ लिटर इन्धन टेलिफोन महशुल रु. २२,०००/- बैठक भत्ता रु.२,१२,००० जम्मा रकम रु.२,३४,०००।००
श्री अनुज नेपाल श्री गंगाराम बस्नेत चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट	२०८१।४।१देखि २०८२।३।३२ सम्म		लेखा परीक्षण शुल्क रु. ३,३९,००० लेखा परीक्षण खर्च रु. ५,०२,९१४ जम्मा रकम रु. ८,४१,९१४।००

(ङ) कम्पनीको चुक्ता पूँजीको पाँच प्रतिशत वा सो भन्दा बढी शेयर खरिद गरी लिने व्यक्ति वा संगठित संस्थाको नाम र निजहरुको नाममा रहेको शेयर वा डिबेन्चरको विवरणः डिबेन्चर जारी नभएको ।

क्र.सं.	शेयरधनीको नाम	जारी भएको शेयर संख्या	प्रतिशत
१	श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	१,८१,५५,९९०	५९.१६
२	श्री नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१,१९,३८,८२६	३८.९०

(च) शेयर बिक्रीबाट प्राप्त भएको जम्मा रकम र सम्वन्धित आर्थिक वर्षमा कम्पनीले खरिद गरेको तथा जारी गरेको नयाँ शेयर तथा डिवेन्चरको विवरणः

१. शेयर बिक्रीवापत प्राप्त गरेको जम्मा रकमः

क्र.सं.	शेयरधनीको नाम	रकम (रु.)
१	श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	१,८१,५५,९९,०००
२	श्री नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१,१९,३८,८२६००
३	श्री नेपाल सरकार, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय	४,९९,९५,९००
४	श्री राष्ट्रिय वाणिज्य बैक लिमिटेड (साविक नेपाल औद्योगिक विकास निगम लिमिटेड)	९३,६४,५००
	जम्मा	३,०६,८८,४२,०००

(छ) सञ्चालक वा आधारभूत शेयरधनी वा निजका नजिकका नातेदारले कम्पनीलाई बुझाउन बाँकी रहेको रकमः नभएको।

(ज) शेयर बिक्री वा अन्य कुनै काम कुरा गरेबापत दिएको वादिनु पर्ने रकमः नभएको।

(झ) बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुबाट लिएको ऋण तथा बुझाउन बाँकी रहेको सावाँ तथा ब्याजको रकमः नभएको।

(ञ) कम्पनीले भुक्तानी लिनुपर्ने वा कम्पनीले अन्य व्यक्तिलाई भुक्तानी गर्नु पर्ने भनी दाबी गरिएको रकम वा यस विषयमा मुद्दामामिला चलिरहेको भए त्यसको विवरणः आ.व.२०७३।०७४देखि २०७६।०७७सम्मको बोनस वितरणका लागि छुट्याइएको रकम रु.२,७२,६८,७८२।०० भुक्तानीका सन्दर्भमा सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा (सर्वोच्च अदालत ०७९-च्क्ष-१६०७) विचाराधिन रहेकोमा मिति २०८२/९/२३ मा भएको फैसला भई सकेको जानकारी प्राप्त भएको हुँदा लिमिटेड सञ्चालक

समितिको १४औं बैठक मिति २०८३/१/३ गतेको बैठकले सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०८२/९/२३ मा भएको फैसला तथा कम्पनीको साधारण सभाबाट पारित भई कर्मचारीहरुलाई वितरणका लागि छुट्याईएको बोनस रकम वितरण गर्ने सम्वन्धमा नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयमा स्वीकृतिका लागि पुन अनुरोध गरी पठाईएको छ । साथै सो पश्चातका आ.व. २०७७।०७८, २०७८।०७९ र२०७९।०८० सम्मको बोनस वापत छुट्याइएको रकम रु. ९४,३८,७७१।०० स्वीकृतिको लागि मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाईएको छ। आ. व. २०८०।०८१को बोनस वापत छुट्याइएको रकम रु. ७१,०७,७४५।०० समेत भुक्तानी हुन सकेको छैन ।

(ट) कम्पनीको व्यवस्थापनमा कार्यरत तथा अन्य स्तरका कर्मचारी वा कामदारको संख्याः स्थायी दरबन्दीः २३८ करारः १७

२०८३ बैशाख मसान्तमा स्थायीः १९७ जना, करारः २० (का.स. रिक्त स्थायी दरवन्दी कार्यालय सहयोगी ३ जना करार समेत) कार्यरत रहेको।

(ट) कम्पनीको व्यवस्थापनमा कार्यरत तथा अन्य स्तरमा कार्यरत विदेशीहरुको संख्या तथा निजहरुलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधाः विदेशी कार्यरत नरहेको।

(ठ) कम्पनी र कुनै विदेशी निकाय वा व्यक्तिहरुबीच लगानी, व्यवस्थापन वा प्राविधि सेवा वा अन्य विषयमा एक वर्षभन्दा बढी अवधिको लागि कुनै सम्झौता गरिएको भए सो को विवरणर सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा त्यस्तो सम्झौता अनुसार भुक्तान गरिएको लाभांश, कमिसन, शुल्क, दस्तुर र रोयल्टी आदिको विवरणः नभएको।

(ड) कम्पनीको एक आर्थिक वर्षको व्यवस्थापन खर्चको विवरणः

विवरण	२०८१।८२ को रु.	२०८०।८१ को रु.
तलब तथा ज्याला	१८०८५७७१७	१८१४६६१५८
कर्मचारी कल्याण खर्च	९४४५३३	१०००००
सञ्चयकोषमाथप	९५५८६०२	९५३८८९४
उपदान	४६०५६१७१	४५९१३३४६
कर्मचारी बोनस	२९५१६४	७१०७७४५
ल्र्व्क अन्तर्गत कर्मचारी खर्च	२३६४६७९	२८४८१०६
भाडा	५६०२५४	७२०५५२
मर्मत तथा सम्भार सवारी	३११५३३९	२८३१०९६
मर्मत सम्भार मेशिनरी	१२५५१३५	११९१८८६
इन्धन (सवारी तथा अन्य)	४९५१६४०	४७०८५१३
दैनिक तथा भ्रमण भत्ता	२९८३९२७	२८८५९६७
स्थानीय परिवहन खर्च	१९५७६१५	२०६६४१५
लेखा परीक्षण शुल्क	३३९०००	३३९०००
बैठक भत्ता	२३८८४००	२३४७८५०
कर तथा शुल्क	१८१८५८०	५६०२९०१
बैंक सेवा शुल्क	३४२७९	२५०५०
व्यावसायिक शुल्क	७७०९९२५	५११४७०१
बीमा शुल्क (कर्मचारी)	१७१८५५९	१६७४७०१
सञ्चार खर्च	८७०९५९	८३०६५९
मसलन्द छपाई	२१५२२१७	२०१६९५५
विज्ञापन	२१९५९२१	१९२२३३६

तालिम/अवलोकन भ्रमण खर्च	८६९२०३	४५६५०४
चन्दा तथा सहयोग	-	०।००
पत्रपत्रिका तथा पुस्तक	९८०८९	१२२२४५
पोशाकखर्च	२२९००००	२२२००००
औद्योगिक प्रदर्शनी/सम्भाव्यता अध्ययन खर्च	२००००	०।००
अतिथी सत्कार, कार्यक्रम तथा जनसम्पर्क खर्च	३२१९०४०	३३६८३९३
सुरक्षा खर्च	१२६८१८४६	१११६०९३६
बार्षिकोत्सव खर्च	३४५९८०५	७४१८८९
क्लिनिक तथा दिवा शिशु स्याहार	९५५४००	११५५३९९
विविध खर्च	७०८४२८२	३९०१३८७
सदस्यता शुल्क	१५०००	१००००
साधारणसभा सम्वन्धी खर्च	४४११९४	३५७३३७
बीमाशुल्क (सम्पत्ति)	२९३९९५१	२६८५७७९
जम्मा	३०,८२,०२,४२६	३०,७४,३२,७००

(ढ) शेयरधनीहरुले बुझिलिन बाँकी रहेको लाभांशको रकमः २०७९/८० सम्मको भुक्तानी भइसकेको।

(ण) कम्पनीले यस ऐन तथा प्रचलित कानुनको पालना पूर्णरुपमा गरेको छ भन्ने कुराको उदघोषणाः यस कम्पनीको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली र यससँग सम्बन्धित प्रशासनिक तथा आर्थिक निय मावलीको प्रतिकूल हुने कुनै कामकारवाही नभएको।

(त) अन्य कुनै आवश्यक कुराः नभएको ।

वर्तमान सञ्चालक समितिः

१.	श्री बाबुराम पन्त पोखरा महानगरपालिका-१७ कास्की।	अध्यक्ष
२.	श्री उदयराज भट्टराई उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	सदस्य
३.	श्री सुदिश कुमार अर्याल उपसचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
४.	श्री अनुप ढुङ्गाना सि.डि.ई.,उर्जा,जलश्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालयषषषष	सदस्य
५.	श्री एजाज आलम, अध्यक्ष, नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघ	सदस्य
६.	श्री पदम ओली महाप्रबन्धक	सदस्यष-सचिव

प्रमाणित गर्नेः

लेखापरीक्षकको तर्फबाट	सञ्चालक समितिको तर्फबाट
....	....
सि.ए. अनुज नेपाल	उदयराज भट्टराई
अनुज एण्ड एसोसिएट्स, चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट्स	सञ्चालक समिति सदस्य
काठमाण्डौ, नेपाल।	(उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय)

G.R.B ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS
Birtamode, Jhapa

Anuj & ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS
Kathmandu, Nepal

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडका

शेयरधनी महानुभावहरु समक्ष स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

कैफियत सहितको रायः

हामीले औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको यसै साथ संलग्न आषाढ ३२, २०८२ (जुलाई १६, २०२५) को वित्तीय अवस्थाको विवरण सोहि समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान र अन्य विस्तृत आयको विवरण , नगद प्रवाह विवरण, इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र तत्सम्बन्धी लेखानिति तथा लेखा टिप्पणीहरु (यस पछि समग्रमा वित्तीय विवरणहरु भनिएको) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा र हामीलाई दिइएको स्पस्टिकरणहरुको अनुसार, यस संस्थाको वित्तिय विवरणले आषाढ ३२, २०८२ (जुलाई १६, २०२५) को आर्थिक अवस्था तथा उक्त अवधिको नाफा र नगद प्रवाहको अवस्था प्रचलित कानुनका अधिनमा रही कम्पनीलाई लागु हुने नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुसार सारभुत रुपमा यथार्थ चित्रण गर्दछ।

रायको आधार

हामीले नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं। यसै प्रतिवेदनको लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी खण्डमा ति लेखापरीक्षणमान अनुसारका हाम्रो जिम्मवारीको थप वर्णन गरिएको छ। हामीले नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट जारी भएको लेखा व्यसायीहरुको आचार सहिता तथा नेपालमा वित्तीय लेखापरीक्षणका लागि सांदर्भिक आचरणको प्रावधान अनुसार हामी वित्तीय विवरणहरुको लेखापरीक्षण गर्न स्वतन्त्र छौ र हामीले नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट जारी भएको आचार संहिताहरुका अन्य प्रावधानहरुको पालना गरेका छौं। हामीले प्राप्त गरेका प्रमाणहरुले लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने सन्दर्भमा पर्याप्त र उपयुक्त आधार प्रदान गर्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौ ।

१. लेखा नीति तथा टिप्पणी को बुंदा नं ४३.२ मा उल्लेखित "अदालतमा विचारधीन आम्दानी" बमोजिम सञ्चालक समितिले मिति २०७९/०३/२२ मा बसेको ६५२औं बैठकको निर्णयबाट- मिति २०७५ श्रावण १ गतेबाटनै लागु हुने गरी भाडा वृद्धि गरी बिलिङ्ग गर्ने निर्णय उपर सर्वोच्च अदालत काठमाडौंबाट उक्त भाडादर वृद्धि गर्ने निर्णय कार्यान्वयन नगर्न मिति २०८१/१२/०६ मा अन्तिम फैसला (परमादेश) भएको र सर्वोच्च अदालत काठमाडौंबाट वृद्धि भएको जमिन बहाल रिभर्स गरि लेखांकन गर्नु भनी अन्तरिम आदेश जारी भएकोमा हालसम्म सो फैसला अनुसार बहाल र आसामी रिभर्स गरेको पाइएन। सोहि सन्दर्भमा मिति २०८१/१२/०६ को सर्वोच्च अदालत काठमाडौंबाट फैसला कायम भएको र आ.व.२०७५/७६ देखि वृद्धि भएको जमिन बहाल आयमा समावेश नगर्ने निर्णयानुसार बिलिङ्ग गरिएको रकम रिभर्स गरि अपलेखन गरिएको छैन। साथै उक्त अवधिमा केहि उध्योगबाट प्राप्त भएको बहाल आयलाई समेत हिसाबमिलान नगरिएको कारणले वित्तीय विवरणमा परेको असरको यकिन गर्न सकिएन।

२. प्रोदभावी लेखा आधार तथा नेपाल लेखामान (NAS-1) का प्रावधानअनुसार आ.व. २०८१/८२ मा पहिचान हुनुपर्ने विद्युत् महशुल खर्च रु. ३,४३,७९,८६३ सोही अवधिमा लेखांकन नगरिएको, उक्त खर्च तथा सम्बद्ध दायित्व पछिल्लो आर्थिक वर्षमा लेखमान विपरित वित्तीय विवरणमा लेखांकन गरेकोले यसको असरले वित्तीय विवरणमा परेको प्रभाव असर यकिन गर्न सकिएन।

G.R.B Associates Jhapa Chartered Accountants

Anuj Associates KATHMANDU Chartered Accountants

G.R.B ASSOCIATES	Anuj & ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS	CHARTERED ACCOUNTANTS
Birtamode, Jhapa	Kathmandu, Nepal

मुख्य लेखापरिक्षण विषयहरुः

मुख्य लेखापरीक्षण विषयहरु त्यस्ता विषयवस्तुहरु हुन जसले लेखापरिक्षकको पेशागत निर्णयमा यस आर्थिक वर्षको वित्तिय विवरणहरुको लेखापरीक्षण सिलासिल सबैभन्दा महत्वपूर्ण हुन्छन। मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरु सुशासन प्रति उत्तरदायित्व रहेका व्यक्तिहरुसंग संवादबाट छानिएका हुन्छन।

लेखापरीक्षणको मुख्य विषय Key Audit Matter	**लेखापरीक्षकको प्रतिक्रिया**
आम्दानीको मापन : कारोबारको लेखांकन तथा हिसाव, व्यवस्थापन तथा विभिन्न सम्बद्ध निकायहरुलाई आवश्यक प्रतिवेदनहरु बनाउनको लागि आवश्यक नियन्त्रण प्रणाली लिमिटेडको महत्वपूर्ण प्रक्रिया हो । त्यस्ता प्रतिवेदनहरु लिमिटेडको सफ्टवेयरको प्रभावशालितामा निर्भर रहन्छ। कुनै पनि नियन्त्रण असफलता, Validation Failures, गलत तथ्यांकको इन्ट्रि तथा तथ्यांकको गलत Extraction ले गर्दा व्यवस्थापन शेयरधनीहरुलाई गलत प्रतिवेदन हुन सक्ने भएको कारण हामीले यसलाई हाम्रो लेखापरीक्षणको मुख्य कुरा मानेका छौ ।	प्रणालीबाट उत्पन्न भएका प्रतिवेदनलाई नमुना छनोटबाट जाँच, आम्दानी र खर्च हिसाब प्रमाणीकरणको लागि लिमिटेडको सफ्टवेयरको नमुनाको आधारमा प्रतिक्रिया पेश गरेको छौ । हामीले विभिन्न विवरणहरू र भुक्तानीको प्रमाण जस्ता समर्थन प्रमाणहरू सहित सान्दर्भिक IT प्रणालीहरूको मूल्याङ्कन सहित सबै महत्वपूर्ण राजस्वहरुका मुख्य नियन्त्रणहरूको परिचालन प्रभावकारिताको मूल्याङ्कन गर्यौं। हामीले जग्गा, भवन,गोदाम, बिद्युत र पानी संग सम्बन्धित सेवाहरू समावेश गरी कम्पनीले प्रदान गर्ने विभिन्न सेवाहरूको प्रकृतिको बारेमा बुझेका छौं।
क्षयिकरणको पहिचान तथा मापन (Impairment) कम्पनीको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिमा प्लान्ट र उपकरण र अन्य सम्पत्तिहरू समावेश छन्। कम्पनी सञ्चालन भएको उद्योगको गतिशील प्रकृतिलाई ध्यानमा राखी अमूर्त सम्पत्ति, लगानी र अन्य सम्पत्तिमा भौतिक हानि हुन सक्ने जोखिम छ। सम्पत्ति वा नगद उत्पादन एकाइ (CGU) सँग सम्बन्धित कुनै कमजोरी छ वा छैन भन्ने निर्धारणमा भविष्यको नगद प्रवाह र यी सम्पत्तिहरू र CGU हरूका लागि योजनाहरूको बारेमा महत्त्वपूर्ण निर्णय समावेश छ।	हामीले प्रत्येक सम्पत्तिहरुको क्षयिकरण नीति र प्रक्रियाको समीक्षा गर्यौं। हामीले नगद उत्पादन इकाइहरू (CGU) र तिनीहरूको कमजोरी मूल्याङ्कन र विशेष गरी आम्दानी र आसामीको लागि कमजोरी मोडेलहरू मूल्याङ्कन गर्न र छुट दर, वृद्धि दर र पूर्वानुमान वृद्धि अनुमानहरू सहित मुख्य अनुमानहरूको औचित्य मूल्याङ्कन गर्न प्रयोग गरिएको निर्धारणको मूल्याङ्कन गर्यौं। हामीले नगद प्रवाह प्रक्षेपणको वरिपरि संवेदनशीलता विश्लेषण गर्यौं। हामीले लगानी, आसामी र कम्पनीको अन्य सम्पत्तिहरूमा क्षयिकरणको पर्याप्तता (adequacy) परीक्षण गर्‍यौं। हामीले सबै महत्वपूर्ण वर्गको सम्पत्तिको हानिको समीक्षा गरेका छौं।
उचित मूल्य मापन (Fair Value Measurement) सम्पत्ति प्लान्ट र उपकरणहरू मुख्यतया जग्गा, भवनहरू र अन्य सम्पत्तिहरू व्यवस्थापन लिमिटेडका प्राविधिक विज्ञहरूले स्वतन्त्र रूपमा मूल्याङ्कन गरि कम्पनीले उचित मूल्यमा रिपोर्टिङ मितिमा गरिएका सम्पत्ति वा दायित्वहरूलाई वर्गीकरण गरेको छ। उचित मूल्यको निर्धारण उच्च स्तरको निर्णय र डाटाबाट इनपुटमा आधारित हुन्छ जुन	हामीले सम्पत्ति वा दायित्वहरूको आधार र वर्गीकरण गर्न छुट नगद प्रवाह(discounted cash flow) को प्रमुख धारणाहरू सहित तीन-स्तरको पदानुक्रम प्रयोग गरी रिपोर्टिङ मितिमा सम्पत्ति वा दायित्वहरूको उचित मूल्य समीक्षा गर्यौं।

G.R.B ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS
Birtamode, Jhapa

Anuj & ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS
Kathmandu, Nepal

बजारमा प्रत्यक्ष रूपमा अवलोकन गर्न सकिँदैन। यसबाहेक, उचित मूल्य मूर्त सम्पत्तिहरूको भविष्यका लाभहरूको अपेक्षित ढाँचाबाट महत्त्वपूर्ण रूपमा प्रभावित हुन्छ।	समिति र विज्ञहरूको संलग्नतामा व्यवस्थापनले प्राप्त गरेको जग्गा र भवन पुनर्मूल्याङ्कन प्रतिवेदनहरूको समीक्षा गर्यौं। हामीले उचित मूल्य निर्धारण गर्न लागू गरिएको पद्धति र मान्यताहरूको मूल्याङ्कन गर्यौं। हामीले प्रक्रियामा संलग्न विशेषज्ञहरूको वस्तुनिष्ठता, स्वतन्त्रता र योग्यताको मूल्याङ्कन गरेका छौं।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी :

नेपाल वित्तीय विवरण प्रतिवेदन मान (एन.एफ.आर.एस) अनुरुप यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी जिम्मेवारी अन्तर्गत चाहे जाल साजी वा गल्तीबाट होस्, आधारभूत किसिमले त्रुटि रहित वित्तीय विवरण गर्ने सम्बन्धी आन्तरिक नियन्त्रण प्रयालीको तर्जुमा, कार्यान्वयन र संचालन गर्ने कार्य लेखानीतिको छनौट तथा लागु गर्ने कार्य एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धी महत्वपूर्ण अनुमान गर्ने कार्य पर्दछ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी :

लेखापरीक्षणको आधारमा वित्तीय विवरण उपर मन्तव्य गर्नु हाम्रो दायित्व हो। हामीले हाम्रो लेखापरीक्षण नेपाल लेखा परीक्षणमान बमोजिम सम्पन्न गरेका छौं। ती मानले हामीलाई व्यवसायिक नैतिकताको पालना गर्ने तथा वित्तीय विवरणहरु आधारभूत रुपमा त्रुटि रहित भएको बारेमा मनासिब आश्वासन प्राप्त गर्न लेखापरीक्षणको योजना बनाउन र लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न अनिवार्य गराउँछन् ।

लेखापरीक्षण अन्तर्गत वित्तीय विवरणमा उल्लेखित रकम र खुलासालाई सूचना लगायत अन्य विवरण बारेमा पुष्टि गर्ने प्रमाण प्राप्त गर्ने, प्रमाणको पूर्ण, आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि सलग्न हुन्छ । यसरी छनौट गरिएको कार्यविधि चाहे जालसाजी र त्रुटिको कारण आधारभूत रुपमा गलत आँकडा सहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरिक्षणको जोखिम मूल्याङ्कन सहितको व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ । लेखापरीक्षणमा जोखिम मूल्याङ्कन गिर्ने क्रममा निकायको वित्तीय विवरण तयारी यथार्थ प्रस्तुतिकरणको लागि त्यस्तो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालिको उपयुक्तता बारे परिक्षण बारे परिक्षण गरिएको छ, ता पनि त्यस्तो आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षणबाट राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको राखिएको छैन। व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार पार्दा प्रयोग गरेको लेखा नीतिको स्वीतिको मूल्याङ्कन गर्ने कार्य समेत लेखापरीक्षको जिम्मेवारी अन्तर्गत पर्दछ ।

हामीले प्राप्त गरेका प्रमाणहरुले कैफियत सहितको लेखापरीक्षण रायव्यक्त गर्ने सन्दर्भमा पर्याप्त र उपयुक्त आधार प्रदान गर्दछ भन्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौ ।

कम्पनी ऐन २०६३ को प्रावधानको पालना सम्बन्धी प्रतिवेदन :

क) लेखापरीक्षणका लागि मागे अनुसार आवश्यक सूचना एवं स्पष्टीकरण प्राप्त भयो।

ख) पेश गरेको वासलात एवं नाफा नोक्सान हिसाब किताब कम्पनीले राखेको श्रेस्तासँग दुरुस्त रहेको छ ।

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

Anuj & Associates Kathmandu Chartered Accountants

G.R.B ASSOCIATES	Anuj & ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS	CHARTERED ACCOUNTANTS
Birtamode, Jhapa	Kathmandu, Nepal

ग) यो प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वासताल, नाफा नोक्सान र नगद प्रवाह विवरण विगतको नेपाल लेखामान अनुसार तयार गरिनुका साथै कम्पनीले राखेको हिसाब किताब, श्रेस्ता र लेखासँग दुरुस्त रहेको र नेपाल चार्टड एकाउण्टेन्ट्स संस्थाको अनुरुप कम्पनीले एन. एफ. आर. एस. अनुसारको वित्तीयविवरण तयार पारेको पाइयो। कम्पनीको हिसाब किताब एवं श्रेस्ता लेखापरिक्षण उल्लेखित भएका टिप्पणी बाहेक प्रचलित कानून बमोजिम राखिएको छ।

घ) हामीलाई प्राप्त भएको विवरण, गरिएको सोधनी तथा हामीलाई उपलब्ध गराइएको सूचनाको आधारमा कम्पनीका कर्मचारी तथा संचालकले कम्पनीलाई हानी नोक्सानी गरे गराएको हाम्रो जानकारीमा आएको छैन ।

काठमाडौं, नेपाल	सि.ए गंगा राम बस्नेत	सि.ए अनुज नेपाल
मिति : २०८२/०९/३०	प्रोप्राइटर	प्रोप्राइटर
	जी. आर. वि एसोसिएट्स	अनुज एण्ड एसोसिएट्स
	चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस	चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस
	UDIN No.	UDIN No. 260114CA00448TWCfA

औधोगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड
वित्तीय अवस्थाको विवरण
२०८२ साल आषाढ मसान्तको

रु

विवरण	नोट	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
गैर चालु सम्पत्ति			
स्थिर सम्पत्ति			
सम्पत्ति, प्लाण्ट र उपकरणहरु	४	८०४,१३५,९९७	८११,३७५,११६
निर्माणधीन कार्य प्रगति	५	११३,६२३,७५७	१०४,६५२,७४८
ख्याति र अमुर्त सम्पत्ति	६	३०६,४७२	५५३,२५५
लगानी उद्देश्य भएका स्थिर सम्पत्ति	७	५५,६५६,२९६,४२२	५५,६५०,३४६,९०४
वित्तीय सम्पत्ति			
सहायक कम्पनीमा लगानी	८	-	-
व्यापारिक आसामी	९	-	-
पेश्की तथा सापटी	१०	२१,३२४,५०५	२३,०११,३०८
अन्य लगानी	११	-	-
स्थगन कर सम्पत्ति	१२	-	-
अन्य गैर चालु सम्पत्ति	१३	१०,०२९,२७९	१०,६५०,९४८
जम्मा गैर चालु सम्पत्ति		५६,६०५,७१६,४३२	५६,६००,५९०,२७९
चालु सम्पत्ति			
वित्तीय सम्पत्ति			
व्यापारिक आसामी	१४	५८६,७९०,८०५	७५२,१६८,९६१
नगद तथा नगद समान	१५	१,२३९,२३५,२२६	१,१३९,६८३,०८१
अन्य बैंक मौज्दात	१६	-	-
पेश्की तथा सापटी	१७	२०,१९२,१५५	२०,३८२,४८९
अन्य लगानी	१८	-	-
चालु कर सम्पत्ति	१९	१,९५१,१९४	३३,७२९,५४०
अन्य चालु सम्पत्ति	२०	३५,०९९,२२५	२६,६९४,५३१
जम्मा चालु सम्पत्ति		१,८८३,२६८,६०५	१,९७२,६५८,६०२
जम्मा सम्पत्ति		५८,४८८,९८५,०३७	५८,५७३,२४८,८८१

हाम्रो आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

राजेन्द्र प्रसाद कँडेल
का.मु निर्देशक(प्र)

ई.पदम ओली
महाप्रबन्धक

एजाज आलम
सदस्य

अनुप ढुँगाना
सदस्य

सुदिश कुमार अर्याल
सदस्य

गोकुल बाँस्तोला
सदस्य

बाबुराम पन्त
अध्यक्ष

सि.ए. गँगाराम बस्नेत
जि.आर.बि एण्ड एसोसियट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

सि.ए अनुज नेपाल
अनुज एण्ड एसोसियट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

मितिः

स्थानःकाठमाडौ

औधोगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड
वित्तीय अवस्थाको विवरण
२०८२ साल आषाढ मसान्तको

रु

विवरण	नोट	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
पूंजी तथा दायित्व			
पूंजी			
शेयर पूंजी	२१	३,०६८,८४२,०००	३,०६८,८४२,०००
शेयर लगानी वापत प्राप्त	२२	-	-
संचित मुनाफा तथा अन्य कोषहरु	२३	४१,७९९,९५८,००१	४१,८०२,०७७,०५७
जम्मा शेयर पूंजी		४४,८६८,८००,००१	४४,८७०,९१९,०५७
दायित्व			
गैर चालु दायित्व			
वित्तिय दायित्व			
सापटी	२४	-	-
अन्य वित्तिय दायित्व	२५	१,१५६,४८६	३,१९१,४९३
व्यवस्थाहरु	२६	१९,७४८,०००	२२,८३०,९१२
स्थगन कर दायित्व	१२	१३,५०७,२६७,८०२	१३,५४६,१७४,३११
अन्य गैर चालु दायित्व	२७	-	-
जम्मा गैर चालु दायित्व		१३,५२८,१७२,२८८	१३,५७२,१९६,७१६
चालु दायित्व			
वित्तीय दायित्व			
व्यापारिक साहु	२८	२२,१९८,८१२	६४,३७१,१२९
अन्य वित्तिय दायित्व	२९	२२,८८२,१०६	२५,९३८,७२५
व्यवस्थाहरु	३०	५७,१५९	५७,१५९
चालु कर दायित्व	१९	-	-
अन्य चालु दायित्व	३१	४६,८७४,६७१	३९,७६६,०९५
जम्मा चालु दायित्व		९२,०१२,७४८	१३०,१३३,१०८
जम्मा दायित्व		१३,६२०,१८५,०३६	१३,७०२,३२९,८२४
जम्मा कोष तथा दायित्व		५८,४८८,९८५,०३७	५८,५७३,२४८,८८१

हाम्रो आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

राजेन्द्र प्रसाद कँडेल
का.मु निर्देशक(प्र)

ई.पदम ओली
महाप्रबन्धक

एजाज आलम
सदस्य

अनुप ढुँगाना
सदस्य

सुदिश कुमार अर्याल
सदस्य

गोकुल बाँस्तोला
सदस्य

बाबुराम पन्त
अध्यक्ष

सि.ए. गँगाराम बस्नेत
जि.आर.बि एण्ड एसोसियट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

सि.ए अनुज नेपाल
अनुज एण्ड एसोसियट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

मितिः
स्थानःकाठमाडौ

औधोगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड
नाफा नोक्सान र अन्य विस्तृत आयको विवरण
२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्म

विवरण	नोट	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
आम्दानी			
संचालन गतिविधिबाट आम्दानी	३२	१,७००,०४३,३६४	२,०२९,०४७,८७६
अन्य व्यवसायिक आम्दानी	३३	११८,४९४,७४०	१५७,२९९,३३८
कुल आम्दानी		**१,८१८,५३८,१०४**	**२,१८६,३४७,२१४**
खर्च			
उपभोग भएको सामाग्रीको लागत	३४	१,१६४,३४४,५८९	१,०१९,६४२,५०५
मर्मत तथा सम्भार खर्च	३५	४३,५७१,५७६	३६,१३७,१६२
कर्मचारी लाभ खर्च	३६	२४४,०८५,४२५	२४९,१९४,२४९
वित्त लागत	३७	३४,२७९	२५,०५०
प्रशासनिक तथा अन्य संचालन खर्च	३८	६०,४५९,३२७	५२,८१९,१७२
ह्रास खर्च तथा परिशोधन	३९	९१,१६९,३८१	८४,२३९,९०१
हानी/नोक्सानीको व्यवस्था/(फिर्ता)	४०	१८५,३५७,१२५	३३,५१४,६८०
कुल खर्च		**१,७८९,०२१,७०२**	**१,४७५,५७२,७१९**
कर अधिको मूनाफा /(घाटा)		२९,५१६,४०२	७१०,७७४,४९५
आयकर खर्च	४१		
चालु वर्षको आयकर		४८,८३५,२९१	१८०,८०४,५८५
स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		(३६,५१४,६०८)	(१५,५२४,९७३
कुल आयकर खर्च		**१२,३२०,६८३**	**१६५,२७९,६१२**
कर पछिको खूद मूनाफा /(घाटा)		१७,१९५,७१९	५४५,४९४,८८३
अन्य विस्तृत आय			
क) नाफा नोक्सान हिसाबमा पुनरवर्गिकरण नहूने शिर्षकहरु:			
सम्पत्ति पूनर्मुल्याङ्कनमा भएको नाफा/(नोक्सान)		-	-
परिभाषित लाभ योजनामा भएको Actuarial नाफा/(नोक्सान)		(९,५६७,६०९)	(१८,६५६,०६३
घटाउ: माथि उल्लेखित विवरणसंग सम्बन्धित कर		२,३९१,९०२	४,६६४,०१६
ख) नाफा नोक्सान हिसाबमा पुनरवर्गिकरण हुने रकम		-	-
यस वर्षको अन्य विस्तृत आय		(७,१७५,७०७)	(१३,९९२,०४७
कुल विस्तृत आय (कर पछिको खुद मुनाफा /(घाटा) र अन्य विस्तृत आय को जोड)		१०,०२०,०१२	५३१,५०२,८३६

हाम्रो आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

राजेन्द्र प्रसाद कँडेल का.मु निर्देशक(प्र)	ई.पदम ओली महाप्रबन्धक	एजाज आलम सदस्य	अनुप ढुंगाना सदस्य

सुदिश कुमार अर्याल सदस्य	गोकुल बाँस्कोटा सदस्य	बाबुराम पन्त अध्यक्ष	सि.ए. गँगाराम बस्नेत जि.आर.बि एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स	सि.ए अनुज नेपाल अनुज एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

मिति:

स्थान:काठमाडौ

औधोगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड
नगद प्रवाह विवरण
२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको

विवरण	रु ३२ आषाढ २०८२	रु ३१ आषाढ २०८१
क संचालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
आयकर अगाडीको खूद नाफा/(खूद नोक्सानी)	२९,५१६,४०२	७१०,७७४,४९५
अन्य विस्तृत आम्दानी	(७,१७५,७०७)	(१३,९९२,०४७)
समायोजन	-	-
जोड्ने	**२७६,५६०,७८५**	**११७,७७९,६३१**
(१) ह्रास कट्टी	९१,१६९,३८१	८४,२३९,९०१
(२) अपलेखन खर्च	१८५,३५७,१२५	३३,५१४,६८०
(३) बैंक सेवा शूल्क	३४,२७९	२५,०५०
घटाउने	**(३,९८०,४६८)**	**(८,२५५,९८६)**
(१) अचल सम्पत्ति विक्रीको नाफा	(३,९८०,४६८)	(८,२५५,९८६)
कार्यशिल पूंजी परिवर्तन अधिको संचालन नगद प्रवाह	**(२५१,६७८,१२३)**	**(६२६,२९१,१२९)**
चालू सम्पत्तिमा भएका कमी/(वृद्धि)	(२२,९९९,२९०)	(५८३,८६२,११८)
चालू दायित्वमा भएका वृद्धि/(कमी)	(३८,१२०,३६०)	(९,०५८,४१९)
गैर चालू सम्पत्तिमा भएका कमी/(वृद्धि)	(१८३,०४८,६५३)	(३४,८६२,७९६)
गैर चालू दायित्वमा भएका वृद्धि/(कमी)	(७,५०९,८२०)	१,४९२,२०४
संचालनबाट नगद प्रवाह		
आयकर भुक्तानी	१६३,१०६,१४१	(५७,९८५,३५३)
संचालन गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह	**२०६,३४९,०३०**	**१२२,०२९,६११**
ख लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह		
(१) व्याज/लाभांश प्राप्त	-	-
(२) स्थिर, अर्मुत लगानी उद्देश्य भएका सम्पत्ति/लगानीको विक्री/(खरिद)	(८५,६५२,५२९)	(१६१,१३४,९२६)
(३) निर्माणधीन कार्य प्रगतिको विक्री/(खरिद)	(८,९७१,००९)	(४,३५६,२९७)
(४) पुर्वसंचालन खर्चमा भएको कमी/(वृद्धि)	-	-
(५) अन्य लगानीमा कमी/(वृद्धि)	-	-
लगानी गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह	**(९४,६२३,५३८)**	**(१६५,४९१,२२३)**
ग वित्तिय गतिविधिको नगद प्रवाह		
शेयर पूंजी प्राप्त	-	-
दीर्घकालीन ऋण चूक्ता	-	-
व्याज खर्च	(३४,२७९)	(२५,०५०)
लाभांश	(१२,१३९,०६८)	(४३,१९५,८०५)
वित्तिय गतिविधिबाट खूद नगद प्रवाह	**(१२,१७३,३४७)**	**(४३,२२०,८५५)**
नगदमा भएको कुल वृद्धि/(कमी) (क+ ख+ग)	**९९,५५२,१४५.००**	**(८६,६८२,४६७.००)**
वर्षारम्भमा नगद तथा बैंक मौज्दात	१,१३९,६८३,०८१	१,२२६,३६५,५४८
वर्षान्तमा नगद तथा बैंक मौज्दात	**१,२३९,२३५,२२६**	**१,१३९,६८३,०८१**

हाम्रो आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

राजेन्द्र प्रसाद कँडेल का.मु निर्देशक(प्र)	ई.पदम ओली महाप्रबन्धक	एजाज आलम सदस्य	अनुप ढुंगाना सदस्य
सुदिश कुमार अर्याल सदस्य	गोकुल बाँस्तोला सदस्य	बाबुराम पन्त अध्यक्ष	सि.ए. गँगाराम बस्नेत जि.आर.बि एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स
सि.ए अनुज नेपाल अनुज एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स			

औधोगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड
इक्वीटीमा भएको परिवर्तनको विवरण
२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्म

रु

विवरण	शेयर पूंजी	शेयर लगानी वापत प्राप्त	सञ्चित नाफा /नोक्सान	पूनर्मुल्याङ्कन कोष	जम्मा
२०८० आषाढ ३१ को मौज्दात	३,०३९,३४२,०००	२९,५००,०००	६२८,७८२,९९४	४०,६८६,४२५,६७६	४४,३८४,०५०,६७०
यस वर्षको कुल विस्तृत आय			५३१,५०२,८३६		५३१,५०२,८३६
शेयर लगानी वापत प्राप्त रकम					-
समायोजन			(१,४३८,६४४)		
शेयर लगानी बाडफाड रकम	२९,५००,०००				२९,५००,०००
लाभांस भूक्तानी			(४३,१९५,८०५)		(४३,१९५,८०५)
२०८१ आषाढ ३१ को मौज्दात	३,०६८,८४२,०००	-	१,११५,६५१,३८१	४०,६८६,४२५,६७६	४४,८७०,९१९,०५७
यस वर्षको कुल विस्तृत आय			१०,०२०,०१२		१०,०२०,०१२
शेयर लगानी वापत प्राप्त रकम					-
समायोजन			-		
शेयर लगानी बाडफाड रकम	-				-
लाभांस भूक्तानी			(१२,१३९,०६८)		(१२,१३९,०६८)
२०८२ आषाढ ३२ को मौज्दात	३,०६८,८४२,०००	-	१,११३,५३२,३२५	४०,६८६,४२५,६७६	४४,८६८,८००,००१

हाम्रो आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

राजेन्द्र प्रसाद कँडेल का.मु निर्देशक(प्र)	ई.पदम ओली महाप्रबन्धक	एजाज आलम सदस्य	अनुप ढुँगाना सदस्य

सुदिश कुमार अर्याल सदस्य	गोकुल बाँस्तोला सदस्य	बाबुराम पन्त अध्यक्ष	सि.ए. गँगाराम बस्नेत जि.आर.बि एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स	सि.ए. अनुज नेपाल अनुज एण्ड एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

G.R.B. Associates Chartered Accountants Jhapa

Anuj & Associates Chartered Accountants Kathmandu

४ सम्पत्ति, प्लाण्ट र उपकरणहरु

विवरण	युटिलिटि सर्भिसेज	सवारी साधन	फर्निचर एण्ड फिक्चर्स	अफिस सामान	मेशिनरी तथा औजार	विद्युत वितरण	पानी वितरण	जम्मा
परल मोल								
आषाढ २०८० सम्मको परल मोल	६४८,७६४,२३१	४२,८७८,३२७	९,२९६,६००	२५,०३१,८३१	१०,५८९,३९९	२२६,१६८,०२७	२०२,८१५,१६३	१,१६५,५४३,५७८
यस वर्ष थप	८८,७३९,१४२	-	६०१,८८२	१,७८५,९०६	१,५९६,१४२	१२,१७९,३०३	४६,९१९,०००	१५१,८२१,३७५
हानी/नोक्सानी								-
अपलेखन (Write Off)								-
बिक्री (Disposals)		(७,५५०)	(६,०००)	(१०५,२३९)		(४५६,१८६)	(४,८०२,६५८)	(५,३७७,६३३)
समायोजन/पुर्नमुल्याङ्कन				(१,२९८,०९६)	१,०८३,९४२			(२१४,१५४)
आषाढ २०८१ सम्मको परल मोल	**७३७,५०३,३७३**	**४२,८७०,७७७**	**९,८९२,४८२**	**२५,४१४,४०२**	**१३,२६९,४८३**	**२३७,८९१,१४४**	**२४४,९३१,५०५**	**१,३११,७७३,१६६**
यस वर्ष थप	५८,२५७,५३२	५,२६९,७००	१,८४६,३६९	४,२०८,०१८	७८९,२६६	१,८०६,७५६	६,५३१,९५५	७८,७०९,५९६
हानी/नोक्सानी								-
अपलेखन (Write Off)								-
बिक्री (Disposals)		(१,३११,०५४)	(३८१,४९६)	(१,३१०,५२६)	(९६८,२९५)	(२,९४५,७४८)	(१,९८४,००७)	(८,९०१,१२६)
समायोजन/पुर्नमुल्याङ्कन								-
आषाढ २०८२ सम्मको परल मोल	**७९५,७६०,९०५**	**४६,८२९,४२३**	**११,३५७,३५५**	**२८,३११,८९४**	**१३,०९०,४५४**	**२३६,७५२,१५२**	**२४९,४७९,४५३**	**१,३८१,५८१,६३६**
ह्रास कट्टी र हानी/नोक्सानी								
आषाढ २०८० सम्मको ह्रास कट्टी र हानी/नोक्सानी	१४०,१७३,७७९	२९,६२९,०२५	७,२१०,५०२	१८,६१२,६५५	५,५३२,९८९	११८,२९७,४१४	१०५,९०८,६४२	४२५,३६५,००६
वर्षको ह्रासकट्टी	३२,२४९,२१३	१,७७३,१८६	७७६,३५२	२,२८८,०३१	१,१६४,८५७	१९,३९६,४७८	२०,९९६,६०१	७८,६४४,७१८
हानी/नोक्सानी								-
अपलेखन (Write Off)								-
बिक्री (Disposals)		(६,००७)	(५,८७४)	(१०४,२९८)		(४५६,१८६)	(४,२४४,७८१)	(४,८१७,१४६)
समायोजन	१,४९८,०८५			(४९६,५६३)	७६,७२६	११७,५३०	९,६९४	१,२०५,४७२
आषाढ २०८१ सम्मको ह्रास कट्टी र हानी/नोक्सानी	**१७३,९२१,०७७**	**३१,३९६,२०४**	**७,९८०,९८०**	**२०,२९९,८२५**	**६,७७४,५७२**	**१३७,३५५,२३६**	**१२२,६७०,१५६**	**५००,३९८,०५०**
वर्षको ह्रासकट्टी	३५,६७६,८४५	२,०९८,०५२	७००,०७४	२,२१४,५३८	१,२२७,३१३	१९,६८१,६९०	२४,१८५,७७५	८५,७८४,२८७
हानी/नोक्सानी								-
अपलेखन (Write Off)								-
बिक्री (Disposals)		(१,२८३,२१०)	(३५९,९५५)	(१,३०१,०२२)	(८६२,७५६)	(२,९४५,७४८)	(१,९८४,००७)	(८,७३६,६९८)
समायोजन								-
आषाढ २०८२ सम्मको ह्रास कट्टी र हानी/नोक्सानी	**२०९,५९७,९२२**	**३२,२११,०४६**	**८,३२१,०९९**	**२१,२१३,३४१**	**७,१३९,१२९**	**१५४,०९१,१७८**	**१४४,८७१,९२४**	**५७७,४४५,६३९**
आषाढ २०८१ को अन्तिम मौज्दात	**५६३,५८२,२९६**	**११,४७४,५७३**	**१,९११,५०२**	**५,११४,५७७**	**६,४९४,९११**	**१००,५३५,९०८**	**१२२,२६१,३४९**	**८११,३७५,११६**
आषाढ २०८२ को अन्तिम मौज्दात	**५८६,१६२,९८३**	**१४,६१८,३७७**	**३,०३६,२५६**	**७,०९८,५५३**	**५,९५१,३२५**	**८२,६६०,९७४**	**१०४,६०७,५२९**	**८०४,१३५,९९७**

५ निर्माणधीन कार्य प्रगति

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
जमिन विकास	८१,६३९,८४७	७२,४१७,८१२
यूटिलिटि सर्भिसेज	२,३७८,०१०	२,५४८,४००
आवासिय कारखाना, भवन तथा अन्य	२९,६०५,९००	२९,६८६,५३६
सफ्टवेयर	-	-
जम्मा	११३,६२३,७५७	१०४,६५२,७४८

६ ख्याति र अमूर्त सम्पत्ति

विवरण	ख्याती	सफ्टवेयर	जम्मा
परल मोल			
आषाढ २०८० को अन्तिम मौज्दात	-	२,२५४,६१०	२,२५४,६१०
यस वर्ष थप			-
पूंजीकृत			-
यस वर्षको बिक्री			-
समायोजन/पूर्नमुल्याङ्कन			-
आषाढ २०८१ को अन्तिम मौज्दात	-	२,२५४,६१०	२,२५४,६१०
यस वर्ष थप			-
पूंजीकृत			-
यस वर्षको बिक्री			-
समायोजन/पूर्नमुल्याङ्कन			-
आषाढ २०८२ को अन्तिम मौज्दात	-	२,२५४,६१०	२,२५४,६१०
			-
परिशोधन र हानी/नोक्सानी			-
आषाढ २०८० को अन्तिम मौज्दात	-	१,२५४,९४२	१,२५४,९४२
वर्षको परिशोधन		४४६,४१३	४४६,४१३
वर्षको हानी । नोक्सानी			-
बिक्री			-
समायोजन			-
आषाढ २०८१ को अन्तिम मौज्दात	-	१,७०१,३५५	१,७०१,३५५
वर्षको परिशोधन		२४६,७८३	२४६,७८३
वर्षको हानी । नोक्सानी			-
बिक्री			-
समायोजन			-
आषाढ २०८२ को अन्तिम मौज्दात	-	१,९४८,१३८	१,९४८,१३८
आषाढ २०८१ को अन्तिम मौज्दात	-	५५३,२५५	५५३,२५५
आषाढ २०८२ को अन्तिम मौज्दात	-	३०६,४७२	३०६,४७२

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

Anuj & Associates KATHMANDU Chartered Accountants

लगानी उद्देश्य भएका स्थिर सम्पत्ति

विवरण	जग्गा तथा जग्गा विकास	भवन	जम्मा
लागत मुल्यमा मापन गरिएको			
आषाढ २०८० सम्मको लागत मुल्य	५५,४२९,३७२,०१२	३०२,६७४,४३९	५५,७३२,०४६,४५१
यस वर्ष थप	१७,७४१,३८१	३८८,६४२	१८,१३०,०२३
यस वर्षको निसर्ग			-
यस वर्षको सही मुल्यमा भएको खुद घटबढ			-
समायोजन/पुर्नमुल्याङ्कन			-
आषाढ २०८१ सम्मको लागत मुल्य	५५,४४७,११३,३९३	३०३,०६३,०८१	५५,७५०,१७६,४७४
यस वर्ष थप	४,७७२,३४५	६,४०८,८५२	११,१८१,१९७
यस वर्षको निसर्ग		(८१२,९१०)	(८१२,९१०)
यस वर्षको सही मुल्यमा भएको खुद घटबढ			-
समायोजन/पुर्नमुल्याङ्कन			-
आषाढ २०८२ सम्मको लागत मुल्य	५५,४५१,८८५,७३८	३०८,६५९,०२३	५५,७६०,५४४,७६१
लागत मुल्यमा मापन गरिएको ह्रास कट्टी र हानी/नोक्सानी			
आषाढ २०८० सम्मको ह्रास कट्टी र हानी/नोक्सानी	-	९४,६६१,७८३	९४,६६१,७८३
वर्षको ह्रासकट्टी		५,१४८,७७०	५,१४८,७७०
हानी/नोक्सानी			-
यस वर्षको निसर्ग			-
समायोजन		१९,०१७	१९,०१७
आषाढ २०८१ सम्मको ह्रास कट्टी र हानी/नोक्सानी	-	९९,८२९,५७०	९९,८२९,५७०
वर्षको ह्रासकट्टी		५,१३८,३१०	५,१३८,३१०
हानी/नोक्सानी		-७१९,५४१	-७१९,५४१
यस वर्षको निसर्ग			-
समायोजन			-
आषाढ २०८२ सम्मको ह्रास कट्टी र हानी/नोक्सानी	-	१०४,२४८,३३९	१०४,२४८,३३९
आषाढ २०८१ को अन्तिम मौज्दात	५५,४४७,११३,३९३	२०३,२३३,५११	५५,६५०,३४६,९०४
आषाढ २०८२ को अन्तिम मौज्दात	५५,४५१,८८५,७३८	२०४,४१०,६८४	५५,६५६,२९६,४२२

लगानी उद्देश्य भएको स्थिर सम्पत्तिको हरेक वर्ष फेयर मूल्य निर्धारण गर्न सम्भव एवं उचित नभएकोले उक्त सम्पत्तिहरुको फेयर मूल्य दिइएको छैन ।

८ सहायक कम्पनीमा लगानी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
एसोसिएट कम्पनीमा	-	-
लगानी (सूचीकृत)	-	-
एसोसिएट कम्पनीमा लगानी (सूचीकृत नभएको)	-	-
कूल लगानी	-	-
घटाउ : नोक्सानी व्यवस्था	-	-
खूद जम्मा	-	-

९ व्यापारिक आसामी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
आसामी वहाल महशूल	-	-
आसामी अन्य	-	-
कुल जम्मा	-	-
घटाउ : नोक्सानी व्यवस्था	-	-
सुरक्षण	-	-
असुरक्षण	-	-
शंकास्पद	-	-
खूद जम्मा	-	-

९.१ नोक्सानी व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
यस वर्षको शूरुवाती मौज्दात	-	-
यस वर्षको नोक्सानी व्यवस्था	-	-
यस वर्षको व्यवस्था	-	-
असुली/ फिर्ता	-	-
अपलेखन गरिएको रकम	-	-
आषाढ मसान्तको मौज्दात	-	-

१० पेश्की तथा सापटी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
पेश्की तथा सापटी (कर्मचारी)	९,०४२,४५०	११,८२७,१५१
दीर्घकालीन सापटी	१२,२८२,०५५	११,१८४,१५७
अफिस कार्य तथा विविध पेश्की		
कुल जम्मा	२१,३२४,५०५	२३,०११,३०८
घटाउ : नोक्सानी व्यवस्था	-	-
सुरक्षण	-	-
असुरक्षण	-	-
शंकास्पद	-	-
खूद जम्मा	२१,३२४,५०५	२३,०११,३०८

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

Ambit & Associates Kathmandu Chartered Accountants

१०.१ नोक्सानी व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
यस वर्षको शूरुवाती मौज्दात	-	-
यस वर्षको नोक्सानी व्यवस्था	-	-
यस वर्षको व्यवस्था	-	-
असुली/ फिर्ता	-	-
अपलेखन गरिएको रकम	-	-
आषाढ मसान्तको मौज्दात	-	-

११ अन्य लगानी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
शेयर लगानी (सूचिकृत नभएको)	-	-
बैंक तथा वित्तिय संस्थामा रहेको निक्षेप (१२ महिना भन्दा बढी अवधि)	-	-
जम्मा	-	-

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

Associates KATHMANDU Chartered Accountants

१२ स्थगन कर

विवरण	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	खुद स्थगन कर /दायित्व
अस्थायी भिन्नता उत्पन्न हूने शिर्षकहरु:			
सम्पत्ति तथा उपकरण र लगानी सम्पत्तिहरु		१३,५७९,९००,८१२	(१३,५७९,९००,८१२)
परिभाषित लाभ योजना र विदाको व्यवस्था	४,९३७,०००		४,९३७,०००
नोक्सानी व्यवस्था	६७,६९६,०१०		६७,६९६,०१०
अन्य अस्थायी भिन्नताहरुमा स्थगन कर			-
Deferred tax on carry forward of unused tax losses			-
करको दरमा परिवर्तन भएको कारणले उत्पन्न हूने स्थगन कर			-
२०८१/८२ को अन्तको खुद स्थगन कर			(१३,५०७,२६७,८०२)
२०८०/८१ को शूरुवातको खुद स्थगन कर			(१३,५४६,१७४,३११)
यस वर्षकको थप / (फिर्ता)			३८,९०६,५०९
नाफा नोक्सान खातामा पहिचान भएको स्थगन कर (खर्च) /आम्दानी			३६,५१४,६०८
अन्य विस्तृत आयमा पहिचान भएको स्थगन कर (खर्च) /आम्दानी			२,३९१,९०२

विवरण	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	खुद स्थगन कर /दायित्व
अस्थायी भिन्नता उत्पन्न हूने शिर्षकहरु:			
सम्पत्ति तथा उपकरण र लगानी सम्पत्तिहरु		१३,५७३,२४२,१४१	(१३,५७३,२४२,१४१)
परिभाषित लाभ योजना र विदाको व्यवस्था	५,७०७,७२८		५,७०७,७२८
नोक्सानी व्यवस्था	२१,३६०,१०२		२१,३६०,१०२
अन्य अस्थायी भिन्नताहरुमा स्थगन कर			-
Deferred tax on carry forward of unused tax losses			-
करको दरमा परिवर्तन भएको कारणले उत्पन्न हूने स्थगन कर			-
२०८०/८१ को अन्तको खुद स्थगन कर			(१३,५४६,१७४,३११)
२०७९/८० को शूरुवातको खुद स्थगन कर			(१३,५६६,३६३,३००)
यस वर्षकको थप / (फिर्ता)			२०,१८८,९८९
नाफा नोक्सान खातामा पहिचान भएको स्थगन कर (खर्च) /आम्दानी			१५,५२४,९७३
अन्य विस्तृत आयमा पहिचान भएको स्थगन कर (खर्च) /आम्दानी			४,६६४,०१६

१३ अन्य गैर चालु सम्पत्ति

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
स्थगीत कर्मचारी लाभ	१०,०२९,२७९	१०,६५०,९४८
जम्मा	१०,०२९,२७९	१०,६५०,९४८

१४ व्यापारिक आसामी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
आसामी वहाल महशूल	८५७,५७४,८४६	८३६,६८९,६४९
आसामी अन्य		९१९,७१९
कुल जम्मा	८५७,५७४,८४६	८३७,६०९,३६८
घटाउ : नोक्सानी व्यवस्था	२७०,७८४,०४१	८५,४४०,४०७
शंकास्पद	२७०,७८४,०४१	८५,४४०,४०७
खूद जम्मा	५८६,७९०,८०५	७५२,१६८,९६१

१४.१ नोक्सानी व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
यस वर्षको शूरुवाती मौज्दात	८५,४४०,४०७	५४,०१७,८००
यस वर्षको नोक्सानी व्यवस्था वा (फिर्ता)	१८५,३४३,६३४	३१,४२२,६०७
अपलेखन गरिएको रकम		
आषाढ मसान्तको मौज्दात	२७०,७८४,०४१	८५,४४०,४०७

१५ नगद तथा नगद समान

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
नगद मौज्दात	७,०००	१२३
बैंक मौज्दात	१,२३९,२२८,२२६	१,१३९,६८२,९५८
चल्ती खाता	४३९,१९५,२२६	३८८,८७६,८८३
वचत खाता	८००,०००,०००	७५०,०००,०००
चेक इन ह्याण्ड	३३,०००	८०६,०७५
जम्मा	१,२३९,२३५,२२६	१,१३९,६८३,०८१

१६ अन्य बैंक मौज्दात

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
बैंक मौज्दात		
निक्षेप (३ महिना भन्दा बढी अवधि)		-
जम्मा		

१७ पेश्की तथा सापटी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
पेश्की तथा सापटी (कर्मचारी)	१४,५७०,१६२	१५,१३४,२६०
अफिस कार्य तथा विविध पेश्की	८८२,२९६	१,२८५,१५४
व्यापारिक/सुरक्षण धरौटी	४,७३९,६९७	३,९६३,०७५
कुल जम्मा	२०,१९२,१५५	२०,३८२,४८९
घटाउ : नोक्सानी व्यवस्था		-
सुरक्षण		-
असुरक्षण		-
शंकास्पद		-
खूद जम्मा	२०,१९२,१५५	२०,३८२,४८९

१७.१ नोक्सानी व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
यस वर्षको शूरुवाती मौज्दात	-	-
यस वर्षको नोक्सानी व्यवस्था	-	-
यस वर्षको व्यवस्था	-	-
असूली/ फिर्ता	-	-
अपलेखन गरिएको रकम	-	-
आषाढ मसान्तको मौज्दात	-	-

१८ अन्य लगानी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
शेयर लगानी (सूचिकृत भएको)		
शेयर लगानी at FTPL		-
शेयर लगानी at FVOCI		-
जम्मा	-	-

१९ चालु कर सम्पत्ति / दायित्व

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
चालू कर सम्पत्ती	५०,७८६,४८५	२१३,८९२,६२६
चालू वर्षको आय कर सम्पत्ती	५०,७८६,४८५	२१३,८९२,६२६
अघिल्ला वर्षहरुका कर सम्पत्ती		-
चालू कर दायित्व	४८,८३५,२९१	१८०,१६३,०८६
चालू वर्षको आयकर दायित्व	४८,८३५,२९१	१८०,१६३,०८६
अघिल्ला वर्षहरुको कर दायित्वहरु		-
जम्मा	१,९५१,१९४	३३,७२९,५४०

२० अन्य चालु सम्पत्ति

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	-	७,९२१,०३६
प्राप्त हून बांकी व्याज	-	-
ठेकेदारलाई पेश्की	५,३६८,२३४	९,३९०,८२७
एल.सी. हिसाब	८४,४००	८४,४००
अग्रिम भुक्तानी खर्च	१६,२०१,७२५	३,२२१,०७९
स्थगीत कर्मचारी लाभ	-	३०६,२९६
स्टेशनरी तथा जिन्सी मौज्दात	२,६५६,०४१	४,००१,८९३
अन्य	१०,७८८,८२५	१,७६९,०००
जम्मा	३५,०९९,२२५	२६,६९४,५३१

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

Anuj & Associates Kathmandu Chartered Accountants

२१ शेयर पूंजी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
क) अधिकृत पूंजी		
५,००,००,००० कित्ता प्रति शेयर रु.१००।००	५,०००,०००,०००	५,०००,०००,०००
ख) जारी पूंजी		
५,००,००,००० कित्ता प्रति शेयर रु.१००।००	५,०००,०००,०००	५,०००,०००,०००
ग) चुक्ता पुंजी		
३,०६,८८,४२० कित्ता प्रति शेयर रु.१००।००	३,०६८,८४२,०००	३,०६८,८४२,०००
जम्मा	३,०६८,८४२,०००	३,०६८,८४२,०००

२२ शेयर लगानी वापत प्राप्त

चुक्ता पुंजी	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
श्री नेपाल सरकार, उद्योग मन्त्रालय		
श्री नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय		
जम्मा	-	-

२३ सञ्चित नाफा /नोक्सान तथा अन्य कोष

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
सञ्चित नाफा /नोक्सान	१,११३,५३२,३२५	१,११५,६५१,३८१
पूनर्मुल्याङ्कन कोष	४०,६८६,४२५,६७६	४०,६८६,४२५,६७६
जम्मा	४१,७९९,९५८,००१	४१,८०२,०७७,०५७

२४ सापटी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
मूद्दती धितोमा लिएको कर्जा	-	-
बैंक ओभरड्राफ्ट	-	-
दीघकालीन सापटी	-	-
जम्मा	-	-

२५ अन्य वित्तिय दायित्व

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
सुरक्षण धरौटी	१,१५६,४८६	३,१९१,४९३
अन्य		
जम्मा	१,१५६,४८६.००	३,१९१,४९३.००

२६ व्यवस्थाहरु

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना सम्वन्धि दायित्व	१७,६५८,८६८	२७,०४०,७७२
विदाको व्यवस्था	२,०८९,१३२	(४,२०९,८६०)
अन्य व्यवस्था		
जम्मा	१९,७४८,०००	२२,८३०,९१२

२६.१ **परिभाषित लाभ (Defined Benefit) दायित्वहरु**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
Unfunded Obligations को आजको मूल्य		
Funded Obligations को आजको मूल्य	३५८,२६१,६२८	३४५,५५७,२६८
कूल दायित्वको आजको मूल्य	**३५८,२६१,६२८**	**३४५,५५७,२६८**
सूविधा योजना सम्पत्तीको उचित मूल्य (Fair Value)	३४०,६०२,७६०	३१८,५१६,४९७
खूद दायित्वको आजको मूल्य	१७,६५८,८६८	२७,०४०,७७१
निर्दिष्ट लाभ दायित्वको लेखिकृत दायित्व	३५८,२६१,६२८	३४५,५५७,२६८

२६.२ **योजना सम्पत्ती (Plan Assets)**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
इक्विटी सेक्यूरिटीज	-	-
सरकारी ऋणपत्र	-	-
बैंक निक्षेप	-	-
अन्य	३४०,६०२,७६०	३१८,५१६,४९७
जम्मा	**३४०,६०२,७६०**	**३१८,५१६,४९७**

२६.३ **परिभाषित लाभ दायित्वमा आजको मूल्यमा परिवर्तन**
(Movement in the present value of defined benefit obligations)

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
श्रावण १ मा लाभ योजना दायित्व	३४५,५५७,२६८	३०२,१८८,५४२
विमाङ्किक नोक्सानी	(१,६७८,७०८)	१२,६२९,१५१
योजनाबाट लाभ भूक्तानी	(३१,०३०,७१३)	(१५,१७३,७७१)
चालू सूविधा खर्च र ब्याज	४५,४१३,७८१	४५,९१३,३४६
आषाढ अन्तिमको लाभ योजना दायित्व	**३५८,२६१,६२८**	**३४५,५५७,२६८**

२६.४ **योजना सम्पत्तीको उचित मूल्य (Fair Value) मा परिवर्तन**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
श्रावण १ को योजना सम्पत्तीको उचित मूल्य (Fair Value)	३१८,५१६,४९७	२७२,७४१,४४२
योजनामा दिएको योगदान	४०,०००,०००	४०,०००,०००
वर्षमा भूक्तानी गरिएको लाभ	(३१,०३०,७१३)	(१५,१७३,७७१)
विमाङ्किक नाफा (नोक्सान)	(११,२४६,३१७)	(६,०२६,९१२)
योजना सम्पत्तीबाट अपेक्षित लाभ	२४,३६३,२९३	२६,९७५,७३८
आषाढ अन्तिमको योजना सम्पत्तीको उचित मूल्य (Fair Value)	**३४०,६०२,७६०**	**३१८,५१६,४९७**

२६.५ **नाफा नोक्सानमा देखाइएको रकम**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
चालू सूविधा खर्च	१९,९६८,८५७	१७,४६५,२५३
दायित्वमा ब्याज	२५,४४४,९२४	२८,४४८,०९३
योजना सम्पत्तीबाट अपेक्षित लाभ	(२४,३६३,२९३)	(२६,९७५,७३८)
विमाङ्किक नाफा/(नोक्सान)	-	-
जम्मा	**२१,०५०,४८८**	**१८,९३७,६०८**

२६.६ **अन्य विस्तृत आयमा देखाइएको रकम**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
विमाङ्किक नाफा/(नोक्सान)	९,५६७,६०९	१८,६५६,०६३
जम्मा	**९,५६७,६०९**	**१८,६५६,०६३**

२६.७ **विमाङ्किक अनुमानहरु**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
छट दर (Discount Rate)	७.00%	८.00%
योजना सम्पत्तीबाट अपेक्षित लाभ	७.00%	८.00%
भविष्यमा हूने तलबमा वृद्धि	८.00%	८.00%
निकासी दर	५.00%	५.00%

२६.८ **संवेदनशीलता विश्लेषण**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१	३१ आषाढ २०८१
	घटी	बढी	घटी	बढी
५० वि.पि.एस घटी बढी ले परिभाषित लाभमा गर्ने प्रभाव				
छट दर (Discount Rate)	३७,०३,१७,९७४	३४,६९,२१,६६३	३५,६४,०६,९८५	३३,५३,२५,१२०
छट दर (Discount Rate)	३.३७%	-३.१७%	३.१४%	-२.९६%
भविष्यमा हूने तलबमा वृद्धि	३४,६९,७२,८३९	३७,०१,४६,१३५	३३,५२,७८,८९६	३५,६३,५५,४९२
भविष्यमा हूने तलबमा वृद्धि	-३.१५%	३.३२%	-२.९७%	३.१२%

Anuj & Associates KATHMANDU Chartered Accountants

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

२७ अन्य गैर चालु दायित्व

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
अग्रिम प्राप्त पट्टा महशूल		
अन्य		
जम्मा	-	-

२८ व्यापारिक साहु

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
व्यापारिक साहु	२२,१९८,८१२	६४,३७१,१२९
जम्मा	२२,१९८,८१२	६४,३७१,१२९

२९ अन्य वित्तिय दायित्व

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
ठेकेदार तथा अन्यबाट धरौटी	२२,७९१,४५४	२५,८९८,२२५
अन्य	९०,६५२	४०,५००
जम्मा	२२,८८२,१०६	२५,९३८,७२५

३० व्यवस्थाहरु

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
आम्दानी मूल्तबी हिसाब	५७,१५९	५७,१५९
अन्य व्यवस्था		
जम्मा	५७,१५९	५७,१५९

३१ अन्य चालु दायित्व

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
अग्रिम प्राप्त पट्टा महशूल	६०४,५०८	१,४८२,८८१
श्रोतमा कर कट्टी	४२९,३३६	३०७,१६४
कर्मचारी वोनस	३७,००२,७१७	३६,७०७,५५३
कर्मचारी संचयकोष (भूक्तानी दिन बांकी)		१९,१८५
अन्य	८,८३८,११०	१,२४९,३१२
जम्मा	४६,८७४,६७१	३९,७६६,०९५

Anuj & Associates KATHMANDU Chartered Accountants

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

३२ संचालन गतिविधिबाट आम्दानी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
पट्टा आम्दानी		
जमिन बहालबाट आम्दानी	२३९,५७९,७१५	७१९,०८२,९७८
भवन बहालबाट आम्दानी	५३,३१४,१६७	५१,१४७,६६६
विद्यूत वितरण आम्दानी	१,३३२,६१९,७९६	१,१९६,०२५,६७१
पानी वितरण आम्दानी	७४,५२९,६८६	६२,७९१,५६१
जम्मा	१,७००,०४३,३६४	२,०२९,०४७,८७६

३३ अन्य व्यवसायिक आम्दानी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
बोनस वापतको रकम फिर्ता	-	-
बैंक तथा वित्तिय संस्थाबाट प्राप्त व्याज	४९,५५८,९७७	१०७,६१२,७९३
प्रवेश शूल्कबाट आम्दानी	६,३९४,९६२	६,७२४,९२७
निर्माण शूल्कबाट आम्दानी	२,६१८,५२१	२,४९९,५३१
सम्पत्ति तथा उपकरण बिक्रीबाट भएको नाफा	३,९८०,४६८	८,२५५,९८६
विविध आम्दानी	५५,९४१,८१२	३२,२०६,१०१
जम्मा	११८,४९४,७४०	१५७,२९९,३३८

३४ उपभोग भएको सामाग्रीको लागत

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
बिद्यूत खरिद	१,१६३,३५२,०३४	१,०१८,६३०,३४५
पानी खरिद	३३८,९१४	१८५,५१७
पानीको लागि केमिकल्स	६५३,६४१	८२६,६४३
जम्मा	१,१६४,३४४,५८९	१,०१९,६४२,५०५

३५ मर्मत तथा सम्भार खर्च

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
भवन मर्मत खर्च	१३,१११,१९०	५,१७४,७७३
विद्युत वितरण उपकरण मर्मत खर्च	१४,९११,२४२	१७,१९८,०४२
पानी वितरण उपकरण मर्मत खर्च	६,८९२,५७३	४,२७७,५९४
सडक, ढल, कलभर्ट मर्मत खर्च	४,२८६,०९७	५,४६३,७७१
सवारी मर्मत तथा सम्भार खर्च	३,११५,३३९	२,८३१,०९६
मेसिनरी मर्मत तथा सम्भार खर्च	१,२५५,१३५	१,१९१,८८६
अन्य मर्मत खर्च	-	-
जम्मा	४३,५७१,५७६	३६,१३७,१६२

Anuj & Associates
KATHMANDU
Chartered Accountants

G.R.B. Associates
Jhapa
Chartered Accountants

३६ कर्मचारी लाभ खर्च

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
तलब		
तलब तथा ज्याला	१००,९२८,५५७	१००,५१७,४९४
चाडपर्व खर्च	८,३२३,१२६	८,४५६,६१५
औषधी उपचार खर्च	२१,९६०,९५४	२१,९३८,९९३
विदाको मूआव्जाको व्यवस्था	१२,२४९,९७८	१२,४१४,२९९
विदाको मूआव्जा	२७,७३२,८५४	२६,७४९,०३३
भत्ता		
विशेष भत्ता	३३,०००	३६,३००
महंगी भत्ता	४,७४९,९०८	४,७८१,२५१
आवाश भत्ता	१,०५०,७८५	१,११०,७८२
पोशाक खर्च	२,२९०,०००	२,२२०,०००
सञ्चयकोषमा योगदान	९,५५८,६०२	९,५३८,८९४
खाजा खर्च	३,८२८,५५५	३,७८६,६९०
बिमा शूल्क (कर्मचारी)	१,७१८,५५९	१,६७४,७०१
NFRS अन्तंगत कर्मचारी खर्च	२,३६४,६७९	२,८४८,१०६
उपदान	४६,०५६,१७१	४५,९१३,३४६
कर्मचारी बोनस	२९५,१६४	७,१०७,७४५
कर्मचारी कल्याण खर्च	९४४,५३३	१००,०००
जम्मा	**२४४,०८५,४२५**	**२४९,१९४,२४९**

३७ वित्त लागत

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
व्याज खर्च	-	-
बैंक सेवा शूल्क	३४,२७९	२५०५०.०४
जम्मा	**३४,२७९.००**	**२५,०५०.०४**

३८ प्रशासनिक तथा अन्य संचालन खर्च

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
ट्रान्स्फरमर तथा लूब्रिकेटीङ्ग आयल	२४४,१६५	२७९,९६४
मसलन्द छपाई	२,१५२,२१७	२,०१६,९५५
बैठक भत्ता	२,३८८,४००	२,३४७,८५०
स्थानीय परिवहन खर्च	१,९५७,६१५	२,०६६,४१५
सञ्चार खर्च	८७०,९५९	८३०,६५९
सुरक्षा खर्च	१२,६८१,८४६	११,१६०,९३६
विज्ञापन	२,१९५,९२१	१,९२२,३३६
पत्रपत्रिका	९८,०८९	१२२,२४५
बीमा शुल्क (सम्पत्ति)	२,९३९,९५१	२,६८५,७७९
इन्धन (सवारी तथा अन्य)	४,९५१,६४०	४,७०८,५१३
साधारण सभासम्वन्धी खर्च	४४१,१९४	३५७,३३७
बार्षिकोत्सव खर्च	३,४५९,८०५	७४१,८८९
औद्योगिक प्रदंशनी आयोजना / संभवत अध्यान खर्च	२०,०००	-
अतिथि सत्कार,कार्यक्रम तथा जनसम्पर्क खर्च	३,२१९,०४०	३,३६८,३९३
चन्दा तथा सहयोग	-	

क्लिनिक तथा दिवा शिशू स्याहार सञ्चालन	९५५,४००	१,१५५,३९
घर भाडा	५६०,२५४	७२०,५५
लेखापरीक्षण शुल्क	३३९,०००	३३९,००
लेखापरीषण सम्बन्धी खर्च	५०२,९१४	३२३,४९
सदस्यता शुल्क	१५,०००	१०,००
व्यावसायिक शुल्क	७,७०९,९२५	५,११४,७०
कर तथा शुल्क	१,८१८,५८०	५,६०२,९०
दैनिक तथा भ्रमण भत्ता	२,९८३,९२७	२,५८५,९९
कर्मचारी तालिम तथा अवलोकन भ्रमण खर्च	८६९,२०३	४५६,५०
विविध खर्च	७,०८४,२८२	३,९०१,३८
जम्मा	**६०,४५९,३२७**	**५२,८१९,१५**

३९ ह्रास खर्च तथा परिशोधन

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८
स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको ह्रासकट्टी	८५,७८४,२८८	७८,६४४,७१
लगानी उद्देश्यका स्थिर सम्पत्तिको ह्रासकट्टी	५,१३८,३१०	५,१४८,७७
ख्याती तथा अमूर्त सम्पत्तिको परिशोधन	२४६,७८३	४४६,४९
जम्मा	**९१,१६९,३८१**	**८४,२३९,९०**

४० हानी/नोक्सानीको व्यवस्था/(फिर्ता)

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८
व्यापारिक आसामीमा नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता)	१८५,३४३,६३४	३३,५१४,६८
कर्मचारीलाई प्रदान गरेको पेश्की तथा सापटीमा नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता)	-	-
लगानी उद्देश्य भएका स्थिर सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता)	-	-
अन्य सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता)	१३,४९१	-
जम्मा	**१८५,३५७,१२५**	**३३,५१४,६८**

४१ आयकर खर्च

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८
यस वर्षको आयकर खर्च	**४८,८३५,२९१**	**१८०,८०४,५८**
यस वर्षको	४८,८३५,२९१	१८०,१६३,०८
अघिल्लो वर्षहरुको	(	६४१,४९
स्थगन कर खर्च (आम्दानी)	**(३६,५१४,६०८)**	**(१५,५२४,९७**
अस्थायी भिन्नताको उत्पत्ति (फिर्ता)	(३६,५१४,६०८)	(१५,५२४,९७
जम्मा	**१२,३२०,६८३**	**१६५,२७९,६१**

Anuj & Associates
KATHMANDU
Chartered Accountants

G.R.B. Associates
Jhapa
Chartered Accountants

४१.१ आयकर खर्च र नाफा/नोक्सान हिसाबमा भएको नाफाको हिसाब मिलान

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१
नाफा / नोक्सान हिसाबमा कर अघिको मुनाफा	२९,५१६,४०२	७१०,७७४,४९५
जोडः आयकर प्रयोजनको लागि अमान्य हुने खर्चहरु		
बिदा व्यवस्थामा भएको थप	१२,२४९,९७८	१२,४१४,२९९
उपदान व्यवस्थामा भएको थप	४६,०५६,१७१	४५,९१३,३४६
आयकर ऐन बमोजिम दाबी नहुने मर्मत सूधार खर्च	१,८२३,५८६।००	१,७९४,८६१
आयकर ऐन बमोजिम दाबी नहुने ह्रासकट्टी खर्च	९१,१६९,३८१	८४,२३९,९०१
व्यापारिक आसामीका लागि व्यवस्था	१८५,३४३,६३४	३३,५१४,६८०
अन्य सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता)		-
करको लागि अन्य खर्च नपाइने रकम		-
घटाउः कर नलाग्ने आयहरु		
आयकर ऐन बमोजिम दाबी हुने थप ह्रासकट्टी खर्च	११५,१३०,५९०	११३,७१६,३४०
स्थिर सम्पत्तिको बिक्रीमा भएको नाफा	३,९८०,४६८	८,२५५,९८६
उपदान वापत जम्मा भएको रकम	४०,०००,०००	४०,०००,०००
विदा वापत जम्मा भएको रकम	४६०,६१५	-
Acturial द्वारा व्याज आम्दानी जनाइएको	११,२४६,३१७	६,०२६,९१२
नागरिक लगानी कोषबाट भएको व्याज आम्दानी पुनः लगानी गरिएको		-
कुल करयोग्य आम्दानी	**१९५,३४१,१६२**	**७२०,६५२,३४४**
कार्ययोग्य आयको २५% ले हूने चालु आयकर	४८,८३५,२९१	१८०,१६३,०८६
ढिला कर विवरण तथा कर बुझाए वापत लाग्ने व्याज खर्च		-
अघिल्लो वर्षहरुको आयकर		६४१,४९९
स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)	(३६,५१४,६०८)	(१५,५२४,९७३)
जम्मा आयकर खर्च	**१२,३२०,६८३**	**१६५,२७९,६१२**
प्रभावकारी कर दर	**४१.७४%**	**२३.२५%**

Anuj & Associates KATHMANDU Chartered Accountants

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

१ संगठनात्मक जानकारी

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड, कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत स्थापित एक वैधानिक र नेपाल सरकारको स्वामित्व रहेको सार्वजनिक कम्पनी हो । यो १६ जुलाई १९८८ (श्रावण १, २०४५ बि.सं.)मा एक स्वायत्त निकायको रुपमा स्थापित भएको हो । यसलाई सम्पूर्ण औद्योगिक क्षेत्रहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने, नयाँ औद्योगिक क्षेत्रहरु बनाउने, हाल संचालनमा रहेका औद्योगिक क्षेत्रहरुको पूर्ण व्यवस्थापन प्रवर्द्धन गर्ने र अन्य कार्यहरु सुम्पिएको थियो । यसले औद्योगिक क्षेत्र भित्र उद्योगहरुलाई संचालन गर्नका निम्ति जग्गा, भवन, गोदाम, विद्युत, पानी तथा जल निकासी आदी अन्य आवश्यक पूर्वाधारहरुको उपलब्ध गराउनुका साथै उद्योगहरुलाई सरल रुपमा संचालन गर्नका निम्ति बैंकं, हुलाक, ग्यारेज, स्वास्थ्य चौकी, दिवा शिशुस्याहार, चमेना गृह, पुस्तकालय, सभा गृह, अतिथिलाय, सुरक्षा निकाय, सरसफाई जस्ता आवश्यक पूर्वाधारहरुको सहज रुपमा व्यवस्थापन गर्ने कार्य गर्दछ । यसको स्थापनाको उदेश्य स्थानिय रुपमा उपलब्ध हुने मानव जनशक्ति, लगानी, र कच्चा पदार्थहरुको उपयोग गर्नुको बाहेक सबै भौगौलिक क्षेत्रमा समान आर्थिक विकास गर्नु र समग्र देशको औद्योगिक विकास गर्नु रहेको छ ।

यसले उद्योगहरुलाई सेवा प्रदायकको रुपमा, सरकारको औद्योगिक विकास तथा प्रवर्द्धनको नीतिमा एक महत्वपूर्ण भुमिका खेल्दै आएको छ । यसले नयाँ औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना गर्न सम्भाव्यता अध्ययन पनि गर्छ ।

हाल नेपालको विभिन्न क्षेत्रमा दश वटा औद्योगिक क्षेत्रहरु संचालनमा रहेका छन् । सरकारको प्रत्येक प्रदेशमा एक एक वटा औद्योगिक क्षेत्रहरु स्थापना गर्ने नीति बमोजिम, छ वटा औद्योगिक क्षेत्रहरुको घोषणा भईसकेको छ । विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन, सम्भाव्यता अध्ययन, वातावरण प्रभाव मूल्याङ्कन र भौतिक पूर्वाधार निमार्णको कार्यहरु धमाधम रुपमा भईरहेको छ ।

१. वित्तीय विवरण तयार तथा प्रस्तुत गर्ने आधार

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको आर्थिक वित्तीय विवरण प्रोदभावी आधारमा लेखामान बोर्ड (ASB) नेपालद्धारा प्रकाशित र नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स कम्पनी (ICAN) द्धारा जारी गरेको नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुसार तयार गरिएको छ ।

वित्तीय विवरणमा वित्तीय अवस्थाको विवरण, नाफा नोक्सानको विवरण र अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण, इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण, नगद प्रवाहको विवरण, लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखा नीतिहरु समावेश छन् ।

१.१. अनुपालन सम्बन्धी उद्घोषण (Statement of Compliance)

वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुसार नेपाल लेखामान बोर्ड (ASB) द्धारा प्रकाशित र नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (ICAN) द्धारा विभिन्न मितिमा जारी गरेको Carve-outs in NFRS with Alternative Treatment अनुसार तयार गरिएको छ ।

अन्यथा उल्लेख गरिएको बाहेक यी नीतिहरुको पालना निरन्तर रुपमा गरिएको छ ।

G.R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

Anuj & Associates KATHMANDU Chartered Accountants

रिपोटिङ्ग अवधि र वित्तीय विवरणको अनुमोदन

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले नेपाल लेखामान बोर्डले घोषित गरेको NFRS 2018 अनुसारले वित्तीय विवरण तयार गरेको छ ।NFRS प्रणालीको पालना गर्न निम्न मितिहरु रिपोटिङ्ग अवधिको रुपमा अपनाइएको छ ।

सम्बधित वित्तीय विवरण मिति वा अवधि	नेपाली पात्रो	अंग्रेजी पात्रो
तुलनात्मक वित्तीय अवस्थाको विवरणको मिति	३१ आषाढ २०८१	१५ जुलाई २०२४
तुलनात्मक रिपोर्टिंग अवधि	१ श्रावण २०८०– ३१ अषाढ २०८१	१७ जुलाई २०२३–१५ जुलाई २०२४
NFRS वित्तीय अवस्थाको विवरणको मिति	३२ आषाढ २०८२	१६ जुलाई २०२५
NFRS रिपोर्टिंग अवधि	१ श्रावण २०८१– ३२ अषाढ २०८२	१६ जुलाई २०२४–१६ जुलाई २०२५

१.२. **कार्यात्मक र प्रस्तुति मुद्रा**

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको वित्तीय प्रतिवेदन नेपाली रुपैयाँ (ने.रु.) मा तयार पारिएको छ । यस कम्पनीले कारोबार गर्ने मुद्रा पनि यही नै हो । सबै अंकलाई अन्यथा उल्लेख नभएको अवस्थामा रुपैयाँमा उल्लेख गरिएको छ । वित्तीय जानकारी नेपाली रुपैयाँ (ने.रु.) मा प्रस्तुत गरिएको छ । यस कम्पनीको प्रस्तुति एवंम कारोबारको मुद्रामा यस अविधिमा कुनै परिवर्तन भएको छैन ।

१.३. **अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकमा आधारित निर्णयको प्रयोग**

NFRS को प्रावधान बमोजिम लेखा नीति अपनाएर वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्दा NFRS ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम उपयुक्त तथा समुचित अनुमान (Estimate), धारणा (Assumption), तथा स्वविवेक (Judgement) हरुलाई आधार बनाएको हुन्छ । औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको व्यवस्थापनले उक्त अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको समय अनुकुल पुनरावलोकन गरी आवश्यक भएको अवस्थामा NFRS ले निर्दिष्ट गरे अनुसार समायोजन गर्ने गरेको छ ।

वित्तीय विवरणको तयारीमा निम्न क्षेत्रमा अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको प्रयोगले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ :

- वित्तीय उपकरणको बजार मूल्य निर्धारण (Fair Value of Financial Instruments)
- वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण (Classification of Financial Assets and Financial Liabilities)
- वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण (Impairment Losses on Financial Assets)
- गैर वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण (Impairment Losses on Non-Financial Assets)
- स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको उपयोग अवधि निर्धारण (Useful Economic Life of Property and Equipment)
- लगानी उद्देश्यका स्थिर सम्पत्तिको उपयोग अवधि निर्धारण (Useful Economic Life of Investment Property)
- आयकर तथा स्थगन कर निर्धारण (Taxation and Deferred Tax)
- परिभाषित लाभ दायित्व निर्धारण (Defined Benefit Obligations)
- सम्भावित दायित्व निर्धारण (Provisions for Liabilities, Commitments and Contingencies)

१.४. **अवीछिन्न संचालन (Going Concern)**

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको व्यवस्थापनले कम्पनी निरन्तर सञ्चालन हुन सक्ने क्षमताको मूल्याङ्कन गर्दा कम्पनी अविछिन्न रुपमा सञ्चालन हुन सक्ने पाएको छ । साथै, व्यवस्थापनले कम्पनीको अविछिन्न रुपमा सञ्चालन हुन सक्ने

क्षमतामा ह्रास पुऱ्याउने खालको कुनै घटना वा अवस्था पाएको छैन । तसर्थ वित्तीय विवरण कम्पनीको निरन्तरता/अविछिन्नतामा आधारित रहेर तयार गरिएको छ ।

१.५. लेखा नीतिहरुमा परिवर्तन

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानबाट जारी गरिएको लेखा नीतिहरुको पालना गर्नुपर्ने हुन्छ । सम्भव भएसम्म लेखा नीतिहरु निरन्तर लागु गरिएका छन् । लेखा नीतिहरुको परिवर्तनको कुनै असर वित्तीय विवरणमा आएमा त्यसको खुलासा गरिएको छ । NFRS द्वारा निर्देशित नगरिएका लेखा नीतिहरुको हकमा सामान्य लेखा सिद्धान्तको अनुशरण गरिएको छ ।

१.६. NFRS कार्यान्वयनको सीमितता

जहां पर्याप्त रुपमा जानकारी उपलब्ध छैन वा विकास गर्न अव्यावहारिक छ, NFRS कार्यान्वयनमा त्यस्तो अपवादहरु सम्बन्धित नोटमा खुलासा गरिएको छ ।

२. प्रमुख लेखानीतिहरु

२.१. मापनका आधार

निम्म उल्लेखित अवस्थामा बाहेक कम्पनीको वित्तीय विवरण ऐतिहासिक लागत अवधारणा(Historical cost basis)को आधारमा तयार गरिएको छ ।

- वित्तीय उपकरणहरु परिमार्जित लागत मार्फत फेयर मूल्य मापन गरिएको छ ।
- कर्मचारीको लागि व्यवस्था गरिएको परिभाषित लाभ दायित्व (Defined Benefit Obligation) तथा संचित विदालाई NAS 19 बमोजिम फेयर मूल्यका आधारमा मापन गरिएको छ ।

२.२. फेयर मूल्यको निर्धारण (Determination of Fair Value)

बजारमा सहभागी व्यक्तिहरु बीचको उचित कारोबारमा सम्पत्ति निसर्गमा प्राप्त हुने रकम वा दायित्व निसर्गमा भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम वा बजार अभाव भएको अवस्थामा आफ्नो पहुँच भएको सबै भन्दा फाईदाजनक बजारको मूल्य नै फेयर मूल्य हो । दायित्वको फेयर मूल्यले यसको गैर-प्रदर्शन जोखिम प्रतिबिम्बित गर्दछ । फेयर मूल्य निम्न पदानुक्रम (Hierarchy) अनुसार निर्धारण गरिन्छ:

तह १- ती उपकरण जहाँ मूल्य निर्धारण गर्न प्रयोग गरिएको आधारहरु समान (identical) सम्पत्ति र दायित्वको लागि सक्रिय बजारबाट निकालेको असमायोजित सूचिकृत मूल्य हो र मापन मितिमा कम्पनीको पुग्ने पहुँच छ । कम्पनीले बजारलाई सक्रिय तब मान्दछ जब समान सम्पत्ति वा दायित्वको मात्राहरु (Volume) र तरलताको आधारमा पर्याप्त व्यापार क्रियाकलाप हुन्छन् र सूचिकृत मूल्य उपलब्ध हुन्छ ।

तह २ - ती उपकरण जहाँ मूल्य निर्धारण गर्न प्रयोग गरिएको महत्वपूर्ण आधारहरु सिधा वा अप्रत्यक्ष रूपमा देखिने (observable) बजार तथ्याङ्कबाट आर्जित गरिन्छ र उपकरणको सम्पूर्ण जीवन अवधिभरि उपलब्ध हुन्छ । त्यस्तो आधारहरुमा उस्तै (similar) सम्पत्ति र दायित्वको सक्रिय बजारमा रहेको सूचिकृत मूल्य उस्तै (similar) उपकरणको लागि असक्रिय बजारमा रहेको सूचिकृत मूल्य र अन्य देखिने (observable) आधारहरु र प्रतिफल (yield) लागु हुने अस्थिरता (implied volatility) र क्रेडिट स्प्रेड समावेश हुन्छ ।

तह ३ - ती वित्तीय उपकरण जहाँ एक वा एक भन्दा बढी अवलोकन गर्न नसकिने (unobservable) आधारहरु प्रयोग भई मापन हुन्छन् ।

कम्पनीले हरेक वित्तीय विवरण मितिमा एक एक तहको मूल्यांकन गर्दछ र वित्तीय विवरणको मितिमा तथ्यहरूको आधारमा उपकरणलाई पुन: वर्गीकरण गर्छ ।

पृष्ठ ३

२.३. **सम्पत्ति तथा उपकरण (Property, Plant and Equipment)**

पहिचान तथा मापन (Measurement and Recognition)

सम्पत्ति तथा उपकरणहरुको मापन लागतमा संचित ह्रास कट्टी र हानी नोक्सानी घटाई मापन गरिन्छ । लागतमा खरिद मूल्य तथा प्रत्यक्ष खर्चहरु र भविष्यमा सो सम्पत्ति नष्ट गर्ने वा हटाउने अपरिहार्य अनुमानित खर्चको वर्तमान रकम पर्दछन् । सम्पत्तिमा पछि गरिएका खर्चहरुले भविष्यमा प्राप्त हुने आयमा वृद्धि हुने भएमा उक्त खर्चलाई पूँजीकरण गरिन्छ । निरन्तर हुने साधारण मर्मत खर्चहरु नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

फरक आयु हुने सम्पत्तिका मुख्य भागहरुलाई फरक रुपमा पहिचान गरी लेखाङ्कन गरिन्छ र सोही अनुसार ह्रासकट्टी गरिन्छ ।

सम्पत्तिहरुको अवशिष्ट मूल्य (salvage value), उपयोगी आयु तथा ह्रासकट्टी तरिका हरेक आर्थिक वर्षमा पुनर्विचार गरिन्छ र अघिल्लो अनुमान भन्दा फरक परेमा बाँकी अवधिमा समायोजन गर्ने गरी फरकको असर वित्तीय विवरणमा प्रदान गरिन्छ ।

सम्पत्ति वा सो को महत्वपूर्ण भागबाट पछि आर्थिक लाभ प्राप्त हुने अवस्था नरहेमा वा निसर्ग भएमा सम्पत्तिको पहिचानबाट हटाइन्छ । उक्त सम्पत्तिको अघि सारिएको मूल्य र निसर्ग रकमको फरकलाई सोही वर्षमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

ह्रासकट्टी

सम्पत्ति तथा उपकरणको उपयोगी आयु निम्न बमोजिम रहेको छ । सोही अनुसार वार्षिक रुपमा समदरमा ह्रासकट्टी गरिन्छ ।

सम्पति नाम	उपयोगी आयु (वर्ष)
फर्निचर तथा फिक्सचर	५
अफिस सामान	५
युटिलिटि सर्भिसेस	२०
सवारी साधन	७
मेशिनरि र उपकरण	८
विद्युत वितरण	८
पानी वितरण	८

पहिचानबाट हटाईने (Derecognition)

सम्पत्ति र उपकरणहरूलाई पहिचानबाट त्यती बेला हटाइन्छ जब यसलाई निर्सग गरिन्छ वा यसको प्रयोग वा निर्सगबाट भविष्यमा कुनै आर्थिक लाभको आशा हुँदैन । सम्पत्ति र उपकरणको पहिचानबाट हुने लाभ वा नोक्सानी नाफा वा नोक्सानीमा समावेश गरिनेछ ।

२.४. **निर्माणाधीन सम्पत्ति**

निर्माण चरणमा रहेका सम्पत्तिहरुलाई यस अन्तर्गत वर्गीकरण गरिन्छ । कार्य सम्पन्न भएपछि उपयुक्त शिर्षकमा सम्पत्ति रकमान्तर गरिन्छ र सोही मितिबाट ह्रासकट्टी गरिन्छ ।

२.५. **अभौतिक सम्पत्ति (Intangible Assets)**

अभौतिक सम्पत्तिको लेखाङ्कनको लागि औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले NAS 38 को प्रावधानलाई अपनाएको छ । औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले तल उल्लिखित अवस्थामा मात्र अभौतिक सम्पत्तिको पहिचान गरी लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ:

- लागतको मापन गर्न सकिने भएमा

- विगतका घटनाक्रमले सो अभौतिक सम्पत्ति माथि कम्पनीको नियन्त्रण भएमा
- भविष्यमा सो अभौतिक सम्पत्तिबाट कम्पनीले आर्थिक लाभ लिन सक्ने भएमा

प्रस्तुत वित्तीय विवरणमा कम्प्युटर सफ्टवेयर मात्र एक अभौतिक सम्पत्ति रहेको छ ।

कम्प्युटर सफट्वेयर

कम्प्युटर सफ्टवेयरलाई सोको लागतबाट सञ्चित परिशोधन खर्च तथा नोक्सानी घटाएर प्रस्तुत गरिन्छ । आन्तरिक रुपमा बनाईएका कम्प्युटर सफ्टवेयरको लागत गणना गर्दा सो बनाउन लागेको सम्पूर्ण प्रत्यक्ष खर्चलाई पनि समावेश गरिन्छ र सो सम्पत्तिको अनुमानित उपयोग अवधिमा परिशोधन (Amortization) गरिन्छ । कम्प्युटर सफ्टवेयरको उपयोगी आयु हालको तथा अघिल्लो वर्षको लागी ५ वर्ष निर्धारण गरिएको छ ।

अभौतिक सम्पत्ति वा सो को महत्वपूर्ण भागबाट पछि आर्थिक लाभ प्राप्त हुने अवस्था नरहेमा वा निसर्ग भएमा सम्पत्तिको अपहिचान गरिन्छ । उक्त सम्पत्तिको अघि सारिएको मूल्य र निसर्ग रकमको फरकलाई सोही वर्षमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

२.६. लगानी उद्देश्यका स्थिर सम्पत्ति (Investment Property)

लगानी सम्पत्ति अर्न्तगत NAS 16 "सम्पत्ति तथा उपकरणहरु" र NFRS 5 "बिक्रीको लागि आयोजित गैर चालु सम्पत्ति" मा वर्गीकृत सम्पत्ति बाहेक अरु सम्पत्तिहरु पर्दछन । अर्थात: जग्गा, भवन वा दुवै जुन दीर्घकालीन भाडा उत्पादनको लागि वा बढी पूंजी मूल्यांङ्कन (Capital Appreciation) वा दुवैको लागि होल्ड गरिएको छ,।

कम्पनीले उद्योगहरुलाई प्रदान गरेको जग्गा तथा भवन सम्पत्तिलाई लगानी उद्देश्यका स्थिर सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरेको छ । प्रारम्भिक मान्यता पछि, कम्पनीसँग यसको सबै लगानी उद्देश्यका स्थिर सम्पत्तिमा लेखा नीतिको रूपमा लागत मोडेल वा फेयर मूल्य मोडेल लागु गर्ने विकल्प छ ।

कम्पनीले NAS 40 "लगानी सम्पत्ति" द्वारा अनुमति दिइएको लागत मोडेल लागु गर्न छनौट गरेको छ । लगानी उद्देश्यका स्थिर सम्पत्ति (जग्गा बाहेक) लाई लागत मूल्यबाट संचित्त ह्रास कट्टी तथा हानी वा नोक्सानी घटाएर देखाइन्छ । लागत मूल्यमा सम्पत्ति खरिदमा प्रत्यक्ष लागेको खर्च समावेश गरिएको छ । पछिको लागतलाई सम्पत्तिको carrying रकममा समावेश गरिन्छ वा छुटै सम्पत्तिको रुपमा देखाइन्छ यदि त्यस सम्पत्तिबाट भविष्यमा हुने नगद आयलाई भरपर्दो रुपमा मापन गर्न सकिन्छ । अन्य सम्पूर्ण मर्मत तथा सम्भारलाई सोही वर्षको नाफा नोक्सान खातामा देखाइन्छ ।

कम्पनीले NFRS Transition मितिमा (२०७५ श्रावण १) कायम रहेको बजार मुल्यलाई जग्गाको फेयर मूल्य मानेको छ जसलाई NFRS ले Deemed Cost को रुपमा राखेको छ । यस कम्पनीले फेयर मूल्य निर्धारणका लागि, प्रत्यक्ष बजारको अभावको कारणले गर्दा NFRS 13 को तह ३ अनुसार सरकारी मुल्यांकनलाई आधार मानेको छ । मिति श्रावण १, २०७५ मा कम्पनीको सम्पूर्ण जग्गाहरु मुल्याङ्कन गर्दा रु ५४,२४८,५६७,५६८ लाई संचित मुनाफा तथा अन्य कोषहरु अन्तर्गत पुनर्मुल्याङ्कन कोषमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कम्पनीले सम्पत्तिहरु लगानी उद्देश्यका स्थिर सम्पत्तिमा वा बाट प्रयोग गर्ने विधिमा परिवर्तन भएपछि मात्र हस्तान्तरण गर्छ । यदि सम्पत्तिहरुले लगानी सम्पत्तीको परिभाषासंग मेल खान्छ र प्रयोग विधिमा परिवर्तनको प्रमाण छ भने मात्र प्रयोग गर्ने विधिमा परिवर्तन गर्छ ।

जब लगानी सम्पत्ति स्थायी रूपमा प्रयोगबाट फिर्ता लिइन्छ र त्यसबाट भविष्यको आर्थिक लाभहरू अपेक्षित हुँदैन, यसलाई पहिचानबाट हटाइन्छ ।

ह्रासकट्टि

लगानी उद्देश्यका स्थिर सम्पत्तिाको उपयोगी आयु निम्न बमोजिम रहेको छ । सोही अनुसार वार्षिक रुपमा समदरमा ह्रासकट्टी गरिन्छ । जग्गाको ह्रासकट्टी गरिँदैन ।

सम्पति नाम	उपयोगी आयु (वर्ष)

पृष्ठ ५

भवन	४०

२.७. **सम्पत्ति तथा उपकरणहरु र अभौतिक सम्पत्तिको हानी/नोक्सानी (Impairment)**

कम्पनीले वार्षिक रुपमा सम्पत्ति तथा उपकरण, अभौतिक सम्पत्ति र निर्माणाधीन सम्पत्तिमा हानी । नोक्सानीको कुनै संकेत छ वा छैन भनेर निर्धारण गर्न ती सम्पत्तिहरुको carrying रकमको समिक्षा गर्दछ र कुनै हानी / नोक्सानी भएमा पहिचान गर्दछ । यदि त्यस्तो अवस्था देखा परेमा सम्पत्तिको पुनः प्राप्त योग्य रकम निधारण गरी हानी/नोक्सानीको सिमा निर्धारण गरिन्छ । यदि व्यक्तिगत सम्पत्तिको पुनः प्राप्त योग्य रकम निधारण गर्न नसकिएमा, कम्पनीले त्यस्ता सम्पत्तिलाई नगद उत्पादन गर्ने समुह (Cash Generating Unit) बाट हुने नगद आर्जनलाई अनुमान गरी हानी/नोक्सानीको परीक्षण गदर्छ ।

सम्पत्तिको प्रगोगमा भएको मूल्य (value in use) र फेयर मूल्यबाट निर्सग गर्दा लाग्ने खर्च घटाई (fair value less cost of disposal)आउने रकम मध्ये जनु बढि हुन्छ त्यसैलाई पुनः प्राप्त योग्य रकम (Recoverable amount) मानिन्छ । साथै, सम्पत्तिको प्रगोगमा भएको मूल्य (value in use) निधारर्ण गर्दा भविष्यमा हुने अपेक्षित नगद प्रवाहालाई कर अधिको बजार दरले डिस्काउट गरी आउने आजको मूल्य बराबरमा प्रतिविम्बित हुन्छ ।

यदि सम्पत्ति (वा नगद उत्पादन गर्ने समुह) को पुनः प्राप्त योग्य रकम यसको carrying रकम भन्दा कम भएमा, carrying रकमलाई पुनः प्राप्ति योग्य रकम बराबरमा घटाइन्छ र हानी नोक्सानीलााई नाफा नोक्सान विवरणमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

अघिल्ला रिपोटिङ्ग मितिमा लेखाङ्कन गरिएको हानी/नोक्सानीलाई प्रत्येक वर्ष समिक्षा गरिन्छ । सम्पत्तिको पुनः प्राप्त योग्य रकम निर्धारण गर्न अघिल्ला रिपोटिङ्ग मितिमा भन्दा फरक अनुमान प्रयोग भएमा अघिल्ला पहिचान हानी/नोक्सानीलाई उल्ट्याईन्छ । यदी त्यस्तो अवस्था सृजना भएमा सम्पत्तिको carrying रकमलाई पुनः प्राप्ति योग्य रकम वा हानी/नोक्सानी व्यवस्था नगरिएको carrying रकममा ह्रास कट्टी घटाएर आउने रकम मध्ये बढि आउने रकम बराबरले बढाएर देखाइन्छ । सम्पत्तिको हानी/नोक्सानी फिर्ता पछि, सम्पत्तिको ह्रास कट्टी सम्पत्तिको बांकी उपयोगी आयुको आधारमा समान रुपमा निर्धारण गरिन्छ । सम्पत्तिको हानी/नोक्सानी फिर्ता रकमलाई नाफा नोक्सान विवरणमा देखाइन्छ ।

बिक्रीका लागि राखिएका गैरचालु सम्पत्ति (Assets held for sale and discontinued operations)

गैरचालु सम्पत्ति र निकासा समूहहरु **(Disposal groups)** (निकासा समूहको सम्पत्ति र दायित्व दुवै) लाई निम्न अवस्थामा बिक्रीको लागि राखिएको भनी वर्गीकरण गरिन्छ र तिनको carrying रकम र फेयर मूल्यबाट निर्सग गर्दा लाग्ने लागत घटाई आउने रकम मध्ये जनु कम हुन्छ त्यसैमा मापन गरिन्छ :

(क) तिनको बिक्री सम्भावना उच्च छ ।

(ख) तिनीहरु वर्तमान अवस्थामै बिक्रीको लागि उपलब्ध हुन्छन्,

(ग) व्यवस्थापन बिक्रीको लागि राखिएको भनी वर्गीकरण गरिएको मिति देखि एक वर्ष भित्र बिकी गर्न प्रतिबद्ध छन् र बिक्रीको योजना पूरा गर्न आवश्यक कार्यहरूले यसमा उल्लेखनीय परिवर्तनहरू हुन नसक्ने सम्भाव्य छ भनेर संकेत गर्नुपर्दछ ।

निर्सगको लागि राखिएको भनी वर्गीकरण गरिएको सम्पत्तिहरू तथा उपकरणहरु र अभौतिक सम्पत्तिमा वर्गीकरण गरेको मितिबाट ह्रास कट्टी र परिशोधन गरिदैन ।

हालसम्म कम्पनीले कुनै पनि गैरचालु सम्पत्तिहरू बिक्रीको लागि वर्गीकरण गरेको छैन ।

२.८. **वित्तीय उपकरण (Financial Instrument)**

कुनै करार तथा सम्झौता अन्तर्गत भविष्यमा नगद आप्रवाह हुने गरी जारी गरिएको लगानी तथा अरु संस्थाका Equity शेयरमा गरिएको लगानीबाट सिर्जित सम्पत्तिलाई वित्तीय सम्पत्ति भनिन्छ । वित्तीय सम्पत्ति सामान्यतया अन्य सम्पत्ति भन्दा बढी तरल हुने गर्दछ । वित्तीय सम्पत्तिमा नगद तथा सोही प्रकृतिको नगद मौज्दात, बैंक ब्यालेन्स, माग तथा अल्प

G.R.B. Associates Chartered Accountants
Anuj & Associates KATHMANDU Chartered Accountants

सूचनामा प्राप्त हुने रकम, ऋणपत्र तथा Equity शेयरमा गरिएको लगानी, Derivative उपकरणमा गरिएको लगानी, कर्जा लगानी आदि पर्दछन् ।

कुनै करार तथा सम्झौता अन्तर्गत भविष्यमा नगद भुक्तानी गरी वा अन्य कुनै वित्तीय सम्पत्ति हस्तान्तरण गरी निसर्ग हुने दायित्वलाई वित्तीय दायित्व भनिन्छ । वित्तीय दायित्वमा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई बुझाउनु पर्ने रकम, Derivative दायित्व, निक्षेप, सापटी, जारी गरिएका ऋणपत्र आदि पर्दछन् ।

२.८.१. पहिचान (Recognition)

कुनै करार वा सम्झौता अन्तर्गत सिर्जित वित्तीय सम्पत्ति वा दायित्वको पहिचान सो करार वा सम्झौता भएकै मितिमा गरिन्छ । कम्पनीले सुरुमा कर्जा र सापटी, निक्षेप र ऋण सुरक्षणपत्रहरु र सहायक दायित्वहरू उनीहरूको उत्पत्ति भएको मिति (अर्थात: कम्पनी उपकरणको अनुबन्धन व्यवस्थाको पक्ष बनेको मिति)मा लेखांकन गर्दछ । नियमित रुपमा खरिद बिक्री भई रहने वित्तीय सम्पत्ति (अर्थात: इक्विटी उपकरणमा लगानी, धितोपत्र, ऋणपत्र, सरकारी सुरक्षणपत्र, राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र वा निक्षेप लिलामी र रिभर्स रिपो) को पहिचान उक्त खरिद बिक्री भएको मितिमा गरिएको छ ।

२.८.२. वर्गीकरण (Classification)

२.८.२.१. वित्तीय सम्पत्ति

सुरुवातमा पहिचान गर्दा वित्तीय सम्पत्तिलाई निम्न दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ:

(क) Amortized Cost मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति
(ख) बजार मूल्यमा (Fair Value) मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

उक्त वर्गीकरण निम्न दुई मापदण्डहरुको आधारमा गरिन्छ:

- वित्तीय सम्पत्तिलाई व्यवस्थापन गर्न अपनाईएको व्यावसायिक मोडेल (Business Model)
- वित्तीय सम्पत्तिबाट प्राप्त हुने नगद प्रवाहको प्रकृति (Contractual cashflows' characteristics test)

अपलेखित लागत (Amortized Cost)मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

निम्न लिखित दुवै मापदण्डहरु पुरा हुँदाको अवस्थामा वित्तीय सम्पत्तिलाई 'Amortized Cost' मा वर्गीकरण गरी मापन गरिन्छ:

१. व्यावसायिक मोडेल परीक्षण:-

कुनै वित्तीय सम्पत्ति प्राप्ति गर्दा सोलाई पुरै करार अवधि सम्मै निसर्ग नगरी धारण गरी करार अनुसार नगद प्रवाह सङ्कलन गर्ने उद्देश्य भएको ।

२. नगद प्रवाहको प्रकृति र विशेषताको परीक्षण

सम्झौता गरिएको शर्त नाममा उल्लेख गरे बमोजिम तोकिएको मितिमा साँवा तथा त्यसमा पाकेको ब्याजको भुक्तानीको लागि मात्र नगद प्रवाह हुने ।

यस परीक्षणको लागि ब्याज भन्नाले तोकिएको अवधिको वक्यौता साँवामा निहित Credit Risk र सोको Time Value of Money को लागि भुक्तानी हुने ब्याजलाई मात्र बुझिन्छ ।

बजार मूल्यमा (Fair value) मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

Amortized Cost मा मापन गरिएका बाहेकका वित्तीय सम्पत्तिहरु बजार मूल्यमा वर्गीकरण तथा मापन गरिन्छन् । बजार मूल्य भित्र निम्न दुई उपवर्ग रहेका छन्:

१. नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति (Fair Value through Profit or Loss),
२. अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति (Fair Value through Other Comprehensive Income)

पृष्ठ ७

नाफा नोक्सान माध्यमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति *(FVTPL)*

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिहरुलाई उक्त सम्पत्ति प्राप्ति गर्दाको समयमा नै छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी नाफा गर्दै जाने भन्ने उद्देश्यले प्राप्ति गरिएको हुन्छ । तसर्थ, नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिहरुको आवधिक मूल्याङ्कन गरिन्छ तथा यसरी मूल्याङ्कन गर्दा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाईन्छ ।

विस्तृत आयमा बजार मुल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति *(FVOCI)*

छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी फाईदा आर्जन गर्ने उद्देश्य राखी लगानी गरिएको बाहेक Equity शेयरमा गरिएका लगानीलाई अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिमा वर्गीकरण गरिन्छ । यो वर्गमा वर्गीकरण गर्दा सो निर्णय अपरिवर्तनिय हुने गर्छ । यो वर्गमा वर्गीकृत Equity शेयरमा लगानी भएको वित्तीय सम्पत्तिबाट आर्जन हुने लाभांश आम्दानी सो पाकेको वर्ष नाफा नोक्सान खातामा देखाउने गरिन्छ ।

यस्ता वित्तीय सम्पत्तिको आवधिक पुनरमूल्याङ्कन गर्दा बजार मूल्यमा भएको परिवर्तनले हुने फाईदा वा घाटालाई अन्य विस्तृत आयमा देखाई जेथा (Equity) मा भएको परिवर्तन सम्बन्धीको विवरणमा प्रस्तुत गर्ने गरिएको हुन्छ । उक्त वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग गर्दा हुने सञ्चित नाफालाई Equity मा भएको परिवर्तन सम्बन्धीको विवरणबाट सोझै सञ्चित मुनाफामा रकमान्तर गरिन्छ तथापी सो नाफाको कारणले उत्पन्न हुने कर्मचारी बोनस तथा करको खर्चलाई नाफा नोक्सान खातामा नै देखाइएको छ ।

२.८.२.२. **वित्तीय दायित्व (Financial Liabilities)**

वित्तीय दायित्वहरुलाई निम्न दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छः

१. नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व (Fair Value through Profit or Loss)

२. Amortized Cost मा वर्गीकृत वित्तीय दायित्व

नाफा नोक्सान माध्यमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति *(FVTPL)*

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्वहरुलाई उक्त दायित्व सृजना हुंदा छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी नाफा गर्दै जाने भन्ने उद्देश्यले सृजित भएको हुन्छ । तसर्थ, नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्वहरुको आवधिक मूल्याङ्कन गरिन्छ तथा यसरी मूल्याङ्कन गर्दा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाइन्छ । प्रस्तुत वित्तीय प्रतिवेदनमा नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका कुनै पनि वित्तीय दायित्व रहेको छैन ।

Amortized Cost मा मापन गरिएका वित्तीय दायित्व

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व बाहेक अन्य सबै वित्तीय दायित्वलाई Amortized Cost मा वर्गीकृत गरिएको छ । यस्ता Amortized Cost मा वर्गीकृत वित्तीय दायित्वलाई दायित्व सिर्जना हुँदा लागेको खर्च वा लागतलाई समायोजन गरी निकालिएको समायोजित ब्याजदरका आधारमा मापन तथा लेखाङ्कन गरिन्छ । सो वित्तीय दायित्वको परिशोधन खर्च तथा दायित्व निसर्ग हुँदाको समयको फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

२.८.३. **मापन (Measurement)**

प्रारम्भिक मापन (Initial Measurement)

वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्व सुरुमा फेयर मूल्यमा मापन गरिनेछ । प्रारम्भिक रूपमा मान्यता प्राप्त वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्व at amortized cost र वित्तीय सम्पत्ति at FVTOCI को लेनदेन लागत यसको फेयर मूल्यको साथ समायोजित गरिन्छ । साथै प्रारम्भिक रूपमा मान्यता प्राप्त वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्व at FVTPL को लेनदेन लागतहरुलाई मुनाफा वा घाटाको विवरणमा मान्यता दिइन्छ ।

पृष्ठ ८

वित्तीय सम्पत्तिको लेखा खरिद बिक्री भएको मिति वा settlement dateको मितिमा गरिन्छ । यदि settlement date लागु गरिएमा पुनर्मूल्यांकन फेयर मूल्य समायोजन खाता (fair value adjustment account) प्रयोग गरेर गरिन्छ । संस्थानले सबै लगानीहरुमा ट्रेड मिति वा settlement date मिति लागु गर्नुपर्दछ । चयनित विधि लेखा नीतिको रूपमा रिपोर्ट गरिनुपर्दछ र निरन्तर रुपमा अपनाउनु पर्छ ।

पछिको मापन (Subsequent Measurement)

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको पछिको मापन उक्त वित्तीय उपकरणको वर्गीकरणको आधारमा परिर्माजित लागत वा फेयर मूल्यमा गरिन्छ ।

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्व at Amortized Cost समायोजित ब्याजदर विधि प्रयोग गरी परिमार्जित लागतमा पछि मापन गरिन्छ । परिमार्जित लागतले सोको सुरुवाती किताबी मूल्यमा साँवा भुक्तानीको रकम, संचित परिशोधन खर्च तथा संचित नोक्सानी व्यवस्थाको रकम समायोजन गरे पछिको रकमलाई जनाइन्छ । कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने वा वित्तीय दायित्वको लागि भविष्यमा भुक्तानी हुने रकमलाई Discount गर्दा हुन आउने मूल्य सो वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको आजको किताबी मूल्य बराबर हुन्छ भने, यसरी भविष्यमा प्राप्त हुने वा भुक्तानी हुने रकमलाई Discount गर्न प्रयोग भएको उक्त ब्याज दरलाई समायोजित ब्याजदर भनिन्छ ।

साथै, फेयर मूल्यमा मापन गरिएको वित्तीय उपकरणको पछिको मापन फेयर मूल्यमा नै गरिन्छ । वित्तीय सम्पत्तिको उचित मूल्यमा भएको परिवर्तन यसको वर्गीकरणका आधारमा नाफा / नोक्सानी वा अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमा मान्यता दिइन्छ ।

२.८.४. वित्तीय सम्पत्ति र दायित्वहरूलाई पहिचानबाट हटाइने (De-recognition)

वित्तीय सम्पत्तिलाई पहिचानबाट हटाइने (De-recognition)

निम्न उल्लिखित कुनै पनि अवस्थामा वित्तीय सम्पत्ति पूर्ण वा आंशिक रूपमा निसर्ग भएको स्थिति हुन आउँछ:

- सम्झौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार समाप्त हुँदा
- सम्झौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार हस्तान्तरण गरिएमा सो सँग जोडिएको सम्पूर्ण जोखिम तथा प्रतिफल पनि हस्तान्तरण हुँदा

यसरी निसर्ग भएको वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग हुँदा रहेको किताबी मूल्य र सो निसर्गबाट प्राप्त मूल्य तथा सो सँग सम्बन्धित अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामा रहेको सञ्चित फाईदा वा घाटाको योगमा फरक भएमा सो फरक रकमलाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

वित्तीय दायित्वहरूलाई पहिचानबाट हटाइने (De-recognition)

कुनै वित्तीय दायित्वसँग जोडिएको दायित्वहरु समाप्त भएको अवस्थामा र वित्तीय दायित्वहरुलाई भिन्न शर्तमा र अहिलेको शर्तलाई परिमार्जित गरि छुट्टै दायित्व सिर्जना हुन्छ भने सो दायित्व निसर्ग भएको मानिन्छ । यसरी निसर्ग हुँदा उक्त वित्तीय दायित्वको किताबी मूल्य र निसर्ग हुँदा तिरेको मूल्यमा हुने फरकलाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

२.९. हानी/नोक्सानी (Impairment)

वित्तीय सम्पत्तिमा हुने नोक्सानी

कम्पनीले वित्तीय विवरण तयार गर्दा कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिमा नोक्सान भए वा नभएको बारे प्रमाण सहित आङ्कलन गर्ने गरेको हुन्छ । उक्त प्रमाणले त्यस्तो सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई नकारात्मक असर गरेको दर्शाएमा सो वित्तीय सम्पत्ति नोक्सान भएको ठहर गरी त्यसमा नोक्सानी व्यवस्था गर्ने गरिन्छ । यस्तो नोक्सानी रहेको छ भन्ने अवस्थाको आङ्कलन कुनै एक व्यक्तिगत प्रमाणबाट मात्र नभई प्रमाणहरुको सामुहिक आङ्कलनबाट पनि गर्नुपर्ने हुन्छ । यस्तो नोक्सानी व्यवस्था उजागर गर्ने केही प्रमाणहरु यस प्रकार रहेका छन्:

- खराब वित्तीय अवस्था

- सम्झौताका सर्तहरुको उल्लङ्घन गरेको
- व्यक्ति टाट पल्टिन सक्ने सम्भावना रहेको
- वित्तीय सम्पत्तिबाट सुरुवातमा भविष्यमा प्राप्त हुन सक्ने भनी आङ्कलन गरिएको नगद प्रवाह भन्दा हालै गरिएको आङ्कलन कम भएमा

वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था / नोक्सानी व्यवस्था फिर्ता तथा अपलेखन

NFRS 9 मा उल्लेख Expected Loss Model प्रयोग गरि कर्जा तथा सापटीमा भएको हानी/नोक्सानी व्यवस्था गणना गरिएको छ ।

नोक्सानी व्यवस्था फिर्ताले वित्तीय सम्पत्तिको पछिको carrying रकम यसको पमिार्जित लागत (अर्थात : यदि त्यस अवधिमा हानी नोक्सानी व्यवस्थाको पहिचान नगरी आएको हालको मूल्य)को तुलनामा भन्दा बढि हुन भने पाउने छैन । वित्तीय सम्पत्ति (साथै, सम्बन्धित नोक्सानी व्यव्सथा सहित) लाई पुनः प्राप्तिको कुनै यथार्थिक संभावना नभएको अवस्थामा आशिंक वा पूर्ण रुपमा अपलेखन गरिनेछ तर यदि वित्तीय सम्पत्तिहरु धरौटीबाट सुरक्षित भएमा, सो धरौटीको निसर्गबाट प्राप्त बाहेकको रकमलाई घटाई बाँकी रकमको अपलेखन गरिन्छ ।

२.१०. नगद तथा नगद समान (Cash and Cash Equivalents)

नगद तथा नगद समान अर्न्तगत नगद, बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको कल खाताको मौज्दात तथा अन्य अत्यधिक तरल लगानीलाई पर्दछन् । साथै, यस अन्तर्गत खरिद गरिएको समय पश्चात तीन महिना वा सोभन्दा कम अवधीमा परिपक्व हुने अत्यधिक तरल वित्तीय सम्पत्तिहरु पनि पर्दछन र जसको फेयर मूल्यमा हुने परिवर्तनको जोखिम नगण्य छ ।

नगद तथा नगद समानलाई वित्तीय विवरणमा परिमार्जित लागत (Amortized cost) मा मापन गरिन्छ ।

२.११. अन्य बैंक मौज्दात (Other Bank Balances)

अन्य बैंक मौज्दात अर्न्तगत खरिद गरिएको समय पश्चात तीन महिना भन्दा बढी र बाह्र महिना भन्दा कम अवधिमा परिपक्व हुने अत्यधिक तरल वित्तीय सम्पत्तिहरु पर्दछन र जसको फेयर मूल्यमा हुने परिवर्तनको जोखिम नगण्य छ । साथै, अन्य बैंक मौज्दातमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको निर्दिष्ट अवधिको लागि फिर्ता र प्रयोगको लागि प्रतिबन्धित रकम पनि समावेश हुन्छ ।

अन्य बैंक मौज्दातलाई वित्तीय विवरणमा परिमार्जित लागत (Amortized cost) मा मापन गरिन्छ ।

२.१२. लगानी

लगानी अर्न्तगत ऋण पत्रमा लगानी वा इक्विटमा लगानी पर्दछन । छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी फाइदा आर्जन गर्ने उद्देश्य राखिएको लगानी बाहेक Equity शेयरमा गरिएका लगानीलाई अन्य विस्तृत आम्दानी माध्यमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिमा वर्गीकरण र मापन गरिन्छ । त्यस्तै ऋण पत्रमा गरिएको लगानीलाई परिमार्जित लागतमा वा नाफा नोक्सान माध्यमा बजार मूल्यमा समायोजन हुने वा अन्य विस्तृत आम्दानी माध्यमा बजार मूल्य समायोजन हुने गरी व्यावसायिक मोडेल (Business Model) र प्राप्त हुने नगद प्रवाहको प्रकृति (Contractual cashflows' characteristics test) का आधारमा वर्गीकरण र मापन गरिन्छ।

२.१३. सहुलियत ब्याजमा कर्मचारीलाई प्रवाहित कर्जा र सापटी

औद्योगिकक्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले आफ्ना कर्मचारीहरुलाई कर्मचारी सेवा विनियमावलीको प्रावधान भित्र रही सहुलियत ब्याजदरमा कर्जा प्रवाह गर्ने गरेको छ। कर्मचारीबाट कर्जाको भुक्तानी बापत भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई सोही प्रकृतिका कर्जाको बजारमा प्रचलित ब्याजदरले Discounting गरी सो कर्जाको फेयर मूल्य निर्धारण गरिन्छ। कर्जाको शुरुवाती किताबी मूल्य तथा फेयर मूल्यको फरकलाई स्थगन कर्मचारी खर्च (Deferred Employee Expenditure) को रुपमा पहिचान गरी कर्जा अवधिमा परिशोधन गर्दै व्याज आम्दानीको रुपमा लेखाङ्कन गरिएको छ।

कर्मचारीबाट कर्जा वापत प्राप्त हुने नगद प्रवाहहरुको अग्रिम भुक्तानी गरिएको हकमा, बाँकी कर्मचारी कर्जा रकमको भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई सोही प्रकृतिका कर्जाको बजारमा प्रचलित ब्याजदरले Discounting गरी सो कर्जाको फेयर मूल्य निर्धारण गरिन्छ र बाँकी कर्जाको किताबी मूल्य तथा निर्धारित फेयर मूल्यको फरकलाई स्थगन कर्मचारी खर्च अर्न्तगत समायोजन गरिन्छ।

कर्मचारीलाई प्रवाहित कर्जा र सापटी अर्न्तगत घर मर्मत पेश्की, तलब पेश्की र दीर्घकालीन सापटी पर्दछन।

१. घर मर्मत पेश्की

घर मर्मत पेश्की ५% ब्याजका दरले तीन वर्ष पुगिसकेका वा कम्पनीमा तीन वर्ष स्थायी सेवा गरिसकेका घर भएका कर्मचारीले घर मर्मत गर्नुपर्ने अवस्था परेमा आवश्यकताको आधारमा बढीमा अठार महिनाको खाइपाई आएको तलब बराबरको रकम सापटी स्वरुप ८ वर्षमा चुक्ता हुने गरी प्रवाह गरिन्छ।

यस प्रकारको कर्जा वित्तीय स्थितिको विवरणमा कर्जाको भुक्तानी बापत भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई बजारमा प्रचलित ९.५ % ब्याजदरले Discounting गरी आउने फेयर मूल्यमा मापन गरिएको छ र कर्जाको किताबी मूल्य तथा फेयर मूल्यको फरकलाई स्थगन कर्मचारी खर्च (Deferred Employee Expenditure) को रुपमा पहिचान गरी कर्जा अवधिमा परिशोधन गर्दै व्याज आम्दानीको रुपमा लेखाङ्कन गरिएको छ।

२. तलब पेश्की

तलब पेश्की ३ % ब्याजदरमा ६ महिनासम्म बराबरको तलब पेश्की स्वरुप १ वर्षमा चुक्ता हुने गरी प्रवाह गरिन्छ।

यस प्रकारीको कर्जा वित्तीय स्थितिको विवरणमा कर्जाको भुक्तानी बापत भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई बजारमा प्रचलित ९.५ % ब्याजदरले Discounting गरी आउने फेयर मूल्यमा मापन गरिएको छ र कर्जाको किताबी मूल्य तथा फेयर मूल्यको फरकलाई स्थगन कर्मचारी खर्च (Deferred Employee Expenditure) को रुपमा पहिचान गरी कर्जा अवधिमा परिशोधन गर्दै व्याज आम्दानीको रुपमा लेखाङ्कन गरिएको छ।

औद्योगिकक्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले तलब पेश्कीको जम्मा व्याज आम्दानीको दुई-तिहाई कार्मचारी कल्याण कोषमा योग्दान गदर्छ र बाँकी एक-तिहाई विविध आम्दानीको रुपमा लेखाङ्कन गर्दछ।

३. दीर्घकालीन सापटी

दीर्घकालीन सापटी व्याज दर मुक्तमा पांच वर्ष स्थायी सेवा गरिसकेका कर्मचारीलाई बढीमा सात वर्षको खाइपाई आएको तलव बराबरको रकममा नबढ्ने गरी समितिले तोकेबमोजिमको रकम सापटी स्वरुप २० वर्षमा चुक्ता हुने गरी प्रवाह गरिन्छ।

यस प्रकारीको सापटी वित्तीय स्थितिको विवरणमा सापटीको भुक्तानी बापत भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई बजारमा प्रचलित ९.५ % ब्याजदरले Discounting गरी आउने फेयर मूल्यमा मापन गरिएको छ र कर्जाको किताबी मूल्य तथा फेयर मूल्यको फरकलाई स्थगन कर्मचारी खर्च (Deferred Employee Expenditure) को रुपमा पहिचान गरी कर्जा अवधिमा परिशोधन गर्दै व्याज आम्दानीको रुपमा लेखाङ्कन गरिएको छ।

२.१४. पट्टा (NFRS 16)

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले उद्योगहरुलाई बहालमा संचालन गर्न दिएको जग्गा तथा भवन पट्टा हो (वा यसले पट्टा समावेश गर्दछ) भन्ने निर्धारण पट्टाको सुरुवातमा गरिएको वास्तविक व्यवस्थाको आधारमा गर्दछ । (i..e. based on substance of arrangement at the inception of lease.) पट्टा सम्झौता अर्न्तगत लेसरले पट्टेदारले गर्ने भुक्तानी वा भुक्तानीहरुको श्रृखलाको बदलामा पट्टेदारलाई निर्दिष्ट समयको लागि सम्पत्ति प्रयोग गर्ने अधिकार दिन्छ ।

कम्पनी पट्टेदारको रुपमा

पट्टालाई Fair Value वा Present Value of Minumum Lease payment मध्येको कम हुने रकममा पूजीकरण गरी पट्टा अवधिको सुरुवातमा पट्टा सम्पत्तिको रुपमा खुलासा गर्दछ । त्यस्ता पट्टा अन्तर्गत गरिने भुक्तानीलाई निर्हित प्रतिफल दर (Implicit rate of return) को आधारमा वित्त शुल्क र पट्टा दायित्व बिच छुट्याइन्छ । Qualifying asstes सँग योग्य वा सम्बन्धित बाहेक अरु वित्त शुल्कलाई वित्त लागत अर्न्तगत नाफा र नोक्सनी विवरणमा मापन गरिन्छ । आकस्मीक भाडा (Contingent Rent) लाई खर्च भएकै समयमा खर्चको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । साथै पट्टामा लिइएका सम्पतिहरुलाई तिनिहरुको उपयोगि आयु भित्र ह्रास कट्टि गरिन्छ । तर यदि पट्टामा लिइएका सम्पतिहरुको स्वामित्तव कम्पनीले पट्टा अवधिको अन्तयमा प्राप्त गर्ने व्यवहारिक निशचित्ता नभएमा, पुजीकरण गरिएका पट्टा सम्पतिहरु सो सम्पतिको उपयोगी आयु वा पट्टा अवधि मध्येको कम अवधिमा ह्रास कट्टी गरिन्छ ।

पट्टा-सम्पत्तिको स्वामित्वसंग जोडिएका महत्वपूर्ण अनुपातको जोखिम र लाभ लेसरसँग नै कायम रहने पट्टालाई सञ्चालन पट्टाको रुपमा वर्गीकरण गरिन्छ । सञ्चालन पट्टाको खर्चलाई नाफा नोक्सान विवरणमा खर्च देखाइन्छ।

कम्पनी पट्टा दिनेको रुपमा (लेसर)

कम्पनीले सम्पतिको स्वामित्वसंग जोडिएका महत्वपूर्ण अनुपातको जोखिम र लाभ स्थानान्तरण नगर्ने हुनाले सबै पट्टाहरुलाई सञ्चालन पट्टाको रुपमा वर्गीकृत गरेको छ । सञ्चालन पट्टाबाट आर्जीत बहाल रकम प्रत्येक ५ वर्षमा पुनरावलोकन गर्ने कम्पनीको नीति रहेको छ । त्यसकारण बहाल रकम लाई कमाएको वर्षमा नै आम्दानी जनाउने गरिएको छ ।

रिपोटिङ्ग अवधिमा कम्पनीले पट्टेदारको रुपमा वित्त पट्टा पहिचान गरेको छैन ।

२.१५. विदेशी मुद्राको कारोबार

कम्पनीको कार्यात्मक मुद्रा नेपाली रूपैया हो जसले संचालन गर्ने आर्थिक वातावरणको मुद्रालाई प्रतिनिधित्व गर्दछ । विदेशी मुद्राहरुको कारोबारलाई कारोबार मितिको विदेशी विनिमय दरमा कम्पनीनको कार्यात्मक मुद्रामा अनुवाद गरिएको छ ।

विदेशी मुद्रामा लेखांकन गरिएको मौद्रिक सम्पत्ति र दायित्वहरुलाई कार्यात्मक मुद्रामा अन्तिम मितिको विदेशी विनिमय दरमा अनुवाद गरिन्छ । अवधिको सुरुवातमा कार्यात्मक मुद्रामा देखाईएको अपलेखित लागत र वित्तीय विवरणको अन्तिमको विनियम दरले अनुवाद गरिएको अपलेखित लागतको भिन्नता नै मौद्रिक सम्पत्ति र दायित्वमा भएको विदेशी विनिमय नाफा/नोक्सान हो जसलाई नाफा नोक्सानी विवरण अर्न्तगत मान्यता दिइन्छ।

गैर-मौद्रिक वस्तुहरु, जसलाई विदेशी मुद्रामा ऐतिहासिक लागतमा मापन गरिन्छ, त्यसलाई प्रारम्भिक कारोबार भएको मितिको विनिमय दर प्रयोग गरी अनुवाद गरिन्छ । विदेशी मुद्रामा फेयर मूल्यमा मापन गरिएका गैर-मौद्रिक वस्तुहरुको अनुवाद फेयर मूल्य निर्धारण भएको मितिको विनिमय दर प्रयोग गरी गरिन्छ ।

सबै विदेशी मुद्राको लाभ र नोक्सानलाई नाफा/नोक्सान विवरणमा खुद आधार (Net Basis) मा प्रस्तुत गरिन्छ ।

२.१६. **आयकर**

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर, स्थगन कर तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ। इक्विटींमामा भएको परिवर्तन सम्बन्धिको विवरण तथा अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत हुने कारोबारमा सृजित स्थगन करलाई अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामै प्रस्तुत गरिएको छ।

चालु कर (Current Tax)

चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफाबाट आन्तरिक राजश्व विभागलाई तिर्नु पर्ने आयकर रकम हो। आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वित्तीय स्थितिको विवरण मितिमा लागु भएका दर हुन्। सोही अनुरुप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संशोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधार मानि २५% का दरले कर गणना गरिएको छ।

चालु कर सम्बन्धी अन्य जानकारी अनुसूची १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

स्थगन कर (Deferred Tax)

सम्पत्ति तथा दायित्वहरुको वित्तीय विवरणमा गणना गरिएको रकम तथा कर कानुनका हिसाबले गणना गरिएको रकममा हुने भिन्नतालाई वित्तीय विवरणमा स्थगन कर सम्पत्ति (वा स्थगन कर दायित्व) का रुपमा लेखाङ्कन गरी प्रत्येक वर्ष यस्तो सम्पत्ति (वा दायित्वमा) हुने परिवर्तनलाई नाफा नोक्सान हिसाबमा स्थगन कर आय (वा स्थगन कर खर्च को रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ। स्थगन कर सम्पत्तिलाई भविष्यमा हुने करयोग्य आयमा दावी गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएसम्म सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिदैंन।

स्थगन कर सम्बन्धी अन्य जानकारी अनुसूची १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

२.१७. **व्यवस्था, आकस्मिक सम्पत्ति/ दायित्व (Provisions, Contingent assets/liabilities)**

कम्पनीनले सम्भावित दायित्वहरुको पहिचान तथा लेखाङ्कन NAS 37 – Provisions, Contigent liabilities & Contingent Assets को प्रावधान बमोजिम गर्ने गरेको छ।

विगतमा भएका घटनाहरुको कारण औद्योगिकक्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको वर्तमान कानुनी तथा निर्मित दायित्व छ र जसको सजिलै अनुमान लगाउन सकिन्छ र दायित्व राफसाफ गर्न आर्थिक लाभ बाहिरिन्छ भन्ने सम्भावना हुन्छ भने ती दायित्वहरुका निम्ती व्यवस्था लेखाङ्कन गरिन्छ।

आकस्मिक दायित्वको खुलासा गरिन्छ यदि सम्भावित दायित्व वा वर्तमान दायित्व हुन सक्छ तर सम्भवतः श्रोतहरु बाहिरिने आवश्यकता हुदैन। साथै यदि सम्भावित दायित्व वा वर्तमान दायित्व छ जसको बारेमा स्रोतको बाहिरिने सम्भावना न्यून (remote) छ भने कुनै पनि व्यवस्था र खुलासा गरिदैन।

आकस्मिक सम्पत्तिहरू आर्थिक लाभहरू हुने सम्भावना भएको खण्डमा सम्बन्धित अनुसूचीमा खुलासा गरिन्छ।

Onerous सम्झौता व्यवस्थाको लेखाङ्कन त्यस बखत गरिन्छ जब कम्पनीले सम्झौताबाट प्राप्त गर्ने लाभभन्दा सम्झौता पालना गर्न लाग्ने (अर्थातः रोक्न नसकिने) खर्च बढी हुन्छ।

रिपोटिङ्ग अवधिमा कम्पनीले विगतमा भएका घटनाहरुको कारणले सृजित आकस्मिक सम्पत्ति कनै पनि पहिचान गरेको छैन तर आकस्मिक दायित्वको रुपमा निम्न सम्भावित दायित्वहरु पहिचान तथा खुलासा गरिएको छ।

१. **वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA)**

कम्पनीले मयुरधाप , मोतिपुर र नौवास्ता औद्योगिक क्षेत्र विस्तार गर्न परियोजना कार्यालय स्थापना गरेता पनि वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन हालसम्म स्वीकृत नभएकोले नयाँ औद्योगिकक्षेत्र विस्तार भएको छैन। हालको अवस्था हेर्दा

वातावारणीय प्रभाव मुल्यांकन सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति विलम्ब हुन गएमा कम्पनीलाई सम्भावित आर्थिक भार पर्न सक्ने देखिन्छ ।

२. सम्पत्ति कर भुक्तानी सम्बन्धमा

स्थानीय नगरपालिकाले औद्योगिकक्षेत्रको एकिकृत सम्पत्ति कर भुक्तानी गर्न अनुरोध गरेकोमा औद्योगिकक्षेत्रले नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेको निकाय भएको कारण एकिकृत सम्पत्ति कर आर्कषित नहुने व्यवस्था मिलाई दिन नेपाल सरकार समक्ष अनुरोध गरेको छ । नेपाल सरकारबाट एकिकृत सम्पत्ति कर आर्कषित नहुने व्यवस्था मिलाई दिने निर्णय गर्न विलम्ब भएको हुदा कालान्तरमा सम्भावित दायित्व सृजना हुन सक्ने जोखिम देखिन्छ ।

२.१८. कर्मचारी सुविधा

कर्मचारीले कम्पनीलाई प्रदान गरेको सेवा बापत कम्पनीले कर्मचारीलाई प्रदान गर्ने सम्पूर्ण रकम तथा सेवा सुविधालाई कर्मचारी खर्च अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ । यस्तो खर्चलाई अल्पकालीन खर्च तथा दीर्घकालीन खर्चका रुपमा वर्गीकरण गर्न सकिन्छ । कर्मचारी खर्चको पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन NAS 19–"Employee Benefits" को प्रावधान बमोजिम निम्न अनुसारले गरिएको छ ।

- कर्मचारीले सेवा प्रदान गरिसकेको बदलामा भविष्यमा भुक्तानी गर्ने आशवासन दिएको अवस्थामा दायित्वको रूपमा मान्यता प्राप्त हुन्छ र
- कर्मचारीले प्रदान गरिएको सेवाको आर्थिक लाभ कम्पनीले लिईसकेको बखतमा खर्चको रुपमा मान्यता प्राप्त हुन्छ ।

कर्मचारी सुविधा सम्बन्धी अन्य विस्तृत जानकारी अनुसूची ३५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

अल्पकालिन प्रकृतिका कर्मचारीको सुविधा

तलब, भत्ता, बिदा वापतको रकम भुक्तानी, नाफामा आधारित बोनस तथा आर्थिक वर्ष समाप्त भएको १२ महिना भित्र भुक्तानी गरिने अन्य सुविधाहरु अल्पकालीन कर्मचारी खर्च अन्तर्गत पर्दछन् । यस प्रकृतिको खर्च कर्मचारीले सेवा प्रदान गरेकै अवधिमा नाफा नोक्सान विवणमा कर्मचारी खर्च अर्न्तगत खर्चको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

कम्पनीले कर्मचारीको तलब, चाडपर्व खर्च, प्रोत्साहन पुरस्कार, टेलिफोन सुविधा, उपचार खर्च, लुगा भत्ता, दुर्घटना बीमा र कर्मचारीहरुले पाउने बिदाहरु (अर्थातः सार्वजनिक विदा, भैपरी आउने बिदा, घर विदा, प्रसूती विदा, क्रिया विदा, अध्ययन विदा, प्रसूती स्याहार विदा र सट्टा विदा) अल्पकालिन प्रकृतिका कर्मचारीको सुविधा अर्न्तगत वर्गीकरण गरेको छ ।

दीर्घकालीन प्रकृतिका कर्मचारी खर्चहरु

कम्पनीको नियम बमोजिम सेवाबाट निवृत्त भएपछि भुक्तानी हुने उपदान, संचयकोष आदि तथा कर्मचारीले स्वेच्छिक रुपमा सेवाबाट निवृत्त हुने निर्णय गरेमा प्रदान गरिने निवृत्ति सुविधाहरु दीर्घकालीन कर्मचारी खर्च अन्तर्गत पर्दछन ।

१. रोजगार पछिको सुविधा (Post Employment Benefits)

परिभाषित योगदान योजना (Defined Contribution Plan)

परिभाषित योगदान योजना रोजगार पछि प्राप्त हुने लाभ योजना हो जसमा कम्पनीनले कुनै निश्चित गरिएको रकम छुट्टै बैंक खाता/कोषमा योगदान गर्दछ । NAS 19 "कर्मचारी सुविधा" अनुसार यस्तो योजनामा यदि कोषले भविष्यमा कर्मचारीको दायित्व भुक्तानी गर्ने समयमा पर्याप्त सम्पत्ति नभएर भुक्तानी गर्न नसकेको अवस्थामा कम्पनीलाई सो भुक्तानी पुरा गर्न कुनै व्यय कानुनी अथावा निर्मित दायित्व सृजना हुँदैन । परिभाषित योगदान योजनामा कर्मचारीले कम्पनीलाई

R.B. Associates Jhapa Chartered Accountants

Anuj & Associates Kathmandu Chartered Accountants

दिएको सेवाको अनुपातमा रोजगारदाताले तिर्नुपर्ने योगदानलाई कर्मचारी खर्च भनेर र भुक्तानी गर्न बाँकी योगदानलाई दायित्वको रुपमा अभिलेख गरिन्छ ।

कम्पनीनले परिभाषित योगदान योजना अनुरुप संचयकोषमा कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबको १०% रकम योगदान गर्दछ ।

परिभाषित लाभ योजना (Defined Benefit plan)

परिभाषित लाभ योजना अर्न्तगत परिभाषित योगदान योजना बाहेकका अन्य रोजगार पछि प्राप्त हुने सेवा सुविधाहरु पर्दछन । कम्पनीले कर्मचारी उपदान वापतको रकमलाई परिभाषित लाभ योजना अर्न्तगत राखेको छ।

कर्मचारी उपदान रकम वापतको दायित्व निर्धारण गर्न प्रत्येक वर्ष विमाङ्किक मूल्याङ्कन (Acturial Valuation) गरिन्छ । वित्तीय अवस्थाको विवरणमा परिभाषित लाभ योजनाको सम्बन्धमा पहिचान गरिएको दायित्व, परिभाषित लाभ दायित्वको, वर्तमाान मूल्यमा योजना सम्पत्तिको फेयर मूल्य घटाएर, विमाकिंक हानी/लाभ (Actuarial Gain / Loss) र विगतका सेवाको लागत समायोजन गरेर निर्धारण गरेर आएको दायित्व हो । हरेक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा परिभाषित लाभ दायित्वलाई बिमाङ्किक (Actuary)ले "projected unit credit" विधि प्रयोग गरेर गणना गर्दछ । विमाङ्किक धारणहरु (Actuarial assumption) को परिवर्तन र अनुभव समायोजनको कारणले आएको विमाङ्किक/लाभ हानी (Actuarial Gain / Loss) लाई अन्य विस्तृत आम्दानीमा पहिचान गरिन्छ । ब्याज लागत र वर्तमान सेवा लागतहरुलाई नाफा/नोक्सान विवरणमा पहिचान गरिन्छ ।

कम्पनीको नीति अनुसार पाचँ वर्ष वा सो भन्दा बढि सेवा गरेका स्थायी कर्मचारीले अवकाश पाएमा वा राजीनामा स्वीकृत गराई पदबाट अलग भएमा वा भविष्यमा नोकरिको निम्ती अयोग्य नठहरिने गरि पदबाट हटाइएमा देहायको दरले उपदान पाउनेछ:

- पाँच वर्ष देखि दश वर्षसम्म सेवा गरेका कर्मचारीले आफुले काम गरेको प्रत्येक वर्षको निमित्त आखिरी आधा महिनाको तलव,
- दश वर्ष भन्दा बढी र पन्ध्र वर्षसम्म सेवा गरेको कर्मचारीले आफुले काम गरेको प्रत्येक वर्षको निमित्त आखिरी एक महिनाको तलव,
- पन्ध्र वर्ष भन्दा बढी र बीस वर्षसम्म सेवा गरेको कर्मचारीले आफुले काम गरेको प्रत्येक वर्षको निमित्त आखिरी डेढ महिनाको तलव,
- बीस वर्षभन्दा बढी र पच्चीस वर्षसम्म सेवा गरेको कर्मचारीले आफुले काम गरेको प्रत्येक वर्षको निमित्त आखिरी अढाई महिनाको तलव,
- पच्चीस वर्षभन्दा बढी सेवा गरेको कर्मचारीले आफुले काम गरेको प्रत्येक वर्षको निमित्त आखिरी तीन महिनाको तलव ।

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले Global Risk Management India बाट उपदान तथा संचित बिदाको Actuarial Valuation गराएको छ जस अनुसार उपदान तथा विदाको दायित्व मुल्यांकन गरिएको छ ।

परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धी अन्य विस्तृत जानकारी अनुसूची २६ अर्न्तगत प्रस्तुत गरिएको छ ।

२. समाप्ति लाभ (Termination Benefit)

समाप्ति लाभहरु रोजगारदाता वा कर्मचारीद्वारा आफै स्वेच्छिक रोजगारी समाप्त गर्न स्वीकार गरेपछि पाउने सुविधाहरू हुन् । त्यस्ता सुविधाहरूको भुक्तानी गर्ने दायित्वलाई तब मात्र लेखाकंन गरिन्छ जब रोजगारदाताले सुविधाहरूको प्रस्ताव फिर्ता लिन सक्दैन (अर्थात्: रोजगारदाताले तिर्ने प्रतिबद्धता गरेको हुन्छ) वा जब यसले NAS - 37 बमोजिम सम्बन्धित पुनर्गठन लागत (Restructuring cost) लाई मान्यता दिन्छ ।

रिपोटिङ्ग अवधिमा कम्पनीले समाप्ति लाभ अर्न्तगतका सुविधाहरु पहिचान गरेको छैन ।

३. **अन्य दीर्घकालीन लाभ (Other Long-Term Benefits)**

अन्य दीर्घकालीन लाभ अर्न्तगत अल्पकालिन प्रकृतिका कर्मचारीको सुविधा, रोजगार पछिको सुविधा र समाप्ति लाभ वाहेकका अन्य दीर्घकालीन लाभ तथा सेवा सुविधाहरु पर्दछन् । कम्पनीले कर्मचारी विदा वापतको रकमलाई अन्य दीर्घकालीन लाभ अर्न्तगत राखेको छ ।

कर्मचारी संचित विदा रकम वापतको दायित्व निर्धारण गर्न प्रत्येक वर्ष विमाङ्किक मूल्याङ्कन (Acturial Valuation) गरिन्छ । वित्तीय अवस्थाको विवरणमा संचित विदा सम्बन्धमा पहिचान गरिएको दायित्व, परिभाषित लाभ दायित्वको, वर्तमान मूल्यमा योजना सम्पत्तिको फेयर मूल्य घटाएर, विमाकिंक हानी/लाभ (Actuarial Gain /Loss) र विगतका सेवाको लागत समायोजन गरेर निर्धारण गरेर आएको दायित्व हो । हरेक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा परिभाषित लाभ दायित्वलाई बिमाङ्किक (Actuary)ले "projected unit credit" विधि प्रयोग गरेर गणना गर्दछ । विमाङ्किक धारणहरु (Actuarial assumption)को परिवर्तन र अनुभव समायोजनको कारणले आएको विमाङ्किक/लाभ हानी (Actuarial Gain / Loss) लाई अन्य विस्तृत आम्दानीमा पहिचान गरिन्छ । ब्याज लागत र वर्तमान सेवा लागतहरुलाई नाफा/नोक्सान विवरणमा पहिचान गरिन्छ ।

कर्मचारी संचित विदा अर्न्तगत बिरामी विदाको मात्र विमाङ्कित मूल्याङ्कन (Acturial Valuation) गरिएको छ । कम्पनीको नीति अनुसार कर्मचारीले प्रत्येक वर्ष १२ दिन पूरा तलव भत्ता पाउने गरी बिरामी बिदा पाउँदछ र जसलाई कर्मचारीले आफुले पकाएको बिरामी विदा संचित गरी राख्न पाउनेछ ।

२.१९. **आम्दानीको पहिचान (Revenue Recognition)**

कम्पनीमा आर्थिक फाईदाहरु प्रवाहित हुने सम्भावना रहेको र अम्दानीको रकम भरपर्दो रुपमा मापन गर्न सक्ने अवस्थामा आम्दानीलाई लेखाङ्कन गरिन्छ ।

अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक, कम्पनीनले आम्दानीलाई NFRS 15 Revenue from Contract with Customer को प्रावधान बमोजिम पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ । औद्योगिकक्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको आम्दानीहरु निम्नबमोजिम छन्:

पट्टा आम्दानी

पट्टा सम्झौताको सर्तहरु अनुरुप पट्टा आम्दानीहरु प्राप्त हुने अधिकार स्थापित भए पश्चात आम्दानी जनाईन्छ । सञ्चालन पट्टाबाट आर्जीत बहाल रकम प्रत्येक ५वर्षमा पुनरावलोकन गर्ने कम्पनीको नीति रहेको छ । त्यसकारण बहाल रकमलाई कमाएको वर्षमा नै आम्दानी जनाउने गरिएको छ ।

सेवाबाट प्राप्त हुने आय

कम्पनीमा आर्थिक फाइदाहरु प्रवाहित हुने सम्भावना रहेको र अम्दानीको रकम भरपर्दो रुपमा मापन गर्न सक्ने अवस्था सृजना भएको खण्डमा मात्र सेवाबाट प्राप्त हुने आयलाई लेखाङ्कन गरिन्छ । सेवाबाट प्राप्त हुने आय अर्न्तगत:

- औद्योगिक क्षेत्र भित्र रहेका उत्पादन तथा गैर उत्पादन मुलुक उद्योग तथा कम्पनीहरुलाई प्रदान गरिएको विद्युत बापतको महशुल जसलाई विधुत खपतका आधारमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणद्धारा जारी गरिएको बिजक बमोजिम छुट घटाएर मान्यता दिइन्छ र
- औद्योगिक क्षेत्र भित्र रहेका उत्पादन तथा गैर उत्पादन मुलुक उद्योग तथा कम्पनीहरुलाई प्रदान गरिएको पानी बापतको महशुल जसलाई खपतका आधारमा छुट घटाएर बिजक बमोजिम मान्यता दिइन्छ ।

ब्याज आम्दानी

कम्पनीले पेश्की र निक्षेपमा प्राप्त हुने ब्याज आम्दानीलाई NFRS 15 को प्रावधान बमोजिम प्रोदभावी (Accrual Basis of Accounting) पद्धतिका आधारमा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ ।

पृष्ठ १६

परिमार्जित लागतमा मापन गरिएको वित्तीय सम्पत्तीहरूको ब्याज आम्दानीलाई नाफा वा नोक्सानीमा प्रभावकारी ब्याज दर विधि (EIR Method) प्रयोग गरी मान्यता दिइन्छ।

प्रभावकारी ब्याज दर त्यो दर हो जसले वित्तीय उपकरणको अवधि भित्र प्राप्त हुने वा भुक्तानी गर्ने अपेक्षित नगद प्रवाहलाई आजको दिनमा डिस्काउन्टिङ्ग (discounting) गर्दा त्यो उपकरणको मूल्य प्रतिविम्बित हुन्छ।

यसरी ब्याज आम्दानी जनाउँदा कम्पनीले माथि उल्लिखित बुँदा २.८ को (क) तथा (ख) अनुसार वैकल्पिक व्यवस्थालाई अवलम्बन गरेको छ।

सम्पती तथा उपकरणको निर्सगबाट हुने लाभ तथा नोक्सानी

सम्पति उपकरणको निर्सगबाट हुने लाभ तथा नोक्सानीले सम्पती तथा उपकरणको किताबी मूल्य र निर्सगबाट प्राप्त आयको फरकलाई जनाउँछ। सम्पत्ति तथा उपकरणको निर्सगबाट हुने लाभ तथा नोक्सानीलाई सम्पत्तिको स्वामित्वसंग जोडिएका महत्वपूर्ण अनुपातको जोखिम र लाभ खरिददारलाई हस्तान्तरण गरेपछि मात्र अन्य संचालन खर्च अर्न्तगत लेखाङ्कन गरिएको छ।

अन्य शुल्क

अन्य शुल्क अर्न्तगत बोलपत्र फारम शुल्क, दर्ता दस्तुर, निर्माण शुल्क र हर्जनाहरु समावेश हुन्छन्। अन्य आय सम्बन्धि शुल्कहरुलाई नगद पद्वतिका आधारमा लेखा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ।

२.२०. शेयर पूंजी र कोषहरु

शेयर पूंजी

शेयर पूँजीले जारी शेयरको पार (par) मूल्यको प्रतिनिधित्व गर्दछ। शेयर जारी गर्दा लाग्ने खर्च शेयर पूँजीबाट कटौती गरी देखाइँदैन तर नाफा/नोक्सान विवरणमा देखाइन्छ। कम्पनीको साधारण शेयर बाहेक अन्य कुनै प्रकृतिका शेयर जस्तै अग्राधिकार शेयर, Convertible Instrument आदी रहेको छैन।

पुर्नमूल्याङ्कन कोष

यस कम्पनीले श्रावन १ २०७५ मा गरेको लगानी उद्देश्य भएका स्थिर सम्पत्ति अन्तर्गत जग्गाको पुनर्मूल्यांकन गरि पुनर्मूल्यांकन भएको रकमलाई पुनर्मूल्यांकन कोषमा लेखांकन गरेको छ।

२.२१. नगद प्रवाह विवरण

औद्योगिकक्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले नगद प्रवाहको विवरण NAS 07 – Statement of Cash Flows को अप्रत्यक्ष विधि (Indirect method) अनुसार तयार गरेको छ। नगद मौज्दातमा भएको उतार चढावलाई यस विवरणले चित्रित गरेको हुन्छ। प्रस्तुत नगद प्रवाह विवरणले सो आर्थिक वर्षभरी भएको विभिन्न नगद प्रवाहलाई निम्न अनुसार प्रस्तुत गरेको छ:

- सञ्चालन कारोबारबाट भएको नगद प्रवाह
- लगानीबाट भएको नगद प्रवाह
- वित्तीय कारोबारबाट भएको नगद प्रवाह

G.R.B. Associates Chartered Accountants Jhapa

Anuj & Associates Chartered Accountants KATHMANDU

४३. प्रष्टिकरण तथा थप जानकारी

४३.१. वित्तीय जोखिम प्रबन्धन (Financial Risk Management)

कम्पनीको प्रमुख वित्तीय दायित्व अर्न्तगत सापटी र व्यापारीक तथा अन्य दायित्व समावेश छन् । यी वित्तीय दायित्वहरूको मुख्य उद्देश्य कम्पनीको पूर्वाधार विकास र कार्यसंचालन कार्यहरूमा योग्दान पुर्‍याउनु हो । कम्पनीको प्रमुख वित्तीय सम्पत्तिमा लगानी, ब्यापारी र अन्य प्राप्ति योग्य, नगद तथा नगद समान र धरौटी समावेश छन । कम्पनीसँग यसको वित्तीय उपकरणहरूको प्रयोगबाट निम्न जोखिमहरू हुने खतरा रहेको छ ।

- क्रेडिट जोखिम
- तरलता जोखिम
- बजार जोखिम

कम्पनीको व्यवस्थापनले यी जोखिमहरू व्यवस्थापन गर्ने निरीक्षण गर्दछ ।

व्यवस्थापनले कम्पनीको वित्तीय जोखिम गतिविधिहरू उचित नीति र प्रक्रियाहरूद्वारा शासित छन् र वित्तीय जोखिमहरू कम्पनीको नीति र जोखिम उद्देश्यहरू अनुरूप पहिचान, मापन र व्यवस्थित गएिको छ भन्ने कुरामा सुनिश्चित छन । साथै, संचालक समितिले उत्त जोखिमहरू नियन्त्रण गर्ने नीति र प्रक्रियाहरूको समीक्षा गर्दछन।

क) क्रेडिट जोखिम (Credit Risk)

सहमतिका सर्तहरु अनुसार ऋणीले तोकिएको समयमा भुक्तानी नगर्ने वा सम्झौताको पालना नगरेको कारण कम्पनीले रकम प्राप्त नगर्ने जोखिम नै क्रेडिट जोखिम हो । जोखिम व्यवस्थापन कम्पनी व्यवस्थापनको जिम्मेवारी हो र व्यवस्थापनको समग्र रणनीतिका साथ महत्वपूर्ण नीतिहरु संचालक समितिद्धारा नियमित रुपमा समीक्षा गरीएको छ । यस बाहेक, कम्पनीको व्यवस्थापनले यी नीतिहरुको अनुसार केडिट जोखिमको गुणस्तर व्यवस्थापन र नियन्त्रणको प्रक्रियाहरु राखिएको छ भनि सुनिशचित गर्न जिम्मेवार छन् । कम्पनीमा मुख्यत संचालन गतिविधि अर्न्तगत पाउनु पर्ने बहाल रकम र अन्य पाउनु पर्ने हिसाब र वित्तीय कारोबार अर्न्तगत कर्मचारीलाई प्रवाहित कर्जा र सापटीमा बढी क्रेडिट जोखिम रहेको छ ।

पाउनु पर्ने बहाल

वित्तीय सम्पत्तिहरू जस्तै आसामी वहाल प्राप्त गर्न बांकि रकमको Carrying Amount ले अधिकतम क्रेडिट एक्सपोजर प्रतिनिधित्व गर्दछ । क्रेडिट जोखिमको अधिकतम एक्सपोजर रिपोर्टिंग मितिमा प्राप्त गर्न बांकि रकमको विवरण निम्नलिखित छ ।

विवरण	८१।८२	८०।८१
आसामी वहाल महशुल	८५७,५७४,८४६	८३६,६८९,६४९

उक्त बहाल महसुलको बक्यौता रहेको क्रम अनुसारको विवरण निम्ननुसार छन्

विवरण	८१।८२	८०।८१
एक बर्ष म्याद ननाघेकोको असामी	२५४,७४९,७९४	७,४६,६३,४९७
एक बर्ष भन्दा बढी तर दुई बर्ष म्याद ननाघेकोको असामी	५०९,६०५,११९	२८,९०१,०४५
दुई बर्ष भन्दा बढी तर तिन बर्ष म्याद ननाघेकोको असामी	४०,२२०,७१४	१६,६८४,०३९
तिन बर्ष भन्दा बढी तर चार बर्ष म्याद ननाघेकोको असामी	११,२४१,६६२	११,३०५,०७८
चार बर्ष भन्दा बढी तर पाच बर्ष म्याद ननाघेकोको असामी	८,६२१,३१९	७,६४७,१८२

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

प्रष्टिकरण तथा थप जानकारी

पाच बर्ष भन्दा बढी तर छ बर्ष म्याद ननाघेकोको असामी	७,४४७,९४०	७,१९०,१३५
छ बर्ष भन्दा बढी म्याद नाघेको आसामी	२५,६८८,२९८	१८,३२८,६७४

अन्य पाउनु पर्ने हिसाब

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको अधिकाशं रकम मान्यता प्राप्त कर्मसियल बैकं तथा वित्तीय कम्पनीसगँ रहेको कारण कम्पनीलाई अन्य पाउनु पर्ने हिसाबको क्रेडिट जोखिम रहेको छैन ।

त्यसैगरी, कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको पेश्की रकम मासिक रुपमा तलब बाट कट्टा गर्ने गरिन्छ र यदि कर्मचारीबाट कुनै रकम नउठने देखिएमा सो रकम उत्त कर्मचारीको सेवा समाप्त हुने समयमा प्रदान गरिने सुविधा काट कट्टा गर्ने गरिएको छ सो कारण कम्पनीलाई क्रेडिट जोखिम रहेको छैन ।

ख) बजार जोखिम

बजार जोखिम बजारको मूल्यमा परिवर्तन हुने जोखिम हो । यसले कम्पनीको आय वा वित्तीय उपकरणहरूको मूल्यलाई असर गर्दछ । बजार जोखिम व्यवस्थापनको उद्देश्य, स्वीकार्य प्यारामिटरहरू भित्र रहि नाफा अनुकूलन गर्नु र बजार जोखिम खताराहरू प्रबन्धन र नियन्त्रण गर्नु हो । बजार जोखिम अर्न्तगत ब्याजदर जोखिम र परिचालन जोखिम समावेश छन ।

ब्याजदर जोखिम

ब्याज दर जोखिम त्यस्तो जोखिम हो जसकारण फेयर मूल्य वा वित्तीय उपकरणको भविष्यको नगद प्रवाह बजार ब्याज दरहरुमा भएको परिवर्तनको कारण उतार चढाव हुन्छ । कम्पनीको अधिक लगानी Fixed Deposit मा रहेकोले गर्दा ब्याजदर बढदा ब्याज आम्दानी बढने र विपरित अवस्थामा सोही अनुपातमा घटने हुन्छ । नेपालमा हाल कायम रहेको आर्थिक मन्दीका कारण हालै बजार ब्याज दर घटेको छ र आगामी दिनहरुमा यदि यसको रोकथामको कुनैपनि औपचारिक विकल्प ननिस्केकाले यसले अर्थतन्त्रमा गह्रिरो प्रभाव पार्ने देखिन्छ । जसकारण आउने वर्षमा ब्याज दर जोखिम अधिक हुने देखिन्छ ।

संचालन जोखिम

संचालन जोखिम भनेको कम्पनीनको प्रक्रिया, कर्मचारी, प्रविधि र पूर्वाधार, र क्रेडिट, बजार र तरलता जोखिम बाहेक बाह्य कारकसँग सम्बन्धित विभिन्न प्रकारका कारणहरू जस्तै कानूनी र नियामक आवश्यकताहरू र सामान्यतया कर्पोरेट व्यवहारको स्वीकार्य मानकहरूबाट उत्पन्न हुने प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष घाटाको जोखिम हो । परिचालन जोखिम कम्पनीनको सबै गतिविधिहरूबाट उत्पन्न हुन्छ ।

कम्पनीनले परिचालन जोखिम आन्तरिक प्रक्रियाहरुको मानकीकरण र अनुगमन संयन्त्रहरुको माध्यमबाट गर्ने गरेको छ ।

ग) तरलता जोखिम

तरलता जोखिम यस्तो खतरा हो जुन कम्पनीनले यसको वित्तीय दायित्वहरूसँग सम्बन्धित आफ्नो दायित्व पूरा गर्न सामना गर्नुपर्नेछ । तरलताको प्रबन्ध गर्न कम्पनीनको दृष्टिकोण भनेको यो सुनिश्चित गर्नु हो कि यससँग दायित्व पूरा गर्न पर्याप्त रकम हुनेछ । यसको लागि व्यवस्थापन दुबै सामान्य र तनावपूर्ण अवस्थाको विचार गर्दछ । हाम्रो नगद प्रवाहमा एक महत्वपुर्ण कमीले सम्भावित व्यवसायको निरंतरता जोखिम सिर्जना गर्न सक्दछ।

२०७५ श्रावण १ गते देखि लागु हुने गरी पुनरावलोकन गरिएको जमिन बहाल आम्दानी

- सञ्चालक समितिले मिति २०७५/०८/०५मा बसेको ५२४औ बैठकको निर्णय नं. १९१५ बाट मिति २०७५

श्रावण १ गतेदेखि लागु हुने गरी लिमिटेडका १० वटै औद्योगिक क्षेत्रहरुको जमिन बहाल दर पुनरावलोकन भएको ।

- भाडादर पुनरावलोकन गर्ने निर्णय उपर असहमत जनाउदै नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासँघ र उद्योगसंघले लिखितरुपमा माननीय उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रीज्यू समक्ष पेश निवेदनका सम्बन्धमा मन्त्रीज्यूको निजी सचिवालयको मिति २०७५/०८/०९ पत्रबाट उक्त भाडा वृद्धि गर्ने निर्णय हाललाई कार्यान्वयन नगर्न/नगराउन माननीय मन्त्रीज्यूको आदेशानुसार अनुरोध भई आएको ।
- माननीय मन्त्रीज्यूको निजी सचिवालयको पत्रको आधारमा संचालक समितिको मिति २०७५/१०/०१ गते बसेको ५३६ औ बैठकको निर्णय नं १९५४ बाट ५२४ औ बैठकको निर्णय यथास्थितिमा राख्ने निर्णय भएको ।
- नेपाल सरकार उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको मिति २०७८/०६/१५ को पत्रबाट लिमिटेडको भाडादर निर्धारण गर्ने सम्पूर्ण अधिकार संचालक समितिमा रहेको व्यहोरा उल्लेख भई आएको।
- मन्त्रालयको पत्र तथा उपसमितिको प्रतिवेदनमा उल्लेखित सुझावहरुलाई आधार मानी संचालक समितिको २०७९/०३/२२ को ६५२औ बैठकबाट साविकको निर्णय नं १९१५ कार्यान्वयन गर्न व्यवस्थापनलाई निर्देशन जारी भएको ।
- संचालक समितिको २०७९/०३/२२ को ६५२औ बैठकको निर्णय उपर असहमति जनाउदै नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासँघले पाटन उच्च अदालतमा र पोखरा औद्योगिक क्षेत्र उद्योग सँघले पोखरा उच्च अदालतमा मुद्धा दर्ता गरेकोमा पोखरा उच्च अदालत मिति २०८०/०५/०५ को आदेशलाई आधार मानी संचालक समितिको मिति २०८०/०६/१५ को ६९९औ बैठकको निर्णय नं.२३५८ र मिति २०८१/०८/१९२० गते बसेको ४७।२०८१।८२ बैठकबाट साविक वृद्धि भएको भाडादर संशोधन सहित कार्यान्वयन भएको र पाटन उच्च अदालतबाट रिट खारेज भएको आधारमा ९ नौ वटा औद्योगिक क्षेत्रहरुमा साविक वृद्धि भएकै भाडादर कार्यान्वयन गर्ने संचालक समितिको निर्णय अनुसार २०७५ श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ सम्मको जग्गा बहाल आम्दानी आ.व.२०८०/८१ को आयमा समावेश गरिएको थियो ।
- पाटन उच्च अदालतबाट रिट खारेज भएको आदेश उपर चित्त नबुझाई उद्योग महासँघले सोहि मिति २०८१/०३/१२ गते मुद्धा दोहरयाईपाउँ भनि सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा (081-CI-0471) दर्ता गरेकोमा सो सम्बन्धमा सम्मानित अदालतबाट मिति २०८१/०७/२३ मा दोहोर्याई हेर्न पाउने अनुमतीको निस्साको आदेश भएको र सम्मानित सर्बोच्च अदालतबाट मिति २०८१/१२/१२ मा फैसला भइ मिति २०७५/०८/०५ मा भएको भाडा वृद्धि गर्ने निर्णय मिति २०७९/०३/२२ देखि कार्यान्वयन गर्ने परमादेश भएको छ। सर्वोच्च अदालतको मिति २०८१/१२/१२ को फैसला सम्वन्धमा संचालक समितिको मिति २०८२/९/२५को बैठकबाट फैसला पुनरावलोकन लागि सम्मानीत सर्वोच्च अदालतमा निवेदन दिने निर्णय भएको हुँदा मिति २०७५/४/१ देखि वृद्धि भएको जमिन बहाल वापतको आम्दानी समायोजन भएको छैन ।

४३.२. **कर्मचारी बोनस**

बोनस वितरण गर्न स्वीकृति माग गर्ने सिलसिलामा उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको प.सं.स २०७९/८० च.नं.१३७ मिति २०८०/०१/२५ को पत्रका साथ अर्थ मन्त्रालय प:सं.स/च.नं:६८० मिति २०८०/०१/०३ को पत्रबाट यस लिमिटेडलाई एकाधिकार संस्था मान्ने गरी नेपाल सरकार (राजश्व सचिवस्तर) को मिति २०७९/०९/१९ मा निर्णय

पृष्ठ

भएकोले बोनस ऐन, २०३० को दफा ५,६,७ र बोनस नियमावली,२०३९ को नियम ६ को उपनियम २ बमोजिम हुन लेखी आएकोले यस लिमिटेडको आ.व.२०८१/८२ को खुद मुनाफाको १ प्रतिशतले हुने रकम बोनस वापतको व्यवस्था गरिएको छ ।

विगत आ.व.२०७३/७४ देखि २०७६/७७ सम्मको बोनस वितरण माग गर्ने सम्बन्धमा कर्मचारी संघले उच्च अदालत पाटनमा दायर गरेको रिट निवेदन (रिट नं ०७९-**WO**-०५८८) र सो मुद्दाको फैसला कार्यान्वियन सम्बन्धी अवहेलनाको मुद्दा (रिट नं. ०७९-**FJ**-०१३१) उपर मिति २०८०/०२/३१ मा अदालतबाट अन्तिम फैसला भएकोमा उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको तर्फबाट सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा दोहोर्याई पाँउ को निवेदन (०७९-**RI**-१६०७) निवेदन गरेको र सो निवेदन उपर अन्तिम फैसला भई आएको बखत हुने गरी हाललाई अर्थ मन्त्रालयको मिति २०८०/०१/०३ को निर्णय बमोजिम प्रचलित बोनस ऐन,२०३० तथा नियावली,२०३९ को प्रक्रिया पुरा गरी बोनस वितरण गर्न उद्योग मन्त्रालयको मिति २०८०/०५/२२ को पत्रबाट लेखि आएको र सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०७/१३ मा बसेको ७०१ औ बैठकबाट अदालतको अन्तिम फैसला भएपछि पुन पेश गर्ने निर्णय भएको छ।

४३.३. सम्बन्धित व्यक्तिको खुलासा (Related Party Disclosures)

कम्पनीले व्यवसाय संचालनको क्रममा पार्टीहरूसँग गरिएको कारोबारलाई NAS 24 'सम्बन्धित पार्टीको रूपमा परिभाषित गरेको छ। सम्बन्धित व्यक्तिसँगको कारोबरलाई arm length basis लेखाङ्कन गरिन्छ ।

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले यसका संचालक समिति, र प्रमुख व्यवस्थापकहरु NAS 24 को आवश्यकता अन्तर्गत सम्बन्धित व्यक्तिहरुको रुपमा पहिचान गर्दछ। औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडका, सम्बन्धित व्यक्तिहरु तल सुचीबद्ध छन्:

नाम	सम्बन्ध
श्री बाबुराम पन्त	अध्यक्ष (२०८१।४।१ देखि २०८२।३।३२)
श्री प्रकाश आचार्य	सदस्य, उप-सचिव, उद्योग,वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (२०८१।४।०१ देखि २०८१।५।११)
श्री सिता निरौला फुयाल	सदस्य, उप-सचिव, उद्योग,वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (२०८१।५।१२ देखि २०८२।३।३२)
श्री बोलराज आचार्य	सदस्य, उप सचिव,अर्थ मन्त्रालय (२०८१।४।१ देखि २०८१।५।३०)
श्री केशव कुमार उप्रेती	सदस्य, उप सचिव, अर्थ मन्त्रालय (२०८१।५।३१ देखि २०८१।९।१०)
श्री सुदिश कुमार अर्याल	सदस्य, उप सचिव,अर्थ मन्त्रालय (२०८१।९।११ देखि २०८२।३।३२)
श्री अनुप ढुँगाना	सदस्य, सि.डि.ई., ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय (२०८१।४।१ देखि २०८२।३।३२)
श्री रामहिरा पाठक	सदस्य, अध्यक्ष/प्रतिनिधि नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघ (२०८१।४।१ देखि २०८१।११।२३)
श्री एजाज आलम	सदस्य, अध्यक्ष/प्रतिनिधि नेपाल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग महासंघ (२०८१।११।२४ देखि २०८२।३।३२)
श्री पदम ओली	सदस्य,सचिव/महाप्रबन्धक (२०८१।४।१ देखि २०८२।३।३२)

G.R.B. Associates Jhapa

Anuj & Associates Chartered Accountants Kathmandu

क) प्रमुख व्यवस्थापक व्यक्तिहरु (Key Management Personnel)

प्रमुख व्यवस्थापक व्यक्तिहरु भन्नाले त्यस्ता व्यक्तिहरुलाई बुझिन्छ जोसँग कम्पनीनको योजना निर्माण, गतिविधिहरु निर्देशित र नियन्त्रण गर्ने प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष अधिकार र दायित्व रहेको हुन्छ । औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको संचालक समिति र प्रमुख कार्यकारी अध्यक्षलाई प्रमुख व्यवस्थापक व्यक्तिहरुको रुपमा प
हिचान गरिएको छ ।

ख) संचालक समितिका सदस्य भत्ता र सुविधा

संचालक समितिका सबै सदस्यहरु गैर कार्यकारी निर्देशक हुन् । निर्देशकहरुलाई संचालक समितिको बैठक र अन्य संचालक समिति स्तरीय समितिहरुमा उपस्थिति भए अनुसारको बैठक भत्ता भुक्तानी गरिन्छ । संचालक समितिका सभापति र सदस्यलाई बैठकमा सहभागी भए वापत प्रत्येक बैठक रु. २,००० भुक्तानी गरिन्छ भने अन्य व्यवस्थापन तहका सदस्यहरुलाई प्रति बैठकमा उपस्थिति वापत रु.१,५०० प्राप्त गर्दछन् । यस बर्ष बैठक भत्ता र सुविधा वापत रु. ८,८६,००० भुक्तानी भएको छ ।

ग) महाप्रबन्धकको तलब, भत्ता र सुविधाको विवरण

महाप्रबन्धक पदम ओलीज्यूलाई आर्थिक वर्षमा प्रत्येक महिना दिइने तलब, भत्ता र सुविधा भुक्तानी तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

विवरण	रकम (रु)
प्रति महिनाको तलब	७२,०८२
प्रति महिना अन्य सुविधा	२३,६६२
जम्मा	९५,७४४

४३.४. **रिपोटिंग अवधि पछिको घटनाहरु**

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले रिपोटिंग अवधिको समाप्ति पछि हुन सक्ने समायोजन योग्य र/वा गैर समायोजन घटनाहरु निरिक्षण र मुल्यांकन गर्दछ ।

प्रस्तावित वितरण (लाभांश)

यस वर्ष २०८१/८२ को औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको संचालक समितिले प्रस्ताव गरेको वितरण .... प्रतिशत नगद लाभांश हो ।

G.R.B. Associates Chartered Accountants Jhapa

Anuj & Associates Chartered Accountants Kathmandu

NEPAL
INDUSTRIAL DISTRICT LOCATION

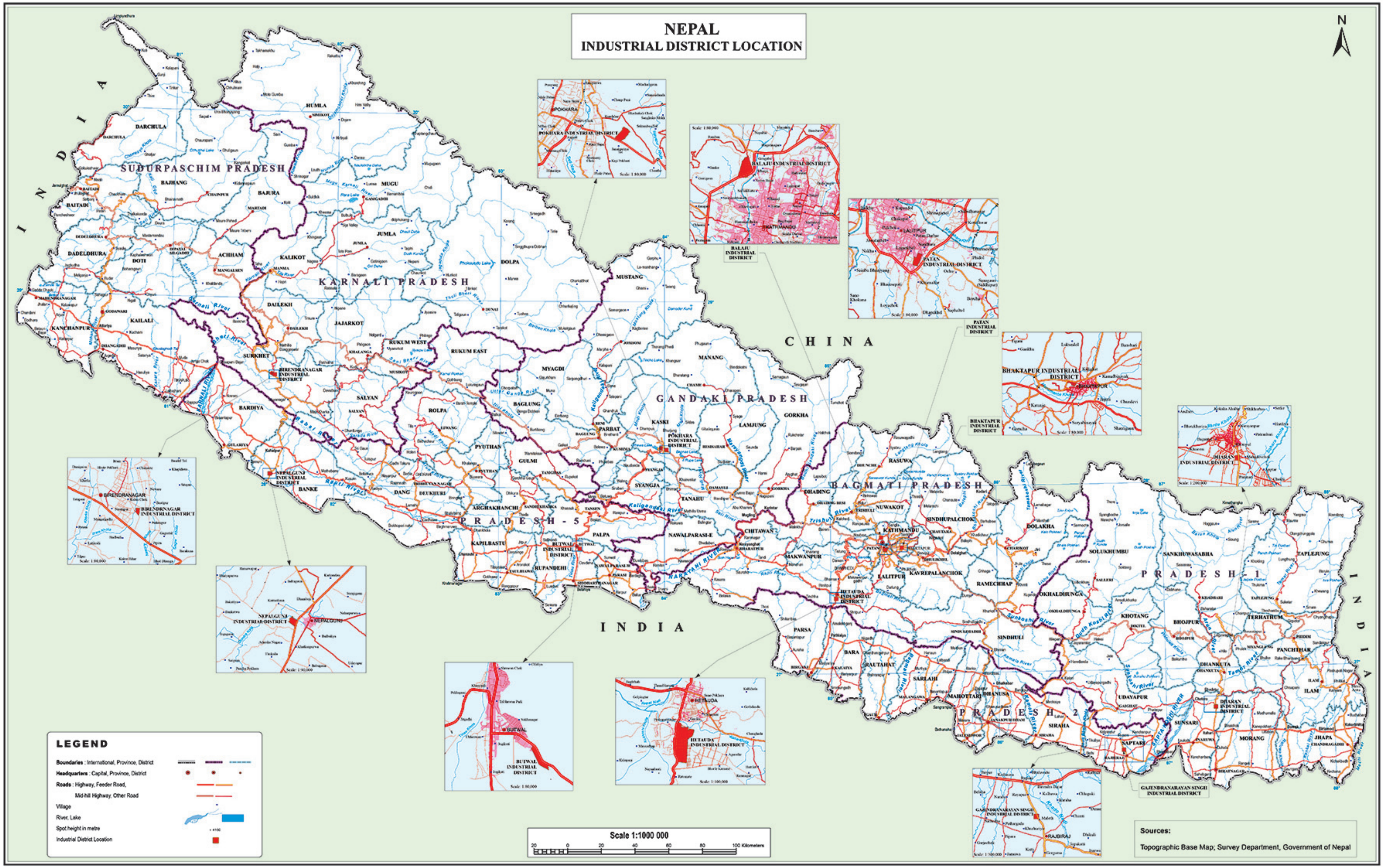

लिमिटेड अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका शाखा कार्यालयहरु

बालाजु औद्योगिक क्षेत्र
काठमाडौं, नेपाल
फोन नं.: ०१-४९५०८५१,४९५०५२०, Mob.: 9851273356
e-mail: balaju@idm.org.np

हेटौडा औद्योगिक क्षेत्र
मकवानपुर, नेपाल
फोन नं.: ०५७-४१२२०९,४१२६६५,४१२५५७, Mob.: 9851273359
e-mail: hetauda@idm.org.np

पाटन औद्योगिक क्षेत्र
ललितपुर, नेपाल
फोन नं.: ०१-५५२१६२७, ५५२१३६७, Mob.: 9851273357
e-mail: patan@idm.org.np

भक्तपुर औद्योगिक क्षेत्र
भक्तपुर, नेपाल
फोन नं.: ०१-६६१००९९,६६११२९९, Mob.: 9851273358
e-mail: bhaktpur@idm.org.np

पोखरा औद्योगिक क्षेत्र
कास्की, नेपाल
फोन नं.: ०६१-५७०२०५, ५७६०३३, Mob.: 9851273360
e-mail: pokhara@idm.org.np

धरान औद्योगिक क्षेत्र
सुनसरी, नेपाल
फोन नं.:०२५-५७३४३१,०२५५७०३३१, Mob.: 9851273362
e-mail: dharan@idm.org.np

बुटवल औद्योगिक क्षेत्र
रुपन्देही, नेपाल
फोन नं.: ०७१-५४०२८५, ५४०५८५, Mob.: 9851273361
e-mail: butwal@idm.org.np

गजेन्द्रनारायणसिंह औद्योगिक क्षेत्र
सप्तरी, नेपाल
फोन.नं.: ९८५१२७३३६५, Mob.: 9851273365
e-mail: gnsingh@idm.org.np

नेपालगञ्ज औद्योगिक क्षेत्र
बाँके, नेपाल
फोन नं.:०८१-५३०१५६, ५३०३१७, Mob.: 9851273363
e-mail: nepalgunj@idm.org.np

वीरेन्द्रनगर औद्योगिक क्षेत्र
सुर्खेत, नेपाल
फो नं.: ०८३-५२०१२९,५२०१३०, Mob.: 9851273364
e-mail: birendranagar@idm.org.np